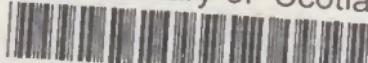

Hall 195 h.1(1-22)

National Library of Scotland

B000274327

BEACHDAN AITHGHEARR

MU

FIARSUINNEACHID IOBAIRT-REITICH CHRIOSD;

FEUMALACHD OBAIR AN SPIORAID NAOIMH

AGUS

CREIDIMH,

LE CO-CHUR NA NITHE SIN;

MAILLE RI

LAOIDHEAN SPIORADAIL.

LE

GILLEASPUIG FARCHARSON.

"Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e 'aon-ghin
Mhic fein, chum as ge b'e neach a chrcidoas ann, nach sgriosar e, ach gu'm
bi a' bheatha shiorruidh aige."—EOIN iii. 16.

GLASGOW :—J. & P. CAMPBELL.

INVERNESS :—SMITH.

MDCCXLIII.

GLASGOW :

PRINTED BY WILLIAM GILCHRIST, 145 ARGYLE STREET.

A N ROIMH-RADH.

THA'N duine glic ag radh ; " Aig gach ni tha trath, agus am aig gach run fuidh neamh : am gu bhi tosdach, agus am gu labhairt." Thainig an t'am, mata, 's am bheil e dleasnach cha'n e amhain labhairt a mach gu neo-sgathach ; ach mar an ceudua 's am biodh tosd 'na chiouta. 'S e sin gu saor mo bharail, agus is e m' aobhar an leabhran so a sgriobhadh. Tha mi fiosrach gu bheil beachdan air an eur sios, agus air an dionadh nach cord ri cuid : agus air an aobhair sin na'm b'e daoine 'bhithinn ag iaraidh a thoileachadh cha do sgriobh mi idir iad. Ach 's i a cheisd ; am bheil na beachdan sin a reir firinn Dhe? Ma tha, thugadh duine sam bith a chuireas nan aghaidh an aire ciod ata e 'deanamh ; gur h'ann a breabadh an aghaidh nan dealg ata e. Agus chomh-airlichinn do dhuine sam bith a leughas iad gun tighinn tuille is obann a dh ionnsuidh a chomh-dhunaidh gu bheil iad cearr ; ach rannsachadh mean a dheanamh, agus sin le h'urnuigh, 'n t'egal le bhi cur 'nan aghaidh, gu'm feud e bhi 'cogadh chum a chroin fein agus cron muinntir eile, 'an aghaidh na firinn, agus air taobh athair na breige. Gu'm bheil treun-mhealladh uamhasach ag eiridh o chuid de 'na beachdaibh a tha air an diteadh, tha mi cho dearbhta 's a tha mi a fradharc mo shula, no a claiesteachd mo chluas : agus tha mo chogais ag innseadh gur h'e anama neo-bhasinhor a shaoradh o 'na meallaidhean sin, an ni sonruicht' a th'agam anus an aimhare. Ma 's e 's gu'm bi neach sam bith a meas gu bheil cainnt tuille is geur, agus tuille is pearsanta ann an cuid a dh'aiteau ; 's e mo fhreagradh ; nach 'eil mi a saoilsinn gu bheil a chainnt n'is geiro na 's coir dhi a bhith : agus a thaobh i bhi pearsanta, 's e their mi, " An duine d'am freagair an cota cuireadh e uime e ;" Oir cha'n ann a labhairt an aghaidh duine, no dhaoine a tha mi, ach an aghaidh am mearachdan. " Is dileas lotan caraid ; ach is cealgach pagan eas-caraid."

A thaobh nan laoidhean, cha 'n'eil ni sam bith agam ri radh mu'n deibhinn : tha iad an sin. Bha cuid de dhaoinibh toil-each am faotainn, agus bha e draghail dhomh bhi ga'n sior sgriobhadh ; agus smuainich mi leis an aon dragh gu'n cuirinn bharr mo laimh iad.

BEACHDAN AITHGHEARR, &c.

MU FHARSUINGEACHD IOBART-REITICH CHRIOSD.

A LEUGHADAIR, ma's neach thu a chleachd a bhi ranns-achadh a Bhiobuill; tha mi cinnteach gu bheil beachd agad, gu'n robh creatairean anns gach linn do'n t'saoghal gu teachd Chriosd air an iobradh, agus am fail air a dortadh a reir ordugh Dhe. Cha robh na h'iobairtean ud uapa fein comasach air peacadh a thoirt air falbh. 'S ann a bha iad a leigeil ris do dhaoinibh, co uamhasach 's a tha 'm peacadh ann an sealladh Dhe, co eucomasach 's a tha e dha a mhaiteadh as eug'ais dioladh fhaotainn air a shon; agus mar an ceudna a treòrachadh an luchd-aoraidh gu bhi 'g amharec air an aghart ris an aon iobairt mhoir a bha Criod gu thoirt suas ann an coimh-lionadh na h'aimsire. 'S ann ris an iobairt sin, mata, a bha creidmhich anns gach linn o thoisearch an t'saoghal gu teachd Chriosd ag amharec air an aghart, agus 's ann ris an iobairt cheudna, a bha agus a bhios creidmhich gu deireadh an t'saoghal ag amharec air an ais, mar an t'aon ni sin trid am bheil e comasach do Dhia trocair a dheanamh air peacaich, gun an t'eas-urram is lugha a chuir air a lagh; gun a cheartas a chuir air cul, agus gun an smal is lugha a thoirt air gloir ainme. O thoisearch gu deireadh an t'saoghal, cha do thachair agus cha tachair ni co cudthromach ri bàs Chriosd. Mur basaicheadh Criod, bhiodh an cinnedaoine- gun dochas—an Dia a chruthaich iad, na aobhar uamhais dhoibh—a lagh air ardachadh, agus a cheartas air a ghlorachadh, leis an iomlan diu fhiosrachadh le dioghaltas teine shiorruidh. “ As eug'ais

dortadh fola Mhic Dhe, cha bhiodh maitheanas peacaidh ann."

'S e so, mata, a phuinc a dh'ionnsuidh am bheil sinn a' teachd ; agus gu cinnteach is puinc chudthiomach i. Co'n dream airson an do bhasaich Criod ? 'N'ann airson na'n uile, no airson cuid ? 'S e ar freagradh ; airson n'an uile. "Bhasaich Criod airson a chinne-daoine." Cha 'neil sinn a ciallachadh gu'n do bhasaich Criod airson duine sam bith, air chor's gu'm bi duine sam bith air a thearnadh le a bhàs as eug'ais creidimh. Ni mo tha sinn a ciallachadh gu'm b'e run siorruidh an Athar agus a Mhic gu'm biodh bàs Chriod le obair an Spioraid Naoimh air a dheanamh na' mheadhon eifeachdach slainte do na h'uile : tha sinn a lan chreidsinn anns an roimh-orduchadh. 'Nuair a tha sinn ag radh, gu'n do bhasaich Criod airson na'n uile, 's e so ata sinn a ciallachadh. Gu'n d'f hosgail Criod le a bhàs dorus trocair do na h'uile—gu'n d'thug e as an rathad na h'uile ni a bha bacadh slainte 'pheacach a thaobh Dhe—nach eil a lagh, a cheartas, fhirinn, gloir ainme, no 'm fuath is cubhaidh dha a nochdadhbh do'n pheacadh mar an t'ard-nachdaran, a cur bacadh sam bith ann an rathad aon pheacach de shliochd Adhaimh,—na tha do bhacadh ann, gur h'ann maille ris a pheacach fein ata e, eadhon a dhroch cridhe neo-aithreachail, mi-chreideach fein. An so bheir mi air aghart beagan de na reusanaibh a th'againn airson a bhi gabhail a bheachd f harsuing so air iobairt-reitich Chriod.

1. Tha sinn a meas gu bheil na Sgriobtnirean ga theagasg. Lengh le curam na h-earrainnean a leanas ; "Air an la maireach chunnaic Eoin Iosa 'teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, Feuch Uan De, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail." Eoin i. 29. "Oir a ta gradh Chriod 'gar coimh-eigneachadh, air dhuinn breith-neachadh mar so, ma f huair a li-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh : agus gu'n d'f huair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beo, nach biodh iad a so suas beo dhoibh fein, ach dhasan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'eirich a ris. Eadhon, gu robh Dia ann an Criod a' deanamh an t-saoghail reidh ris fein, gun bhi a' meas an eionta dhoibh ; agus dh'earb e ruinne focal na reite." 2 Cor. x. 14, 15, 19. "A thug e fein

'na eiric air son nan uile, mar f hianuis ann an am iom-chuidh." 1 Tim. ii. 6. "Ach chi sinn Iosa, a rinneadh re uine bhig ni b'isle na na h-aingil, chum tre ghras De gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhais air a chrunadh le gloir agus *le h'urram*. Eabh. ii. 9. "Agus is esan an iobairt-reitich air son ar peacaidhne; agus cha'n e air son ar peacaidhne a mhain, ach mar an ceudna air son peacaidh an t-saoghail uile." 1 Eoin ii. 2. Tha mi fiosrach nach eil a h'aon de na h'earr-aimiibh sin nach eil cuid de luchd-mineachaidh a fiaradh a null 's a nall, air eagal gu'n tig iad fein agus daoine eile a mach as a chrò chumhann 'sa bheil iad: ach tha an oidheirpean co diomhain, ri garbh-ionnsuidhean na'n tonna buaireasach air Eileanaibh na Gaidhealtachd a chur as an t-sealladh 's an f hairge.

2. Tha am beachd farsuing air bàs Chriosd air a ghabhail a steach anns an t'soisgeul a làn-shearmonachadh. 'S e an soisgeul; "Deadh sgeul mhor-aoibhneis a bhitheas do'n uile shluagh." B'e an soisgeul a shearmonaich Pol air tus do na Corintianaich neo-iompaichte: "Gu'n d'f huair Criosd bàs airson ar peacanna a reir nan sgriobtuir: agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'eirich e a rìs air an treas la a reir nan sgriobtuir." 'Nis tha mi feoraich; am biodh e na dheadh sgeul do'n uile shluagh innseadh dhoibh, gu'n do bhasaich e airson a chaorach fein—airson nan daoine taghta, agus air an son-sau amhain? Mu 'm b'urrainn aon pheacach misneach a tharruing o'n t'soisgeil sin, dhí'f heumadh e 'n toiseach a thuiginn gu bheil e de na daoinibh taghta, agus mar sin, ainm fhaiciuin sgriobhta ann an leabhar beatha an Uain.

3. Tha sinn lan-chinnteach o f hocal na firinn; gu bheil Dia toirt cuireadh do na h'uile—gu bheil a chuireadh mar bhogha-frois nan speur a gabhail a steach an t-saoghail mhoir 'n a chuairt. Tha sinn dearbhte mar an ceudna gu bheil Dia treibhdhireach anns a chuireadh sin. "Seallaibh riumsa, agus bitibh air bhur tearnadh, uile ionalla na talmhainn; oir is mise Dia, agus cha'n 'eil atharrach ann." Is. xlvi. 22. "A ris chuir e d'an ionnsuidh seirbhisich eile, ag radh, Abruibhse ris a' mhuiinn-tir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasuish mi mo

dhinneir *a ta* mo dhaimh agus mo spreidh bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta* na h-uile nithe ullamh: thigibh chum na bainnse." Mata. xxii. 4. "Agus a ta an Spiorad agus a' bhean nuadh phosda, ag radh Thig. Agus abradh an ti a chluinneas, Thig. Agus thig-eadh an neach air am bheil tart. Agus ge b'e neach leis an aill, gabhadh e uisge na beatha gu saor." Tais. xxii. 17. Thoir fainear do'n chuireadh fhiatalaidh sin, agus ciounas is urrainn duit a chreidsinn gu bheil Dia trei'dhireach ma se's nach do bhasaich Criosd airson duine ach airson nan daoine taghta? A reir a bheachd so, tha chuid eile a' faotainn cuireadh; Ach mo thruaighe! cha neil ni sam bith ann doibhsan, agus tha f hios aig Dia air sin. Am bheil duil agad gu bheil Dia a fanaid air a chreutairean? Na toir caidreamh do bheachd cho eas-urramach do Dhia na firinn.

4. Tha e air a mheas ceart gu leoir a radh, gu bheil Criosd araon deonach, agus comasach air trocair agus maitheanas a thoirt do na h'uile. "Abair riu, Mar is beo mise, deir an Tighearn Dia, cha'n eil tlachd air bith agamsa ann am bas an aingidh, ach gu'm pilleach an t-aingidh o'shlighe, agus gu'm biodh e beo; pillibh, pillibh, o'ur droch shlighibh, c'arson a bhasaicheas sibh, O thigh Israeil?" Esec. xxxiii. 1 i "Neach leis an aill na h-uile dhaoine bhi air an slanuchadh, agus iad a theachd chum eolais na firinn." 1 Tim. ii. 4. "Cha'n eil an Tighearn mall a thaobh a' gheallaidh, (mar a mheasas dream araidh maille) ach tha e fad f hulangach d'ar taobhne gun toil aige dream sam bith a bhi cailte, ach na h-uile dhaoine theachd gu h-aithreachas." 2 Phead. iii. 9. A nis ma se's nach do bhasaich Criosd airson nan uile, cha'n eil e fior gu bheil e aon a chuid deonach, no comasach, air na h'uile a thearnadh. Tha e co eu-comasach do Chriosd maitheanas a thoirt do'n chuid airson nach do bhasaich e, (ma se's gu bheil an leithid ann,) 's a tha e dha maitheanas a thoirt do na deamhanaibh; as eu'gais iobairt eile a thoirt suas air an son.

5. Tha sinn a gabhairt a bheachd f harsuing air bas Chriosd, do bhri's nach toir creideas do ni sam bith eile goirid air, sith do'n chogais chiontaich. Faodaidh tu aon ni a thogras tu a labhairt ris a chiontach iomagaineach, ach

gus an toir thu dearbhadh dha o f hocal na firinn, gu bheil esan a measg na muinntir sin airson an do bhasaich Criosc, cha labhair thu aon smid ris a bheir sith da chogais, no danachd a thaobh Dhe.

6. Tha mi feoraich ; C'airson a tha Dia a faotainn coire do dhaoinibh an tràs ? Agus e'airson a ni e gu sonruicht' an diteadh an ceann latha mor a chunntais ? Nách ann airson cul a chuir ri Criosc agus dimeas a dheanamh air a shlainte mhoir ? " An ti a chreideas ann, cha ditear e : ach an ti nach creid, tha e air a dhiteadh cheana, chionn nach do chreid e an ainm aoin ghní Mhic Dhe. Agus is e so an diteadh, gu'n d'thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghradhaich daoine an dorchadas ni's mo na'n solus, a chionn gu'n robh an gniomharan ole." " An ti chreideas anns a' Mhac, tha a' bheatha mhaireannach aige ; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic e beatha ; ach a ta fearg Dhe a' gabhail comhnuidh air." Eoin. iii. 18, 19, 36. " Agus dhuibhse a ta fa amhgar, fois maille ruinne, 'nuair a dh'f hoillsichear an Tighearn Iosa o neamh, maille r'a ainglibh cumhachdach, ann an teine lasarach, a' deanamh dioghaltais air an dream aig nach 'eil eolas air Dia, agus nach 'eil umhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosc. Muinntir air an deanar peanas le sgrios sioruidh o lathair an Tighearna, agus o ghloir a chumhachd." 2 Thesal. i. 7, 8, 9. " Oir ma bha am focal a labhradh le h-ainglibh seasmhach, agus gu'n d'f huair gach uile bhriseadh agus easumhlachd diol-thuarasdal dliugh-each ; cionnus a theid sinne as, ma ni sinn dimeas air slainte eo mór, a thoisich an tùs air bhi air a labhairt leis an Tighearn, agus a rinneadh dearbhta dhuinne, leosan a chual e." " Oir ma pheacaicheas sinn d'ar toilfein an deigh dhuinn eolas na firinn fhaotainn, cha'n f hagar tuilleadh dhuinn iobairt airson peacaidh, ach duil eagalaich re breitheanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascairdean. An neach a rinn tair air lagh Mhaoris, bhasaich e gun trocair, fuidh dhithis no thriuir a dh'f hiannuisibh : cia mor is mo na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fuidh chosaibh Mac Dhe, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimh-cheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcuis air Spiorad nan gras ? Eabh. ii. 2, 3 ; x. 26—

29. Am bheil thu saoilsinn gu bheil Dia a faotainn coire do dhaoinibh, ro dhiombach riu, agus gu'n dean e fadheoidh an diteadh, 's a 'm peanasachadh airson cul a chuir ri Criod, ma se 's nach 'eil ni sam bith ann an Criod dhoibh? Oir cha 'n'eil ni sam bith ann an Criod dhoibh ma se 's nach do bhasaich e air an son. Tha sinn lan dearbhita gu'n dean Breitheamh mor an t'saoghail ceartas. Thoir an aire a phleacaich; ma se 's gu'n dean briseadh lagha Mhaois àmhuium theintich na h'ifrinn f'hagail teth do t'anam, ni cul a chur ri Criod a fagail seachd uairean nis teotha.

Bheir mi a mis air an aghaidh cuid de na h'earrainnean sin a tha, a reir coslais, a' toirt gnuis do'n bheachd chumhann air bàs Chriod. "Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air; oir saoraidh e a shluagh fein o'm peacaibh." Mata i. 21. "Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh fein, agus do'n treud uile, air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimhead dhibh, a bheathachadh eaglais Dhe, a cheannaich e le f'huil fein." Guiomh. xx.

28. "Fléara, gradhaichibh bhur mnai fein, eadhon mar a ghradhaich Criod an eaglais, agus a thig se e fein air a son." Eph. v. 25. "O f'hoirneart agus o bhreitheanas thugadh air falbh e; agus a ghinealach co a chuireas an ceil? oir ghearradh as e o thir nam beo; airson eusaontais mo shluagh-sa bha e air a throm-bhualadh." "Do shaothair 'anama chi e, agus bithidh e toilichte. Le eolas airson ni m'oglach fireanach moran flireanachadh; oir giulainidh e an eun ceartan. Is. liii. 8, 11. "Is mise am buachaill maith: leigidh am buachaill maith 'anam sios air son nan caorach." Eoin x. 11. Do thaoblh nan earrainnean sin cha neil iad achi a fagail na ceist mar a bha i. Cha 'n 'eil a li'aon diu a dearbhadh gur h'ann airson a shluagh fein amhain, a bhasaich Criod. Tha e fior gu leoir gu'n do leig Criod sios a bheatha airson a chaoirich fein—gu'n do cheannaich e 'n eaglais le f'huil; achi tha e cheart cho fior, gur h'e an Iobairt-reitich airson peacanna an t'saoghail uile. Tha an t'Abstol Pol ag radh, do thaobh Chriod, "a ghradhaich mi, agus a thug e fein air mo shon;" ach am bléil sinne gu thuigsinn o na briathra so, nach do ghradhaich Criod, agus nach d' thug se e fein airson duine sam bith, ach an t'Abstol? A bharr air sin feudar na h'earrannan a

mhineachadh ann an doigh eile, mar earrannan a tha 'leigeil ris, co an dream d'am bheil, no d'am bi, bàs Chriosd 'na mheadhon eifeachdach slainte.

Tha gu leoir de dhiadhairibh urramach nach eil a' gabhail a bheachd f harsuing so air bàs Chriosd, agus ged a tha e car dalma do 'm leithid'sa, oidhripichidh mi air cuid de na nithibh sin a tha ga 'n treorachadh 's a mhearachd, a thoirt air an aghaidh.

1. Le bli 'g amharc air bàs Chriosd anns gach seadh, mar phaidheadh, ain-fhiach, agus le bhi meas gu robh fulangas Chriosd a reir an aireamh do pheacana a ghiulain e; 'se sin ri radh, gu'm feumadh Criosd tuille do dh'fhior pheanas a ghiulan airson aireamh nhor, na airson aireamh bheag do pheacaich. A reir a bheachd so, Ghiulain Criosd buillean peanais a shluaigh fein—phaidh e'n tain-fhiach trom air an son. Na'm biodh a chuid eile do n' chinne-daoine air an tearnadh, dh' fheumadh Criosd buillean am peanais-san a ghiulan—an ain-fhiach-san a phaidheadh mar an ceudna; aeh cha d'rinn e sin, agus uime sin, feumaidh iad fein a dheanamh. A nis cha 'n 'eil so ach 'toirt dhuinn beachd anabarach iosal air iobairt-reitich Chriosd—ga'r treorachadh gu bhi 'g amharc nis mo air meud fulangais Chriosd, na air gloir, agus ard-inbhe, an ti a dh'f hulaing.

Leis a bheachd so a leantuinn a mach, tha sinn air ar treorachadh gus a cho-dhunadh gu'n dh'f hulaing Criosd urrad do dh' fhior pheanas, agus a dh'f hulaingeadh na daoine taghta ann an ifrinn re na bith-bhuantachd; agus gu'm bi peanas na'n aingidh ann an ifrinn na chomhar, nis uamhasaiche air olcas a pheacaidh, na bhà bàs Chriosd; a thaobh 's gu bheil e na ni soilleir gu fulaing iad tuille na dh'f hulaing Criosd. Cha 'n 'eil duine sam bith a saoilsinn gn'u d' f hulaing Criosd mar Dhia, ach amhain mar dhuine. Ann an doimhneachd fulaingis Chriosd bha dochas aige, ach cha bhi dochas acasan ann an ifrinn: Cha robh fulangais Chriosd ach gearr; bithidh fulangais na'n aingidh gu siorruidh: cha robh aithne aigesan air agartas na cogais chiontaich; ach a'n ifrinn,—

“ Bidh do chogais gad' phianadh mar sgian ann ad' chridhe,
‘S co-ionann a giulan 's laidhe ruisgt' ann an sgitheach.”

Bha fulangais Chriosd gu'n teagamh sam bith uamhasach ; cha ruig sinn a leas ach amharc air ann an gàradh Ghetsemani, 's air sliabh Chalbhari, agus chi sinn sin. Ach O ! 's ann gu sonruicht' air morachd a's maise an ti a dh'f hulaing 'bu choir dhuinn bhi 'g amharc ; se sin an ni a tha leigeil ris dhuinn uamharrachd a pheacaidh, agus a dh'f hag an iobairt a thug e suas, cho neo-chriochnach iomlan, agus luachmhor. Ach ciod tuille a ruigeas mi leas a radh mu'n bheachd so, agus gu bheil a chuid is mo do dhaoinibh poncail an deidh a treigsinn.

2. Tha ni eile 'treorachadh dhaoine sa mhearachd ; agus 'se so e. Gun iad a bhi cur dealachadh 'nan inntinnibh eadar bàs Chriosd ann fein, agus rùn siorruidh Dhe a thaobh na muintir sin a bhiodh trid creideamh 'sa bhàs sin air an toirt fa-dheoidh chum slainte. Tha e na ni dearbhta dhomhsa, nach eil na sgriobhairean a tha air taobh na cumhannachd do'n cheist a deanamh so, a chionn cho dichiollach 'sa tha iad ann a bhi dearbhadh an taghaidh, agus an roimh-orduchaidh, agus an sgrudadh anabarach a tha iad a deanamh air na h'uile earrann a chuid-icheas leo chum na criche sin. A nis, anns a chuid sin deth tha 'n saothair gu buileach 'an diomhanas, do bhri nach eil sinne ag aicheadh, an ni a tha iadsan a dearbhadh. Tha sinn ag aideachadh gu robh aireamh shonruichte do'n chinne-daoine air an toirt do'n Mhac leis an Athair o shiorruidheachd, gu robh iad sin gu-sonruichte aig Chriosd anns an amharc 'nuair a thainig e do'n t'saoghal 's a blasaich e,—gu robh, mar gu'm b'ann, an ainmean sgriobhta air a chridhe 'nuair a chaidh e steach mar an t'ard-shagart do na neamhaibh—gur ann air an sonsan a tha e ag eadar-ghuidhe, agns gur iadsan fa-dheoidh a bhios air an toirt chum slainte. Ach ged a tha sinn ag aideachadh so air fad, cha 'n 'eil an rùn diomhair sin a deanamh atharrachadh sam bith air bàs Chriosd, tha e ga f hagail leis fein mar a bha e, uile-fhoghainteach, uile-ionlan, agus uile-shaor do na h'uile. A bharr air sin, bha nithean eile aig Dia anns an amharc cho mhath ri aireamh shonruicht' do'n chinne-daoine a thearnadh. Bha so aige 'san amharc a thaobh bàs a Mhic, gu'm biodh e fein air a ghlorachadh, agus dorus trocair air fhosgladh do na h'uile, agus mar sin bunait air a shuidheachadh,

chum cuireadh fialaidh, farsuing, tredhireach, a thoirt do shliochd Adhaimh air fad.

3. Tha gun a bhi cur eadar-dhealachadh eadar iobairt-reitich Chriosd, agus maitheanas, fireanachadh, saorsa, agus slainte a treorachadh cuid 'sa mhearachd. Cha ni'n iobairt-reitich, maitheanas, fireanachadh, saorsa, no slainte. Cha 'ni aon de na nithibh sin ; cha 'ni'n t'iomlan, diu. 'Si 'n iobairt-reitich an ni sin airson, no am fosgladh, trid a bheil na beannachdan sin air am buileachadh. Tha corr is och-ceud-deug bliadhna on a thug Criosd suas e sein mar iobairt-reitich, ach anam duine cha 'neil air a mhaiteadh, air fhireanachadh, no air a shaoradh gus a mhionaid sam bheil e creidsinn an t'soisgeil. Bhasaich Criosd airson nan uile, ach cha 'n 'eil na li'uile, air am fireanachadh, air am maitheadh, air an saoradh, no air an slannachadh.

Ann an iobairt-reitich Chriosd tha Dia 'toirt foillseachadh uamhasach air a cheartas ann a bhi 'gabhall diolaidh airson peacaidh, ann am pearsa a Mhic. Shaoilta na 'm bu chomasach do Dhia baigh sam bith a noehdadh do'n pheacadh,—an dlu-cheangal a tha eadar peacadh agus peanas a chuir fa-sgaoil, gu'n deanadh se e 'nuair a bha Mac a ghraidh ga ghiulan—ga thoirt fein suas mar iobairt air a shon, ach cha bu chomasach e. O ! mata, gabhadh daoine rabbadh, oir mu chaidh na nithe ud a dheanamh ris a chrann ùr, ciod a nithear ris a chrionaich ? Ach mu tha bas Chriosd a toirt foillseachadh uamhasach air olcas a pheacaidh, tha e mar an ceudna a toirt foillseachadh gloirmhor air gradh Dhe do shaoghal cailte. "An so tha gradh, cha 'ne gu'n do ghradhaich sinne Dia, ach gu'n do ghradhaich esan sinne, agus gu'n do chuir e a Mbac fein gu bhi na iobairt-reitich airson ar peacanna." 'S ann is muladach an ni gu bheil a chumhanachd cheudna a tha ann an inntinnibh cuid de dhaoimibh mu bhlas Chriosd, annta mu ghradh Dhe. Cha'n f hulaing iad a chluinntinn gu 'n do ghradhaich Dia an saoghal air fad ; ach cluinn-eamid briathran 'n Fhir-shaoiridh fein mu'n chuis : air chinnte 's ann aigesan tha fios ceart. Eoin iii. 16. "Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e aon-ghin Mhic fein, chum is ge be neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a bheatha

shiorruidh aige." Nach eil e na ni soilleir o'n earrainn so ; gu bheil "an saoghal a ghradhaich Dia" nis farsuinge, agus a' gabhail tuille a steach ann, na "ge be neach a chreideas aum." Cionnas a leughadh an earrainn ? "Oir is ann mar sin a ghradhaich Dia *na daoine taghta*, gu'n d'thug e aon-ghin Mhic fein, chum is ge be neach *de na daoinibh taghta* a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a bheatha shiorruidh aige :" mar gu'm biodh cuid de na daoinibh taghta nach creideadh ann idir. Cha'n aithne dhomh aon aite eadar da cheann a Bhiobuill far a bheil an saoghal air a radh ris na daoinibh taghta. Cha'n eil e deanamh atharrachadh air a chuis, Iudhaich a's Cinnich a radh ris an t'saoghal ; oir tha e air a thuiginn gur h'e tha sin a ciallachadh na daoine taghta o mheasg na'n Iudhach, s nan Ciùneach.

Ann an Lobairt Chriosd, mata, cha'neil dorus na trocair air fhosgladh nis farsuinge do dh'aon duine, na do dhuine eile, ni mo a tha 'n obair sin a toirt foillseachadh ni's mo air gradh Dhe do dh'aon duine na do dhuine eile. 'S ann tha 'n obair sin a toirt an aoin fhoillseachadh ghloir-mhoir air gradh Dhe ar Slanuif hear do dhaoinibh mar sholas dealrach na greine—

"'Si 'g eiridh o sgiath na'm beann,"

A sgaoileadh a soluis agus a blathais, leis an aon f'bialaidheachd do gach creutair beo. 'S i obair an Spioraid Naoimh, agus cha n'i obair Chriosd a tha toirt foillseachadh air a ghradh shonruichte sin a bha ann an rùn siorruidh Dhe, a thaobh na'u daoine taghta. Tha 'n rùn-diomhair sin a tighinn am follais, uidh air uidh, a reir 's mar a tha peacach an sud san so, peacach an deidh peacach, a faotainn dearbhadh, 's a toirt dearbhadh seachad, gu bheil e, da rireadh, le teagastg an Spioraid air a threorachadh gu creidsinn ann an obair Chriosd. "Buitidh na nithe diomhair do'n Tighearn ar Dia ; ach na nithe ata foillsichte dhuinne, agus d'ar cloinn a chaoidh." "'Ni nach buin duit na buin da." Bi glic, mata, agus leig leis na nithe diomhair, gus am foillsich Dia iad ; an sin buinidh iad duit. 'S iad na ceistean bu chubhaidh dhuitse bhi cur ; 'An d'fhoillsich Dia a ghradh dhomhsa ? 'Bheil gu leoир ann am bàs Chriosd dhomhsa ? 'Bheil Dia

toileach gabhail rumsa air sgath a bhais sin? Tha na sgriobtuirean ag radh, *tha*, agus an Spiorad agus a bhean nuadh-phosda ag radh. *Amen.*

MU FHEUMALACHD OBAIR AN SPIORAID NAOIMH.

CHAIDH a leagail ris cheana, gu'n d'thug Chriosd le a bhas as an rathad na li-uile ni a bha bacadh slainte 'pheacach a thaoblh Dhe—nach eil bacadh sam bith a nis anu an rathad aon pheacach a tha 'g eisdeachd an t'soisgeul, ach na tha maille ris fein, eadhon a dhroch cridhe mi chreideach fein. Amach 'o obair Chriosd cha' n'eil ni sam bith is comhraichte, is soilleire, agus is dearbhta, na feumalachd obair an Spioraid, air a thoirt air aghart eadar da cheann a Bliobuill. Air chor 's gu feudar a chur sios mar pluinc sheasmhaich nach gabh atharrachadh, no aicheadh; nach eil, nach robh, 's nach bi uiread a's aon anam de shliochd Adhaimh air a bhreith a ris no air a thoirt gu creidsinn aon an Criosd as eug'ais an Spioraid. Ged' a theid oidheirp a thoirt air naomhachd, spiorad-alachd, farsuingeachd agus seasmhachd lagha Dhe a leigeil ris do dhaoinibh, agus, na bagraidhean uamhasach da'm bheil bristeadh an lagha sin ga'm fagail buailteach. Ged a theid an comhdachadh, mar gu'm b'eadh, a thoirt bharr an t'sluichd ata gun iochdar, agus peanas gairis-neach a pheacaidh mar ata e air f'haireachduinn an sin, anns a ghul, 's anns a ghiosgan fhiacal—anns a chnuimh nach basaich, 's anns an teine nach muchar a chaoiadh, na'n lan uamhas a chur an geill.—Ged a theid an cuirtein a tharruing a thaoibh, agus gloir a's greadhnachas na flaitheas a leagail ris, maille ri sonas neo-chriochnach agus ard-inbhe a' luchd-aiteachaidh.—Agus ged a theid 'ni s cudthromaiche na iad sin air fad a chumail a inach, iong-antasan Ghetsemani agus Chalbhari; seircein graidh an Athar, ailleagan na'm flaitheas, iomlaine na maise, a'n cruaidh-ghleachd anama a fulang an ait' a chinne-daoine—f huil chraobhach ga dortadh—athair ga threigsinn—

claidheamh a cheartais ga bhualadh—agus ifrinn a's talamh, deamhain a's daoine, air an leigeil nu sgoil air,—seadh, ged a theid na nithe sin air fad a thoirt gu soilleir, druidh teach fa chomhair dhaoine, agus guidhe orra leis gach uile dhurachd, as uchd Chriosd iad a bhi reidh ri Dia ; as eug'ais cumhachd o na n' h-airdibh, buan-nichidh iad gun charachadh ! O ! nach e so a tha toirt nan dearbhailean uamhasach air aingidheachid chloinn nan daoine, co buileach truaillidh 's a tha iad, agus an dian naimhdeas a tha 'nan eridheachaibh an aghaidh Dhe. Cha'n aithne dhomh firinn sam bith is feumaile a bhi air a deargadh gu domhain, drughteach air eridhe gach neach a ghabhadh os laimh a bhi cosnadh anamanna do Chriosd? na feumalachid obair an Spioraid ; a chum sgu'n taic e ris, gu'n gabh e a' sheoladh, agus gu'n tagair e air a shon. 'S e an spiorad Naomh a thoisicheas, a ghiulaineas air a h'aghart, agus, fa-dheoidh a chrioclaincheas an deadh obair anns an anam ; ach cha'neil e deanamh aon chuid diu as eug'ais creidimh, mar a chi sinn an deigh so.

Ach ciod an t'aobhar airson am bheil obair an spioraid feumail ? A'm briathribh eile ; Ciod an t'aobhair nach 'tig daoine gu li' aithreachas, agus nach creid iad an soisgeul ? ni a tha cho dearbhta, a' toirt o leithid a dh'fhoillseachadh iongantach air caomh throcair Dhe, agns mar sin na mheadhon co freagarrach air eridheach-aibh dhaoine a chosnad do Dhia, agus an toirt gu h'aitreachas : Co dhiu 'si cion-toil, no da rireadh cion-comais is aobhar ? 'Se mo f'hreagrath ; cion-toile, agus cion-toile amhain, a tha 'geiridh o naimhdeas do Dhia, o uabhar anama, 'so thlachd anns an olc.

Bheir mi oidheirp air so a dhearbhadh, agus uime sin tha e feumail a leigeil ris ann an cainnt chumanda mar anns na Sgriobtuiribh gu bheil cion-comais air a radh ri tomhas ard do chion-toile. Nach bitheanta a chual thu daoine 'g radh : " Cha n'urrainn domh dol leat;" " Cha neil e comasach domh 'n t'airgiot thoirt a duit." Mar an ceudna ; " Nach dubhaint mi riut nach b'urrainn am misgear ud dol seachad air 'n tigh òsda ;" " Nach dubhaint mi riut nach b'urrainn an droch dhuin ud sgur d'a shloitireachd." Nach eil a chainnt sin air a tuigsinn math gu leoир ? Nach eil lan f'hios aig na h'uile duine, gur

h'e tomhas ard de chion-toil a tha i 'ciatlachadh? Gu bheil cleachdaiinn na mìsge agus na sloitireachd air tighinn gus a leithid a dh'airde, air chor's gu bheil aomadh an naduir ga 'n ionnsuidh, cha 'n urrainn doibh, mar gn'm b'eadh, an treigsinn; se sin ri radh, cha'n 'aill leo an treigsinn. 'S ann d'an nadur so a bha cion-comais braithrean Iosaiph, "cha b'urrainn iad labhairt ris gu siochail;" Ciod a b'aobhar, ach an crosdachd, 's 'a naimhdeas fein. Is tur eadar-dhealaichte uatha sin, a bha cion-comais na maraichean a bha san tuing maille ri Iona; "Gidheadh dhionraim na daoine gu cruaidh, a chum pilteadh gu tir ach cha b'urrainn iad; oir dh'has onfha na fairge ni bu mho, agus ni bu mho na 'n aghaidh." Cha robh na maraichean r'a choireachadh: cha 'n'eil duine nach gabhadh an leisgeul; ach cha do thachair sin do bhraithrean Iosaiph.

Thig a nis a dhionnsuidh na h'earrainn sin, a tha gu leoir de dhaoinibh a cur mar adhartan socrach fo'n ceann. "Cha 'n urrainn neach air bith teachd a m'ionnsuidh'sa mar tarruing an t'Athair a chuir uaith mise, e." Eoin vi. 44. Ann an aite na h'earrainn so bhi ghabhail leisgeul duine na'm biodh i air a tuigsinn gn ceart, cha 'n 'eil aon earraunn 'sa Bhiobull is mo a tha 'na cuis dhitidh dha na i. Am bheil thu saoilsinn gur h'ann de nadur cion-comais na maraichean a tha so, a ghabbas an leisgeul? cha'n aon idir. "Si cion-toil, no aingidheachd, is aium da; a tha 'g eiridh o naimhdeas eridhe an aghaidh Dhe, 'sa tha cholaidir's nach teir ni sam bith gairid air cumhachd an Spioraid Naoimh buaidh air. A chum's nach bi thu a saoilsinn gn bheil sinn a gabhairt beachd céarr air a chion-comais so, leugh na h'earrainnean a leanas. "Ge b'e neach a ghineadh o Dhia, cha dean e peacadh; oir a ta a shiolsan a' fantuinn ann: agus cha 'n 'eil e'n comas da peacadh a dheanamh, do bhrigh gu'n do ghineadh o Dhia e." 1 Eoin iii. 9. "Oir cha'n urradh sinn ui air bith a dheanamh an aghaidh na firinn, ach air son na firinn." 2 Cor. xiii. 8. "Oir cha 'n 'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt." Guiomh. iv. 20. "Greas ort, teich 'an sud, oir cha 'n urrainn mi ni air bith a dheanamh gus an teid thu'n sud; Gen. xix. 22. "Anu an dochas na beatha màireannaich,

a gheall Dia do nach comasach breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoghal." Titus i. 2. Mur bu neo-chomasaich an t'Abstol Pol air labhairt an aghaidh na firinn, is ann bu mhō a bha e r'a mholadh; ach mar is neo-chomasaiche daoine air sgur de'n olc, Dia a ghradhachadh, agus creidsinn ann an Criod, 's ann is mo a tha iad r'an diteadh, agus is toillteanaiche iad air diom' agus feirg. Ciod a tha thu saoilsinn a chùm am fear a phòs a bhean o thighinn a dhionnsuidh na suipearach? Thubhlairt e fein, "cha'n'eil e'n comas domh teachd." An saoil thu 'n robh e ceangailt' le h'iarunn? Cha robh ceangal sam bith air, ach a chion-toil fein, nach b'àiil leis teachd.

Tha sinn mata tighinn a dhionnsuidh ceist eile; Am bheil thusa saoilsinn na'm biodh duine fior cheonach, uile thoileach air creidsinn ann an Criod, am b'nrainn da sin a dheanamh leis na buaidhibh nadurra a th'aige? Tha mi dearbhata gu'm b'urrainn. (Thoir fainear nis; cha'n'eil mi saolsinn gu bheil duine 's am bith uaith' fein, aon a chuid deonach no thoileach air creidsinn ann an Criod, no air gabhal ris.) Oir na'm biodh dnine fior cheonach air creidsinn ann an Criod, agus nach b'urrainn da sin a dheanamh, cha bu pheacadh dha e, agus cha deanadh Breitheamh cothromach an t-saoghal a dhiteadh air a shon. A nis tha'n fhirinn'ag innse dhuinn gur peacadh uamhasach, mi-chreidimh—peacadh na m peacanna—clach steigh a's chinn na h'aingidheachd,—gu bheil gach diteadh a tha'g eiridh o bhriseadh an lagha mar gu b'eadh, a' dol as an t'sealladh ann an coimeas ris an diteadh a tha'g eiridh uaith so. "An ti a chreideas ann, cha ditear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhiteadh cheana, a chionn nach do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic Dhe. Agus is e so an diteadh, gu'n d'thainig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghradhaich daoine an dorchadas ni's mo na'n solus, a chionn gu'n robh an gniomharan olc" Loin iii. 18, 19.

Cha'n aithne dhomh treun mhealladh is uamhasaiche na na beachdan mearachdach a tha aig cuid de dhaoinibh mu'n phuinc so. Air chor's ged a bhithinn air mo chur air m' fhocall 'an lathair breitheimh saoghalta a thaobh an didean bhreige is uamhasaiche agus is bitheanta leis

am bheil anama neo-bhasmlor ga' mealladh fein, 'se 'm beachd mearachdach a th'aca mu chion-comais a dh-ainmichinn. Nach minic a chluinneas sinn daoine 'g radh ann an am a bhi sparradh orra an dleasnais mhoir sin ; "grad chreidsinn ann am Mac Dhe." "O ! cha'n urrainn duinne creidsinn, cha'n urrainn duinne ni sam bith a dheanamh gus an tig latha cumhachd ; gus an dean e fein e." Nuair a tha leithid sin de chainnt air a toirt air a h-aghart mar leisgeil, feudar bhi lan dearbhta ciod a tha 's a chridhe. A reir barail na'n daoine sin, "tha iad fior dheonach air creidsinn, ach, O ! cha'n urrainn doibh, cha'n'eil iad comasach." A nis nach'eil e 'na ni soilleir gu bheil na beachdan sin agus an fhirinn a tighinn tur an aghaidh a cheile? Tha iadsan ag radh : "Tha sinne toileach, ach cha'n urrainn duinn :" Ach 's e tha n fhirinn ag radh ; "Cha'n aill leibh teachd am' ionnsuidh-sa." Anns an doigh sin tha na daoine air an cumail 'nan suain chadail leis a bhreig. Agus, nuair a bheirear ionnsuidh air an didean mhillteach, bhrengach, a sguabadh air falbh, le firinn Dhe a thoirt mar f brois chloich-mheallain chum bualadh air ; cha luaithe a thig anail na gaoithe reoidhete a choir am blathais, no rudeiginn de mhosgladh air an cogaisibh as an trom chadal mhilis sam bheil iad, na ann am mionaid tha'n glaodh air chois : "tha iad ag aicheadh obair an Spioraid," agus tha : "tha iad ag aicheadh obair an Spioraid," a dol o bheul gn beul ; gn chion teachd-airean ga ghiulain: Cha'n'eil sinne ag aicheadh obair an Spioraid, ach 's ann tha sin a deanamh feum do dh'fhirinn an Spioraid, agus sin ann an umhlachd dha : "dh'fheuchainn an toir e uair air bith aithreachas dhoibh, chum aidmheil na firinn. Agus air mosgladh dhoibh gu'n teid iad as o ribe an diabhuil, aig am bheil iad air am beo-ghlacadh chum a thoile" 'chur an gniomh. Agus cha tig an la gu dilinn a thig iad gn h'aithreachas, gus an tig iad gu bhi dh'aon imntinn ri Dia, a thaobh a ni a tha ga'n cumail o chreidsinn : oir cionnas a ghabh-adh duine aithreachas a thaobl a ni a tha e toileach a dheanamh, agus nach urrainn da.

Ach tha thu'g radh ; "Cionnas is urrainn duine creidsinn 'se dall, aineolach—air a dhalladh aig dia an t'saoghal so ?" Tha sin fior gu leoir : ach tha e cheart cho fior gu

bheil e dall ga dheoin—a' dunadh a shuilean, 's a toirt fuath do'n t'solus. 'S math is urrainn "da sin a dheanamh. Ach tha thu 'gradh. Nach eil daoine marbh gu Spioradail? Agus ciod is urrainn duine marbh a dheanamh?" Tha iad marbh gun teagamh, agus tha'n t'Abstol Pol ag innse dhuinn ciod anns am bheil am bas sin a cosheasamh;—Gur bas an inntinn sheolmhor, a tha 'na naimhdeas an aghaidh Dhe; oir cha 'n'eil i umh  do lagh Dhe, agus cha mho a tha'n comas di bhi. Rom. viii. 6, 7.

" 'S b'e sud am bas uamhasach, searbh,
Naimhdeas garg anns an inntinn ri Dia :
Seachran aigne, as coimhicheas anm',
Ardan eridhe ro anabarrach dhian."

Tha iad marbh, gun teagamh, do Dhia 's do naemhachd ? ach tha iad beo mar an e ndna—beo do'n pheacadh, do'n diabhul, do'n t'saoghal, 's do'n fheoil. " Agus ciod is urrainn duine marbh dheanamh?" Innsidh mise sin duit: a's urrainn da creideas a thoirt do n'bhareugaire, an diabhul; agus mi-chreideas a thoirt do Dhia na firinn; e fein a sgrios, agus gu leoir de chron a dheanamh. Mu se 's gu bheil thu s'a bheachd gu bheil am bas Spioradail, anns gach seadh cosmhail ris a bhas aimisreil, tha thu sad a'm mearachd.

Tha am beachd ceair a th'aig cuid de dhaoinibh mu nadur cion-comais an duine, ga fheuchainn fein anns an t'seoladh sheachranach a bheir iad do pheacach iomaganach. Ann an aite slighe na slainte tre chreidiamb anns an Tighearn Iosa Criod, 'fhosgladh suas fa chomhair inntinn, agus a ghairm gu grad chreidsinn mar bu choir; 'sann a bheir, na daoine sin, 'nan gliocas fein a meas gun teagamh sam bith, a bhi cur mor urram air an Spiorad, seoladh eile dha : ag radh ris. " Cha 'n urrainn duit creidsinn; ach is urrainn duit a bhi 'g urnuigh ri Dia airson an Spioraid, gu'n oibrich e creidimh annad : bi feitheamh ri Dia le bhi gnathachadh na meadhonan ; agus 'na am iomchuidh fein, bheir e creidimh dhuit, agus ni e trocair ort." Na'm biodh toil agam am peacach a chumail o chreidsinn 's e sin an seoladh a bheirinn da. C'ait eadar da cheann an Tiomnaidh Nuaidh an deachaidh a leithid do sheoladh, 'thoirt leis na daoinibh sin a

bha air an deachdadhl leis an Spiorad Naomh? Nach eil a cheart uiread a dh'aobhar aig duine a bhi creidsinn ann an Criod, 's a tha aige a bhi creidsinn anns an Spiorad? Nach 'eil na Sgriobtuirean a' labhairt a cheart uiread mu Chriosd, 'sa tha iad a' labhairt mu'n Spiorad? Nach eil e a cheart cho furasd' do dhuine creidsinn 's a tha e dha urnuigh! a dheanamh? se sin ri radh, an urnuigh anns am bheil feum, agus a gheibh eisdeachd: oir urnuigh sam bith eile, 's ann a tha i na grainealachd do Dhia. Cionnas a ni duine urnuigh gun chreidimh? Nach eil an Spiorad Naomh ag radh; "Ach cionnus a ghoir-meas iad airsan anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreideas iad anns an ti air nach eual iad ionradh? agus cionnus a chluinneas iad gun searmonaiche?" Rom. x. 14. "Ach as eughmais creidimh cha 'n'eil e'n comas a thoileachadh: oir is eigin do'n ti a thig a dh'ioun-suidh Dhe a chreidsinn gu bheil e ann, agus gur e 'n Ti e a hheir duais do'n dream a dh'iarras e gu dichiollach." Eabh. xi. 6. Cha deachaidh agns cha teid aon urnuigh suas chum na righ-chathrach, ach trid creidimh's an Eadar-mheadhonair. Ann an aite an duine a bhi air a threor-achadh chum na firinn a tha Dia 'g aithne dha a chreidsinn, 's ann a tha e air a thoirt gu bhi 'g amharc a steach 'na chridhe fein, a dh'fheuch am faic no'm fair-ich e, 'n rud math sin ris am bi daoine 'g radh creidimh; agus e rè na li' uine tur aineolach air. "Bi feitheamh ri Dia." Cionnas a dh'fheitheas duine gun chreidimh? C'arson a dh'fheitheadh e? agus gn bheil Dia 'g radh: "Feuch a nis an t'am taitneach; feuch, a nis la na slainte." Na h'uile mionaid a tha duine feitheamh gun chreidsinn, cha 'n am ri Dia a tha e feitheamh, ach ris an diabhl. C'arson a dh'f heitheadh tu; agus gun f hios agad mu'n eirich grian an atha-la, nach bi t'anam ann an ifirinn? Duine sam bith a tha feitheamh 's a 'g urnuigh airson creidimh, nach i barail an dnine sin, gu bheil e fior dheonach air creidsinn, ach nach urrainn da? Feudaidh toil a bhi aig duine neo-iompaichte air ni math eigin, a reir a bharail fein, fhaotainn 'na chridhe—tomhas de bhruiteachd, de mhothachadh, de thaisealachd, de dli'eagal, no de ni-eigin leis am mol se e fein do Dhia, leis an tig e 'na lathair air bunait fhireantachd fein, no leis an

coisinn e fhabhar; ach toil sam bith cha 'n'eil aige air tighinn, mar a tha Dia ag aithne dha, gu ruisgte, ciontach, graineil, agus a mhisneach gu leir, tre chreidimh, a thar-ruing o'n iobairt iomlan a thug Criod suas.

Chuala mi iomradh air ministeir araid a chaidh a labhairt ri nighinn, an deidh na searmoin, 's i air a lotadh gu mor. "O ! ars ise, a caoineadh, an eigin domhsa dol dhachaideh an nochd gun Chriod agam ?" "A bhrònaig bhochd," ars am ministir, "f huair thus' a cheud chuid de u' ghairm eifeachdaich; bi falbh dhachaideh, agus bi 'g urnuigh airson na cuid eile; agus theid mis a dh'urnuigh air do shon mar an ceudna." Thug mi 'n naigh-eachd so air aghart, cha'n ann a chionn gu bheil mi g'a chreidsinn; ach airson na muinntir a tha ga sgaoileadh: do bhri gu bheil e coltach gu bheil iad a'g aontachadh leis, agus gur h'e an seoladh a bheireadh iad fein seachad. Tha e coltach mata a thaobh na h-ighinn bhochd, gu'n robh i 's an am, a reir a h'aidmheit fein, as eug'ais Chriod; agus, uime sin, buailteach do f lieirg a Crníth-fhear. Anns an staid sin chaidh misneach a thoirt di. Chaidh innse dhi gu'n d'fhuair i 'cheud chuid de 'n ghairm-eifeachdaich. Tha i nis air an rathad co dhiu. Thoisich an deadh obair. Cha bu bheag a mhisneach so a chum na deoir a thiormachadh suas: ach tha tuille is sin anns an t'seoladh thruagh: Chaidh a cur a dh'urnuigh airson na cuid eile de'n ghairm eifeachdaich ! " 'S mise ni sin," ars ise, "ma ni urnuighean an gnothach 's mise nach caomhain iad—gach maduinn, feasgair, 's meadhon-la, s mis a theid gu togarrach a dh'urnuigh." Rè na h'uine, gun teagamh sam bith, bhiodh a suil air a chridhe, a dh'feuch an robh a "chuid eile de u' ghairm eifeachdaich," a tighinn. Aig amanaibh air-leatha gu bheil i 'faireachadh rud-eigin coltach ris 'na cridhe; 's aig amanaibh eile, tha an t'iomlan ga fagail. Ach 's ann mu dheireadh a tha 'mhisneach is mo air fad: "Theid mis a dh'urnuigh air do shon mar an ceudna." "An duine beannaichte" ars ise "'s minig a fhuair urnuighean-sa eisdeachd ! agus, O ! nach sonadh mise a' ministeir a dol a dh'urnuigh air mo shon ! air chinnt cha'n eagal domh a nis." Chaidh moran misnich a thoirt do'n nighinn bhochd; agus gun uiread

is aon bhoinne de'n mhisnich cheart a tha sruthadh o iobairt iomlainn aon Mhic Dhe. 'Si obair an Spiorad, agus cha b'i obair Chriosd, an soisgeul a chaidh a thoirt di. 'S mise tha dearbhta nach b'e sud an doigh sam buineadh an t'Abstol Peadar, no Pol, ris an nighinn : gun dol a'nnull no nall, dheanadh iad a gairm gu h'aith-reachas a dheanamh, agus an soisgeul a chreidsinn.

Cha 'n'eil f'hios agam nach 'eil cuid de dhaoinibh glice crabhlach, againn air feadh na Gaeltachd a bheireadh, leasan do Phol fein ; seadh, na'm biodh iad na'n seasanh ceart laimh ris 'nuair a thubhairt e ri fear-coimhead a phriosain ; "Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus tearnar thu," — a bheireadh uileag dha, ag radh ris ; "Tha thu cearr a Phoil ; saoilidh an duine gu'r urrainn da fein creidsinn ; bithidh e'n cuunart creidsinn gu nadurra : 'se bu choir dhuit a radh ris, e bhi'g urnuigh airson an Spioraid chum 's gu'n oibrich esan creidimh ann." Ciod a tha thu saoilsinn a theireadh Pol ris ? Cha 'n'eil f'hios agam an labhradh e ris co geur's a labhair e ri Elimas an druidh, nuair a bha esan mar an ceudna ag iarraidh an t'uachdar an thionadh o'n *chreidimh* ; ach tha mi lan dearbhta gu 'u tugadh e ach'asan da ; maith a dh'f heudta anns na briathraibh a leanas ; "Air bhi dhomhsa air mo chur a' mach leis an Spiorad Naomh, tha mi a labhairt na'm briathra a theagaitsg esan domh, agus co thusa gu'm biodh tu 'labhairt an aghaidh an Spioraid Naomh ? Nach sguir thu do fliadaradh shlighean direach an Tighearna ?"

Ach tha thu 'g radh ; am bheil thu toirmeasg urnuigh gu buileach ? Cha'Neil, 's cha robh. 'S e dleasnas na h'uile duine a tha mach a h'ifrinn a bhi'g urnuigh ; fhad 'sa tha Dia 'na shuidhe air cathair na trocair : ach tha dleasnas eile a dh'f heumas dol air thoiseach air, eodhain, creidsiun ann am Mac Dhe. Cha 'n'eil ann ach dalmachd a's ceannaire ladarna, do mhac peacaich oidheirp a thoirt air tarruing am fagus do'n "Ti ard agus uasal do'n aite, comhnuidh siorruidheachd, do'n ainm an Ti naomh," ach amhain trid creidimh annus an aon Eadar-mheadhonair, an Tighearna Iosa Criosd. Cha'n abair mi, co dhiu, ri duine sam bith gun e dhol a dh'urnuigh gus am bi e dearbhta gu bheil e a creidsinn ; oir tha f'hios agam nach

luaithe a chreideas duine na 'dh'f heudar a radh d'a thaobh ; "Feuch ata e ri urnuigh." Cha ruig thu leas dol a dh'iarraidh cuideachaidh sam bith o'n ni a thubhairt Peadar ri Simon an druidh, no a urnuigh a ghaduiche air a chrann : oir bha aithreachas air a chur air thoiseach air urnuigh anns an ni a dh'aithn Peadar do Shimon ; agus a thaobh urnuigh a ghaduiche, cha 'n'eil urnuigh eadar da cheann a Bhiobuill is soileire a tha dearbhadh gur a h'aum o chreidimh a bha i, na cheart urnuigh.

Ach dh'f heudadh e bi' gu bheil thu 'g radh. "B'f hearr leam gu minicheadh tu dhomh creidimh : 's ann a tha mi amhurasach gur li'e creideamh, aotrom, fuar, cinn a tha thu cumail amach." Mata a charaid, 'se sin an ni nach 'eil soirbh r'a dheanamh dhomhsa ; cha'n ann do bhri 's gu bheil creidimh 'na ni domhain, diomhair, fada' fada thall, air nach gabh ruigheachd as eug'ais moran sgoilearaeasd a bhi 'n ceann duine ; ach do bhri 's gu bheil e 'na ni cho simplidh, 's cho so-thuigsinn do na h'uile duine. A bharr air sin, tha e coltaich gu robh daoine ann an laithibh na'n abstol ni bu shoilleire m'a chreidimh na tha iad a nis ; a chionn nach eil iomradh againn gu'n do chuir aon duine a cheist ciod a bha air a chiallachadh leis dhoibh. Tha cuid de dhaoinibh, 'g oirpeachadh air creidimh a nihinicheadh ach 'an aite solus a chur air, 's ann a tha iad a toirt meall dorcha céo in'a thimchioll, agus mar sin ga f'hagail cho doirbh a thuigsinn ris an *Urim* agus an *Tumim* a bha'n uchd-eididh Aaroin, no ris an *Selah* ann an leabhar nan Salm. Leigidh mi ris dbuit mata, beagan de nithibh nach iad creidimh. Cha'n e creidimh, bron diadhaidh, cridhe tais, gradh do Dhi, sith, dochas, aoibhneas : cha'n e creidimh aon de na nithibh sin, 's cha 'ne 'n t'iomlan diu e ; agus, gidheadh, tha e ann an dlu-dhaimh dhoibh air fad ; 'an daimh parant ;—'s esan no isc, an't athair no mbathair ; 's iadsan a chlann. An d'f huair thu nis amach an ni diomhair sin ? Mur d'f huair bheir sinn oidheirp eile air 'a thoirt am follais ; 'se a th'ann, mata, *creidsinn* : cha 'n eil ni 's mo, 's cha'n' eil ni 's lugha ann. "Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar f hir-eantachd." Dh'innis Dia sgeul anabarach math do Abraham—" 'na shliochd-san gu'm biodh uile theaghlaiche na talmhainn air am beannachadh," agus chreid Abraham

Dia—ghabh e air fhocal e—mheas e mar ni fior, an ni a thubhairt Dia ris. Tha f hios agad cionnas a chreideas tu duine, nuair a shaoileas tu gu'm bi e 'g innse na firinn duit. 'S ann direach mur sin a chreid Abraham Dia ; agus, 's ann mur sin a tha daoine creidsinn gus an la 'n diugh. "Bhuam, bhuam an creidimh fuar, aotrom sin," ars' thusa. Stad ort beagan : na'm biodh lóng agad a seoladh, agns do bhean, do theaglach, agus do chuid de'n t'saoghal air bord oirre ; agus gu 'n tigeadh sgeul cinn-teach ga d'ionnsuidh gun do chailleadh i. Nach b'anab-rach simplidh an ni creideas a thoirt dō n'sgeul mhull-adach ? B'eadh gun teagamh ; ach O ! thoir fainear ciod an t'atharrachadh druidh teach a bheireadh e mu 'n cuairt annad ? Nach biodh do chridhe goirt, do shuil-ean silteach, t-aogasg mulladach, 's do cheum trom. An abair thu creidimh fuar ris a sin ? Cha'n abair. Ach fuirich ort, an ceann ceithir-latha-deug an deigh sin, na'n tigeadh atharrachadh sgeoil ga d'ionnsuidh le teachdair' firinneach nach do chuir thu riamh 'an teagamh, ag iinse dhuit nach do chailleadh an lóng idir : agus mur dhearbh-adh air firinn a sgeoil, litir a' shineadh dhuit o'd bhan-chombanaich ; a toirt fiannais, gu' robh i fein 's a teaghlaich gu slan, agus na h-uile ni gu ceart. Nach bu shimplidh an ni creideas a thoirt do sgeul binn an teachdair eibhinn, air a dhaingneachadh le laimh-sgríobhaidh do cheile ? B'eadh, da rireadh ; ach nach ann aig' a bhiodh a bhuaidh dhruidh teach air t'anam ! Shileadh do shuilean gu fras-ach ; ach 's iad deoir na taingealachd a bhiodh annta ; agus cha luaithe a rachadh an fhras ud seachad, na chite a' ghrian a dealrachadh troimh na neoil, a ghnuis a fas geanail, 'an ceum eutrom, 's an corp mar gu biodh gach alt dheth air uilleadh. Faic, bheireadh an ni beag, simplidh sin *creidimh*, atharrachadh co mor a'd chridhe, sed a bhiodh an oidhche ghríamach, ghréannach, gheamhlraíd, le tein-athair a's tairneanach ; clach-shineachd chruidh, a's gaoth dhoinionnach ; air a caochladh, gu bhi na maduinn chiuin, gheal, ghríanaich 's a cheitein. An abair thu creidimh fuar ris a sin ? Cha'n'eil duil' a'm gu'n abair. Ann a bhi creidsinn na nithe ud, bha thu creidsinn nithe sonruichte a bhuineadh dhuit fein ; agus ris an robh do shouas, no do thruaighe 's an t'saoghal so, aon an tonhas mor an

earbsa. Air an ambul cheudna, nuair a tha duine a creidsinn an t'soisgeul; tha e creidsinn deadh sgeul a bhuineas da fein; agus ris a' bheil a shlainte, 's a shonas fein, cha'n e amhain 's an t'saoghal so, ach mar an ceudna 's an ath-shaoghal, gu buileach an earbsa. Cha 'n'eil ni sam bith eadar duine agus truaighe shiortuidh—an teine nach muchar a chaoidh—ach an soisgeul—an deadh sgeul mu Chriosd. Mu 'se 's gu bheil e fior, tha bunait dochais, agus aobhar misnich aig gach neach a chreiddas ann: ach mu 'se 's nach 'eil e fior, cha 'n'eil ni tuille air f hagail aig daoinibh, ach duil eagalach ri breitheanas, agus fearg theinteach, a sgriosas iad mar eas-cairdean. A nis cha 'n'eil e comasach do dhuine an deadh sgeul so a chreidsinn, mur sgeul a bhuineas da fein, agus a tha fior co dhiu a chreideas se e, no nach creid, as eug'ais f hair-eachduinnean a bhi co-chordadh ris an ni a tha e creidsinn. Abair gu robh thu fein aig a cheart am so anns an dearbh staid 's an robh fear-cointhead a phriosain, nuair a chur e a cheist; "A mhaighstirean, ciod is coir dhomh a dheanamh chum gu'n tearnar mi?" Le seal tuinn air d'eachdraidh 's na chaidh seachad, gun a bhi faicinn ni sam bith ach ceannaire ladarna an aghaidh Dhe neimh: le seal tuinn air thoiseach ort, gun a bhi faicinn ni sam bith ach an slochd ata gun iochdar a fosgladh a chraois f harsuing, a chum do shlugadh suas: le seal tuinn os do cheann gun a bhi faicinn ni sam bith, ach fearg Dhe air f hoillseachadh o neamh, Dia Iehobbah, o mhullach sliabh Shinai's e fuidh dheataich, a criothnachadh gu 'bhun, a'g radh; "Is malluichte gach neach nach buanaich anns na h'uile nithibh ata sgriobhta aon an leabhar an lagha chum an deanaamh," agus do chogais fein a cuir a h'amen ris a bhinn uamhasaich. Abair anns an staid sin, gu'n tigeadh an t'Abstol Pol mar theachdair o Dhia ga d' ionnsuidh, agus e dearbhadh leis na feartan cumhachdach a bha air oibreachadh leis, gur h'i 'n fhirinn ghlac a bha 'na bheul. "Air bhi dhomhsa" ars esan " 'am theachdair airson Chriosd, aon ghlin Mhic an Athar, an Dia mor agus uamhasach sin a chruthaich neamh a's talamh, agus an aghaidh an d'rinn thusa ceannaire: Tha mi 'g innse dhuit; gu'n do chuir an Dia sin, ann an gradh do shaoghal caillte, a Mhac fein o neamh, gu'n d'thug esan umhlachd

do'n lagh a bbris iadsan : gu'n do bhasaich e airson am peacanna : gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'eirich e ris air an treas la a reir na'n Sgriobtuir : gu bheil e nis air ardachadh aig deas laimh Dhe, agus gu'n rioghaich e'n sin gus an enirear a naimhde 'nan stol chos fo a chosaibh. Da thridsan, tha maitheanas dhuitsa, agus na ainm-san tha mi ga d' ghairm gu aithreachas. Tha mi a guidhe ort as uchd Chriosd, thu bhi reidh ri Dia. "Creid anns an Tighearna Iosa Criod, agus tearnar dhu."

A nis tha mi a feoraich dh'iot ; Am biodh e comasach dhuit an sgeul sin a chreidsinn, as eug'ais suidheachadh do chridhe a bhi ann an tomhas a co-chordadh ris an ni a chreid thu ? seadh, as eug'ais, mar fhear-coimhead a phriosan, a bhi deanamh gairdeachas, a creidsinn ann an Dia ? Tha mi dearbhta nach bitheadh. Nach ann 'nuair a chreideas duine an deadh sgeul, a bhi os a chridhe da rireadh goirt airsou an eas-urraim a chuir e air Dia a ghraidi ?—a bhi os graineil 'na shuilibh fein, air dha tighinn cho dluth do'n Ti Naomha ? Agus nach ann an sin, a gheibh e sith d'a chogais, agus danachd naomh, air dha bhi 'dearbh-thuigsinn an Dia sin a bha roimhe 'na aobhar uamhais da, gu bheil e nis reidh r'a anam air sgath obair a Mhic ? Creid, mata, an deadh sgeul, agus thig bròn diadhaidh, fuath do'n pheacadh, agus gradh do Dhia; sith, dochas, eud, durachd agus gairdeachas 'na lorg. O ! nach ann a tha bhuaidh mhor aig an ni bheag shimplidh sin, *creidimh*.

Tha thu 'g radh ; " Tha na nithe sin ceart gu leoir, ach nach fheum duine mothachadh air a staid chaillte mu'n creid e ? nach robh mothachadh aig fear-coimhead a phriosain mu'n do chreid esan ?" Cha do chreid duine riabh as eug'ais mothachadh air a staid chaillte. Ach gach mothachadh a tha daoine faotainn mu'n creid iad, 's ann de nadur a mhothachaidh sin a tha aig anamaibh cailte ann an ifrimi ata e, a tha air fhasgadh a mach le teamnachadh na cogais—iad craiteach, cha'n ann a chionn 's gu'n do pheacaich iad 'an aghaidh Dhe a ghraidh ; ach a chionn 's g'n d'rinn na peacanna sin iad buailteach d'a fheirg. Cha 'n'eil eolas is lugha orra na eolas air Dia : na'm bu chomasach e dhuineadh iad an suilean air ; tha e dhoibh mar lasraichibh ifrin. Cha 'n'aill leis a pheacach

eolas a ghabhail air Dia, no am liarc mar gu'm b' ann, an clar-an-aoduinn, air a lagh, air a cheartas, air fhirinn, air a naomhachd, air a chumhaichd, agus air eolas neo-chriochnach, gus an creid e 'na throcair. Duine mata, a bhi fanachd air ais gus am faigh e mothachadh ma'n creid e, 's ain a tha e fuireach air ais o'n cheart ni sin a bheireadh mothachadh, no a dh'f hagadh e toileil air an eolas sin a ghabhail air Dia a bheireadh mothachadh dha. Nach mor, mata am mearachd 's am bheil cuid de dhaoinibh, a cumail an t'soisgeul o pheacaich gus an dean iad (mar a their iad fein) an lotadh gu ceart leis an lagh. Tha e ceart gu leoir an lagh a chumail amach 'na lan-f harsuingeachd, agns cha chomasach an soisgeul a shear-monachadh as eug'ais sin a dheanamh; ach cha bhi peacaich toileach an iomhaigh dhuaichnidh fein f haicinn 'na sgathan, gus an tuig iad gu bheil trocair doibh 's an t'soisgeul.

Tha Moran de dhaoinibh ann; agus is e a bhios a' cur curam orra, cha 'ne *ciod* a chreideas iad, ach *cionnus* a chreideas iad; agus mar sin a foirneadh an intinnean fein gu creidsinn. Ach 's iad na ceistean bu choire do gach aon diu a bhi cur; An bheil an fhanais a tha Dia 'toirt mu thimcholl a Mhic Fior? An bheil e sabbait' dhomhsa m'aum earbsa ri bas Chriosd? An bheil Dia toilichte leis an obair a chriochnaich a Mhae? agus am bheil e toileach gabhail ruimsa, creutair aingidh, olc, air sgath na h'obair sin?

Tba dream eile ann, agus tha e cuir mor eagal orra gu'n creid iad gu cearr, ach tha mi saoilsinn gur h'e bu choire a bhí cuir eagail orra gu'n creid iad an ni cearr. Duine a bhi saoilsinn gu bheil e iompaichte, gu'n d'f huair e trocair, agus gu bheil e ann an staid shabbait' 'cha 'ni sin a bhi creidsinn an t'soisgeul. Duine mar an ceudna a bhi creidsinn gu' feum atharrachadh tighinn air, gu bheil e ann an staid chailte, agus 'na chuspair feirge, cha'n e sin a bhi creidsinn an death sgeit. Cha 'n'eil duine sam bith a' creidsinn an t'soisgeul as eug'ais a bhi lan mhothachail air an nthibh sin. Feudaidh duine Moran de nthibh a chreidsinn mu Dhia, mu Chriosd mu neamh, agus mu ifrinn, agus, gidheadh, gun an soisgeul a chreidsinn. 'Se bhi creidsinn an t'soisgeul, a bhi creid-

simi ni sonruichte nach urrainn satan a chreidsinn. Cha 'n urrainn satan a chreidsinn, agus ged a chreideadh, cha bhliodh aig ach a bbreug; Gun do ghradhaich Dia na deamhain, ann a Mhac fein a thoirt gu bhi 'na iobairt-reitich airson am peacanna,—gu'n d'f hosgail e le a bhàs dorus trocair dhoibh, trid am bheil maitheanas, trocair, sith, agus slainte air an cumail a'mach dhoibh, agus cuireadh saor, fialaidh, farsuinn aca' ga 'n ionnsuidh. Ach na nithe nach 'eil fior do shatan, tha iad fior dhuitse, agus na ceart nithe a dh'f heumas tu a chreidsinn mu 'n tig sith, no slainte a dh'ionnsuidh t'anama.

Ach tha thu 'g radh; "Am bheil thu saoilsinn gur h'e duine fein, a tha da rireadh a creidsinn?" Co eile ach e fein? mar creid e fein, cha chreid Dia no duine air a shon. "Nach 'eil e sgriobhta" ars thusa "gur h'e creidimh tiodhlac Dhe?" Tha sin sgriobhta ann an Eph. ii. 8.; agus tha 'n t'Abstol ceudna, 'na litir chum na Philipianach i. 29. 'g radh: "Oir thiodhlaiceadh dhuibhse air son Chriosd, cha'n e amhain creidsinn ann, ach mar an ceudna fulang air a shon." Ciod an seadh, mata, 's am feudar a radh, gur h'e creidimh tiodhlac Dhe? Direach anns an t-seadh so; le Dia a bhi toirt eolas spioradail do'n pheacach air an fhirinn a shaoras an t'anam. Dh'fhosgail an Tighearn cridhe Lidia, 's thug i fainear—fhuair i eolas—rinn i greim air an fhirinn a bha Pol a labhairt—thníg si i, *chreid* si i. Annas a cheart àm san robh Pol a' labhairt na firinn, dh'fhosgail an Tighearn a' cridhe. 'S e an Tighearn a rinn e, agus na'n cumadh e air ais a ghras bhiodh a cridhe gun fhosgladh: ach 's ann leis an fhirinn, mar mheadhon, a rinn se e—an fhirinn air a tuigsinn, 's air a creidsinn. Cha 'n'eil e furasda dhuinne eolas fhaotaimh air an doigh anns am bheil an Spiorad Naomh ag atharrachadh a chridhe: tha 'e coltach, anns a cheart àm sam bheil an fhirian air a cumail amach do'n tuigse, agus a soillseachadh na h-inntinn, anns an àm cheudna gu bheil an Spiorad ag oibreachadh, a' toirt an atharrachaidh air a chridhe, gun an darna ni a chur air thoiseach air an ni eile. Agus cha 'n'eil, aon a chnid, an cridhe air atharrachadh, no an inntinn air a soillseachadh as eug'ais creidimh; seadh, as eug'ais creidimh, ciod air bith cho meat's a dh'f heudas

an creidimh sin a bhith ; oir tha creidimh lag, no laidir, a reir an tomhais de dh'elolas spioradail a th'aig an duine air an fhirinn, no air Criosd cuspair a chreidimh. 'S mor an t'eadar-dhealachadh a tha eadar naoidhean air ùr-bhreith, agus duine 'na lan neart. Tha thu faicinn, mata, ciod an seadh anns an e creidimh tiodhlac Dhe, ann a bli toirt eolais Spioradail do dhaoinibh : agus neach sam bith a tha creidsinn anns an rathad so, bheir e a ghloir gu leir do'n ghras sin a dh'aom a chridhe aingidh gu aire a shocrachadh air an fhirinn, agus mar sin creideas a thoirt dith.

A cheart àm 's a bheil duine creidsinn 's an fhor thioseach, cha'n ann air oibreachadh inniu fein, no air obair an Spioraid an sin a bhios e a smuainteachadh ; ach air an lagh a bhris e, agus leis am bheil e air a dhiteadh — a cheannaire an aghaidh Dhe na naomhachd, agus a ghraidh :—mu obair Chriosd— an iobairt ionlan a thug e suas, agus na beannachdan a tha air an cumail do na h'uile trid na h-iobairt sin : co-riaraicht' 's a tha Dia le obair a Mhic—co-freagarrach 's a tha e mar Shlaluighlear do na h'uile—co-fialaidh 's a tha a chuireadh—co-seasmhach 's a tha a ghealladh, agus co airidh 's a tha e air creideas a thoirt da, agus earbsa chur ann. Math dh'faoide anns an am 's am bheil aire a chreutair socraichte air na nitibh sin, agus anam gu dùr a beachdachadh orra, gur 'gann a tha uired a's cuimhne aige gu bheil Spiorad Naomha ann. 'S ann an deidh laimhe, nuair a bheir e fainear do'n atharrachadh a thainig air, a thuigeas e nach bu lugha e na'n Spiorad Naomh a bha ga theagasc anns an àm, ged nach robh e fein mothachail air ni sam bith, ach a bli faicium nithe ùr 's an fhirinn nach b'abhaist da fhaicinn, agus iad a drughadh air. 'S ann an deidh laimhe a thug an dithis dheisciobuil a bha 'gimeachd gu *Emaus*, fainear co am fear-teagaisg a bha maille riu air an t'slighe, nuair a dh'f hosgail e dhoibh na sgriobtuirean, 's an eridhe a' lasadh amta. Nach aithne dhuinn cuid de dh'iompachain, 'nuair a dh'f hosgladh an suilean, a chaidh eadhon a throd ri daoimibh diadhaidh a bha 'nan coimhearsnachd, air son nach d' innis iad na nithe ud doibh ni bu traithe ; gun a bhi toirt fainear co a theagaisg iad.

Tha cuid de dhaoinibh 'am beachd, gu bheil ath-ghineamhuinn, no a bheatha Spioradail a' dol air thoiseach air creidimh. "Cionnas," ars iadsan, "a chreideas duine marbh?" Agus shaolte, a reir an doigh sam bi iad a labhairt, gu bheil an t'iompachan a dol, mar gu'm b' ann, astar beagan de laithibh anns an t'sligbe gu neamh, mu'm bheil e a' creidsinn. Tha mi a feoraich; nach e breith a ris túis na naomhachd, no tus na beatha spioradail anns an anam? Tha na l'uile ag aideachadh gur h'e. Am bheil duine, mata, air a naomhachadh ann an tomhas beag mu'm bheil e air fhireanachadh? Mu tha, tha e air a naomhachadh ann an tomhas 's e fo'n mhallaichd: oir, duine sam bith cha 'n'eil air a shaoradh o'n mhallaichd gus am bheil e air fhireanachadh, agus sin tre chreidimh. Cha 'n'eil anns na beachdaibh truagh sin ach smior na Papanachd. Agus duine 's am bith a bhi 'g obair, 's ag urnuigh airson cridhe nuadh, breith a ris, no na beatha Spioradail, mu'n creid e, cha 'n'eil ann ach am fein-fhirean; mar gu'm b'ann, an deigh a chot' a chur dheth, agus a' toirt amach f halluis, a dh'fheuch an toir e a mach fabhar Dhe le a dhichioll fein; no dh'fheuch am faigh e ni math eigin leis an tig e 'na lathair. Cha leoir leis bas Chriosd mar bhunait dochais da anam, ach feumaidh e'n cridhe nuadh —na nithe math aige fein a chur 's an t'slige-thomhais maille ri bas Chriosd, a chum an tuille cudthrom thoirt da. Ann an aite misneach a thoirt do leithid a dhuine, agus a bhi ga sheideadh suas; b'e a dheadh charaid a chuireadh an sguan ri sgornan a' dlichill, agus a threor-aicheadh e gu bhi 'g amharc ri iobairt-reitich Chriosd ainhain, mar steigh a dhochais, agus aobhar a mbisнич. Nach ionann ath-ghineamhuinn, agus an cruthachadh nuadh m'am bheil an t'Abstol a' labhairt? Gun teagamh sam bith's ionann. Co dhiu, mata, 's ann ann an Criosd, no a mach a Criosd, a tha'n cruthachadh nuadh sin air a dheanamh? Tha'n t'Abstol a' freagairt: "Oir is sinne obair-san, air ar cruthachadh ann an Iosa Criosd chum dheadh oibre." Eph. ii. 10. Am bheil duine ann an Criosd gun chreidimh? Cha 'n'eil a h'aon. Tha'n t'Abstol Seumas ag radh: "O thoil fein ghn e sinn, (co leis?) le focal na firinn." Seumas i. 18. Tha'n t'Abstol Peadar, mar an ceudna, 'g radh; "Air dhuibh bhi air

bhur n' ath-ghineamhuinn cha'n ann o shiol truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an De bheo; . . . agus is e so-am focal a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t'soisgeul." 1 Peadar i. 23, 25. Am bheil neach sam bith air ath-ghineamhuinn leis an fhocal as eug'ais creidimh anns an fhocal sin? Is dearbhta nach eil, oir tha'n t'Abstol Pol ag radh; "Oir cha nàr leam-sa soisgeul Chriosd; oir is e cumhaehd Dhe e chum slainte, (co dha?) do gach neach a chreideas." Rom. i. 16. Is ann le focal a chumhachd a chruthaich Dia an Saoghal, agus is ann le focal firinn an t'soisgeil air a thuigsinn, 's air a chreidsinn a tha e' deanamh a chruthachaidh nuaidh. Tha e 'na ni soilleir, mata, nach eil duine sam bith air ath-ghineamhuinn as eug'ais an Spioraid, no as eug'ais an fhocail; seadh, an fhocail air a chreidsinn.

A thaobh na 'm beachdan mearachdach a chaidh a thoirt air an aghaidh, cha 'n'eil e 'na ni iongantach air chor sam bith, ged a bhiodh cuid de dbaonibh d'an trid, air an cumail ann an daorsa; agus cuid diu fuidh threun mhealladh co mor, air chor 's gu bheil iad da rireadh am barail gur h'i toil. De gu'm biodh iad anns an staid sin-seadh, mar a their iad fein; "Tre eagal a bhais rè am-beatha uile fo dhaorsa." Eabh. ii. 15. Nach uamhasach an ni a bhi 'cur na coire air Dia, nuair bu chòir dhoibh a cur air na beachdaibh seachranach ata aca fein, agus ata air an geinneadh annta le daoine dorcha! An earrann a tha iad 'toirt air aghaidh chum iad fein a dhion, 's ann a tha i g'an tur dhiteadh. Nach ann a bhasaich Chriosd, a chum 's gu'n saoradh e an dream sin a bha tre eagal a bhais rè am beatha uile fo dhaorsa? Agus cnin a tha e ga u saoradh? An ann aig àm am baist fein? Cha'n ain, ach aig a cheart àm 's an creid iad 'na bhas-san. Le teachd ar Staluighear Iosa Chriosd, nach do chuir e as do 'n bhas? agus nach tug e beatha agus neo-bhasmhachd chum soluis, tre an t'soisgeul? Faic 2 Tim. i. 10; Eabh. ii. 14. Cha luanithe, mata, a tha soisgeul gloirmhor na slainte air a thuigsinn, 's air a chreidsinn, na tha e toirt saoisa do'n anam, o'n daorsa chruaidh anns an robh e tre eagal a bhais rè a bheatha uile, gu ruig a sin.

FOCAL DO'N DUINE NEO-IOMPAICHTE.

A CHARAID ; an ceadaich thu do neach aig am bheil gradh dhuit, beagan de nithibh a labhairt riut a bhuineas do shith 's do shlainte t'anama ? Tha mi cinnteach nach bu taitneach leat a smuainteachadh, 'nuair a thig am bas ort, gu'n tig an sin crioch do bhith—gu'm bi thu cosmhail ris na bruidean a gheibh bas, aig an teid am bith 's am beatha sios leo fein do'n dus. Thi mi cinnteach gu bheil thusa mothach ail gu bheil nieigin an taobh a stigh dhiot a tha ga d' ardachadh gu neo-chriochnach àrd os ceann na'm brùidean ; eadhon anam reusanta. An do smuainich thu riagh le curam air an anam sin, co luachmhor 's a tha e ? Gur coinneal e a lasas rè na siorrui'eachd : nuair a leaghas na duile le dian-theas, agus a bhos an talamh agus oibre uile air an losgadh suas, gu'n teid t'anam-sa as on leir-sgrios, agus nach bi ann, mar gu 'm b'eadh, ach tùs a bhith.—Gu'm bi a dhachaидh aige ann 's an t'siorruidheachd mhoir, a thu gasineadh fein gu neo-chriochnach, fada thall, thar gach uile thugse dhaoine ; eadhon an sin gu'm bi thusa, lan-mhothachail, aon a chuid, a fulang dioghaltais teine shiorruidh, diol-thuarasdal do cheannaire mar an deamhau, anns an t-slochd gun ghrunnd, gun snil ri fuasgladh, agus deatach do pheine ag eiridh suas ann fad saoghal nan saoghal ; no air an laimh eile, a dealrachadh gu sgiamhach mar an t'aingeal anns na flaitheas, a' mealtuinn sith agus sonas neo-chriochnach, ann an lathair na righ-chathrach,—lan aoibhneach agus ait anns an Dia siu is leat fein : air do chuairteachadh le bithibh glormhor agus an darna li'aon, mar gu b'ann, a' toirt bàrr air an aon eile ann an gniomharaibh a chaoimhneis ; agns an t'iomlan diu 's tu fein n'a measg, gun sgios, a sior-sheinn air gradh saoraidh an Athar agus a Mhic le h'oran bithbhuan ? A charaid, mu 'n teid thu ceum ni's fhaide air do thurus a dh'ionnsuidh do dhachaiddh bliuan, stad ! O, stad ! agus cuir a cheist ruit fein. "Co dliu do'n da ionad ud a dh'ionnsuidh am bheil misc triall ?"

Nach 'eil thu faireachduinn ni eigin an taobh a stigh dhiot, a tha 'g innse dhuit gur coma leat na nithe cud-

thromach sin, agus anns an àm cheudna nach urrainn duit an seachnadhl? Nach eil ni eigin ag innse dhuit gu miannacheadh tu dhol as o chert-bbreitheanais De? Na'm b'i so a mhionaid 's am biodh tu air do ghairm gu cunntas, agus sumain a bhais air a chur na'd laimh, nach tugadh tu gu deonach an saoghal mu'n iadh grian, ge bu leat e, seachad, air chumhnant dail a chur ann? Nach eil lán-fhios agad, nach cuireadh ni sam bith eile uiread de ghairisinn ort? Na'm biodh do dha roghaunn agad, a bhi air t'iompachadh gu staid na neo-ni-eachd, no a bhi air do nochdadhl ann an lathair cathair breitheanais; co-dhiu a tha thiu am barail a roghnaicheadh tu? Tha mi saoilsinn gu'm bu chruidh dhuit innseadh. C'iod is aobhar d'a so? C'arson cho eagalach ro'n bhreitheamh? C'arson cho gealtach a dhol 'an lathair an Ti sin do'n ainm, 's do'n nadur gradh, solus? Ah! a charaid tha do choinnseas fein a toirt fiauais a'd aghaidh—ag innsedh dhuit le guth ciuin, ach so-thuigisinn, a tha eadhon a' toirt air do chridhe bualadh, nach 'eil cuisean gu ceart eadar Dia agus t'anam—gu 'n do pheacaich thu 'na aghaidh—gu'n d'rinu thu 'n eucoir air—gu'n do chuir thu eas-urrnam air ainm, agus thu gun urrad is aon leisgeul a chum thiu fein a dhion 'na lathair, air dhuit a bhi lán-fhiosrach g'um b'urrainn duit atharachadh a dheanamh na'm b'aill leat. An saoil thu, 'm bheil t'eagall gun steigh? am bheil aobhar agad 'a bhi gealtach ro Dhia? Tha e 'na Dlia naomh, nach calgdhireach thu a'd nadur 'na aghaidh? nach salach, graineil, thu 'na f hianais? Tha e 'na Dlia cotlromach: air sin thug e iomad dearbhadh. Cha bhi claoi blàigh aige ri neachl seach a cheile. Le guth seasmhach, le firinn bhuan, thuirt e; "An t'anam a pheacaicheas basaichidh e." Tha e uile-leirsinneach, uile-lathareach: ciod an taobh a theid thu far nach f haic e thu, agus far nach dean a, cheartas greim ort? Tha e uile-chumhachdach; cionnas a sheasas a chnuimh dhibli 'na aghaidh? Ann an diomhanas bheir thu oidheirp air a dheadh-ghean a chosnadhl, agus thu fein f hireauachadh le d'umhlachd, agus le do dhichiol anns an àm ri teachd. Tha thu cheana air do dhiteadh. Thubhairt Dia a cheana; "Tha thu mall-aichte;" agus co air neamh, no air talamh a dh'atharr-aicheas a bhinn, no aig am bheil ughdarras a radh; tha

thu beannaichte? Air chor 's gu bheil thusa a thaoblh do dheanadais fein, a thaoblh ni a rinn no, is urrainn duit a dheanamh, cho caillte ris na deamhain a tha ceangailte anu an slabhruidhibh dorchadair fa chomhair breitheanais : mu se 's nach dean Dia 'na ghliocas agus 'na chaoimhneas, doigh eigin fhaghail a mach, air trocair a nochdadhl, gun a lagh, no a 'cheartas a chur air chul ; gun e fein a bhreugachadh, agus gun am baigh is lugha a nochdadhl do'n pheacadh. 'N do chuir thu riamlh a cheist le curam, Am bheil a leithid de dhoigh tearnaidh ann? Am bheil an Dia sin an aghaidh an do pheacaich mi comasach air bhi reidh ri m'anam? Is i a cheist is cud-thromaicthe a thainig riamlh o bhillibh duine ; "Ciod is coir dhomh a dheanamh chum gu'n tearnar mi?" agus mur bitheadh aon ni chluinneas tu an aithghearr, bhiodh a cheist sin gun f'hreagradh rè na siorrui'eachd,—bhiodh neamhl agus talamh cho balbh, thosdach da taobh ri luchd-aiteachaideh na h-uaighe. A' bheil, thusa, mata, a cur na ceist, agus ann an treibhdhireas t'anama, uile dheonach air freagradh f'haotainn di? 'Se so am freagradh; agus gu'n deonaich-eadh Dia na n' uile ghras gu'n tuigeadh, agus gu'n creid-eadh tu e ; "Creid anns an Tighearn Iosa Criod agus tearnar thu." So dhuit doras na trocair fosgailte farsuing fa d' chomhair ; 'n teid thu steach air? Amhairc a ris, agus a ris air an f'hreagradh, agus thoir fai'near nach 'eil ni tuille 'na sheasamh eadar t'anam agus truaighe shiorruidh ach e. Faic, O! faic ri ceist mhór d'eiginn, agus ri uamh-sgread d'eu-dochais, am freagradh a' tighinn anns an t'sealladh, 'sa deanamh direach ort, mar luing mhoir nan crann arda, fuidh lan a h-eudaich, 's i luchdaichte le ioc-shlaint Ghilead o thir chein, 's an leigh fein air bord :—a' brataichean geal a snamh gu mear 's an t'soirbheas agus air gach aon diu sgriobhta, le fuli Mhic Dhe am an litrichibh dealrach, *Sith, sith* :—na h'ainglean naomh mar eunlaith gheal a chuain ag itealaich m'a timchioill, le 'n clarsaichibh na 'n lan-ghleus, ullamh chum com-sheirm ciuil a thogail aon uair 's gu'n tig thu gu h'aithreachas : agus thusa, mar gu m' b'ann, a'd sheasamh air sgeir bathaidh—an f'hairge a briseadb geal mu d'chasaibh, agus an làn a tighinn ; gun chobhair a'd choir. Mu 'm bi thu air do shlugadh suas le muir bhuaire feirge

Dhe, an gabh thu ris an aon chobhair ata ann? Am bheil thu ga fhaicinn? am bheil e dluthachadh air laimh? an d'rainig e ort? an d'fhuair thu greim? 'an aon f'ocal, An do chreid thu? am bheil t'anam aig fois?

'M bheil thu 'cur na ceiste chumanda, mhi-thurail; "Cionnas a chreideas mi anns an Tighearna Iosa Crois?" Nach h i a cheist bu choir dhuit a bhi cur; Ciod a chreideas mi m'a thimchioll? no'am briathribh eile; Co e chum sgu 'n creid mi ann? "Am bheil thu creidsinn ann am Mac Dhe?" (arsa Criod) ris an duin' a rugadh dall. "Co e a Thighearna (ars' esan) a chum 's gu 'n creid mi ann?" Am bheil thus' a cur na ceist'-cheudna? Amhairy air mata, mar an t'ao'n Eadar-mheadhonair glormhor 'na sheasamh eadar neamh a's talamh—eadar Dia an t'ard-uachdaran, agus na ciontaich aig stol a choise. Thoir fainear gur h'ann anihain annsan, a tha e comasach do Dhia agus dhuit fein a cheil' a choinneachadh ann an sith, 's ann an reite. Gabh beachd air mar an iobairt-reitich; "Agus is esan an iobairt-reitich air son ar peacanna, agus cha 'n e airson ar peacanna ambain, ach mar an ceudna, airson peacanna an t-saoghail uile." Thig a lathair a chiontaich, agus gabh beachd air an t'sealladh iongantach so; "An t-Uan a fhuair Dia dha fein airson tabhartais loisgte." Faic do pheacanna fein agus peacanna an t-saoghail air an caradh air a cheann. O! nach uamhasach an trom uallach e: Co a ghiulanadh e? co? ach Uan De. Faic an claidheamh lannaireach, lasaireach; claidhheamh a cheartais, a chuireadh le h'aon bhuelle an cinne-daoine do dh'ifriunn, 's an saoghal 'na lasair dheirg! Faic an claidheamh an togail 's e sinte 'mach chum bualadh! A'm bheil eagal art roimhe? Mar seas an t'Uan eadaruihl, tha gu leoir a dli'aobhair agad. An comasach do'n uile-chumhachdach am peacadh a leigeadh as gun a bhualadh? Freagradh, cruaidh gleachd-anam Mhic Dhe ann an gàradh Getsemani, a lotan a chreuchdan, 's a ghlaodh goirt air sliabh Chalbhari, a cheist; nuair a ghlaodh e mach, "Mo Dhia, mo Dhia, ciod uime a threig thu mi?" Na'n caomhaineadh Dia a Mhac 's an am—na'n cumadh e air ais buillean goirt a chlaidheimh ghuinich o aon ghradhaich; an dara cuid, bhiodh an lagh air a thilgeadh fo na casaibh, an ceartas

air a chur tur air chul, an fhirinn air a breugachadh, agus, mar sin, Dia na gloire air a mhaslachadh 'an lathair na cruitheachd reusanta: no air an laimh eile bhiodh sliochd Adhaimh air an cuir do dhiffrinn le aon lonsgriob de n' chlaidheimh uamhasach. Nach 'eil thu faicinn, mata, ann an iobairt-reitich Chriosd; "Trocair agus firinn air comhlachadh a cheile; ceartas agus sith a pogadh a cheile"—morachd an lagh air a lan chumail suas, an ceartas air a lan dhioladh, an fhirinn air a nochadh seasmhach, olcas a pheacaidh air a lan leigeil ris, agus anns an am cheudna dorus trocair air a thilgeadh fos-gailte do na h'uille; agus uime sin dhuitsa mar an ceudna. Am bheil geilt ort a nis tighinn an lathair Dhe na' gloir? Faic? Cha'n ann na shuidhe air cathair breitheanais ata e, ach 'na shuidhe air cathair trocair. Cha'n e ata e 'g radh. Thig, a chum 's gu'n toir mi breith ort, ach thig, a chum 's gu'n dean mi trocair ort. Cha'n e thig, a chum 's gu'n ditear thu, agus gu'n cuirear do'n t-slochd thu; ach thig a chum 's gu'm fireanaich mi thu, agus gu'n gabb mi steach ann am uchd thu. Nach b'iad do pheacanna a b'aobhar Dia a bhi 'na chuis-uamhais duit? Nach eil thu faicinn, mata, an ni sin air a thoirt as an rathad le bas Chriosd? Am bheil thu creidsinn so? An urrainn duit t'anam neo-bhasmhor earbsa ri bas Chriosd? An saoil thu nach leoir e airson dol chum bais agus breitheanais leis? Nach eil an t'Athair riaraichte leis? nach do dhearbh e sin ann a Mhac fein a thogail o na marbhaibh? C'arson, mata, nach biodh tusa riaraichte leis mar an ceudna? Am bheil thu fathast a cur na ceist: "Co e chum 's gu'n creid mi ann? 'S mise (ars' e fein), an ti ata beo, agus a bha marbh; agus feuch, tha mi beo gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinn agus a bhais agam." 'Se'n t-amen e; an fhianuis dhileas agus fhirinneach. Ge d'bhiodh mile anam a'd chorpa, dhif haodadh tu an tiomlan diu earbsa ris an fhianuis a tha e toirt. 'Se'n ti sin e a tha air a chumail a mach ann an searmonachadh an t-soisgeil shiorruidh; "mar Shlanui 'ear an domhain," deonach agus comasach air tearnadh; trid am bheil maitheanas, sith, saorsa, dochas, agus tiodhlac an Spioraid Naoimh, air an cumail a mach do na h'uille; le cuireadh saor, fialaidh,

farsuing ga'n iouنسuidh. Am bheil Slanui'ear ga d' dhi? so dhuit e mata, agus

"Tha gach sonas gu paitt ann,
Tha gach cobhair gun airc ann,
Tha e buileach a' nasgaidh,
Direach 'freagairt do'n pheacach"

'S e tiodhlac Dhe do shaoghal cailte e; nach mor i? nach cosmhail ri Dia i? an gabh thu i? agus ann a bhi ga'gabhail, an obair thu? "Buidheachas do Dhia arson a thiodhlac do lathair." Tha lan Bharantas agad o Dhia air a mhionaid so a gabhail; agus cha d'riunn, 's cha dean thu gniomh taitneach 'na shealladh gus an gabh thu i. Creid, mata, agus is leat i: "Is i so obair De gu'n creideadh tu, anns an ti a chuir esan uaith."

Ach dh'fhaodadh e bhi, gu bheil thusa an deigh neadachadh sios ann an slochd graineil na leisgeil choit-chionn: "Cha'n urrainn domh creidsinn;" agus 'an sin air do chuairtachadh le nathraichibh nimhe, a' srannraig mu d' thimchioll; air chor's n'äm a bhi 'g oidheirpeachadh do thoirt as, gu bheil duine an cunnart, cha n'e amhain a bhi air a' lotadh, ach, mar an ceudna, air a spriodadh le puinnsean a's lathaich. Tha thu 'g radh, mata; "Cha'n urrainn domh creidsinn;" "As do bheul feun bheirear breith ort." A ghrian, a ghealaich, 's a reulta neimhe! stadaibh o bhi ruith 'ur cursa 'an astaran speur, agus seallaibh air an duine so! A ghaoth luath nan speur, agus sibhse, a thuinn luaineach na mara, gabhaibh fois car mionaid agus amhaircibh an so! A luchd-aiteachaидh an domhain mhoir, leigibh dhubh othail an t-saoghal car tacan, agus faicibh so! Sibhse a tha chomhnaidh anns na flaitheas, cuiribh an ceol a thaobh car tamuill bhig, agus le ar suilibh glan soluis seallaibh a nuas! Agus thus'a Bheelsebuib, ard-phrionnsa na'n deamhan, thig a lathair, agus do chompanaich cheannairceach uile leat; seadh, thig a lathair agus le do shuilibh teine amhaire air an duine so, agus biodh mor mheas agad ort fein airson an ni a tha e'g radh! Is urrainn da thusa chreidsinn, agus gun fhoical agad ach na breugan, a chionn iad a bhi a reir a naduir thruaillidh, ach tha e'g radh, nach urrainn da an Dia sin da nach comasach breug a dhean-amh a chreidsinn, anns an fhiannais a tha e toirt mu

thimchioll a Mhic. Ciod a tha thu saoilsinn a bhinn bheireadh iad a mach? Tba mi saoilsinn co dhiu d'a thaobh luchd-aiteachaidh nam flaitheas, nach luaithe a shealladh iad ort, agus a chluinneadh iad cainnt thoibheumach do bheoil, na thionndadh iad air falbh an suilibh le grain. Ceart amhail a bhiodh tu fein, agus do sheana-chompanach air a charadh 'sa chiste, a's tu toileach aon sealladh eile fhaotainn d'a ghnuis mu'n rachadh an uaigh a dhunadh air; cha luaithe a rachadh am bord a thogail, agus a chitheadh tu aogasg duaichnidh, na a ghrad thionndadh tu do shuilean taobh eile; cha b'urrainn duit amharc air sealladh co mi-thaitneach. Nach iongantach an ni a ghairisinn chuireas cainnt thoibheumach eile ort, agus an ni a tba thu fein ag radh nach eil e 'cur crith ort. Thu gradh as an aodainn ri Dia; "cha 'n'eil thu labhalrt na firinn; cha 'n'eil e sabhailt dhonli m'anam earbsa ri bas Chriosd amhain; cha 'n'eil mi ga'd chreidsinn; cha'n urrainn domh dheanamh." Is gann gu'm biodh e comasach do dhaoinibh no ainglibh a dhol ni's fhaide ann a bhi tort cui s dhitidh a' mach ad' aghaidh na tha do theanga fein aig a cheart am. Faodaidh tusa thu fein a dhionadh an tras leis an leisgeil thruagh, nach urrainn duit creidsinn, ach cuimhnich gu'm bi beul na n leisgeulan air a dhruideadh an ceann latha mor a chunntais, agus gun urrad is aon luideig shallach dhiu air a fagail a chomhdachadh do naire.

Ach, ars' thusa, "Se tha mis a ciallachadh; nach creid mi uam fein as eug'ais an Spioraid." 'S ni eile sin. Tha'n Spiorad, mata, toileach cuideachadh leat; ach cha 'n'eil thusa toileach a chuideachadh a ghabhail. Tha thu 'g radh, "tha;" tha mise 'g radh, *cha 'n'eil*. Tha 'n Spiorad toileach a leigeil ris duit; gur leoir obair Chriosd,—gu bheil t'aobhar misnich an taobh a muigh dhiot fein ann-san,—gu bheil e 'na Sblanuighear freagarach.—Tha e toileach do thoirt gu buileach amach asad fein—ann fhlreumh mu dheireadh de d'fhein-fhlireantachd a spionadh a bun—buille-bais a thoirt do na h'uille dochas, a's misneach a bhiodh ag eiridh o ni sam bith a rinn, a mhothaich, n'a dh'f hairich thu, no o ni sam bith a tha suil agad a dheanamh, a mhothachadh, no fhaireachadh; seadh, no o atharrachadh sam bith, a thainig ort, no tha

suil agad a thighiun ort.—Tha 'n Spiorad toileach do spionadh a stoc na feinealachd, do phlanndachadh anns an f'bionain-f'hior, a chum 's gu'm bi e 'na threabhaiche, do d'chridhe, agus gun toir thu mor thoradh uait; ach tha 'm fein-aicheadh gus am bheil an Spiorad ga d'ghairm, agus anns am bheil e toileach cuideachadh leat, searbh dhuit, agus cha 'n'eil thusa toileach. Tha thusa toileach gu leoир aobhar misnich f'haotain ann ad chridhe fein;—tomhas de mhothachadh, de thaisealachd, de dhurachd, de bhron diadhaidh, no de ni math eiginn de 'n t'seorsa sin, a bhios 'na aobhair misnich dhuit, agus leis an tig thu 'dh'iounsuidh Chriosd. Ciod a tha 's an obair sin agad air fad? ach a bhi 'giarraidh d'f hireantachd fein a chur air chois, gun a bhi striochdadh do f hireantachd Dhe, a tha cheana air a h'oibreachadh a mach. Ma 's mealladh deadh obair mar bhonn-dochais, nach mealladh deadh f'haireachduinn mar an ceudna mar bhonn-dochais? Am bheil duil agad, mata, gu 'n cuidich an Spiorad Naomh leat ann a bhi ga d'mhealladh fein, agus ann a bhi deanamh a leithid do dhimeas air fireantachd iomlan Mhic Dhe, ni is leoир do n' chiontach is graineile gu tighiun 'au lathair Dhe leis. Tha an Spiorad, mata, toileach cuideachadh leat ann an creidsiun, ach cha 'n'eil e toileach cuideachadh leit ann ad cheannaire, 's tu deanamh breugaire do Dhia; an ni a tha thu deanamh na h'uile mionaid a tha thu meas nach leoир an t'aobhar misnich bas Chriosd do na h'uile ciontach a tha mach a ifrinn. Agus c'arson nach cuidich an Spiorad leat ann an ni sam bith ach 'an creidsinn? Tha do bhri gur h'e creidsiun an t'soisgeil am meadhon sonruicht a dh'orduich e, agus d' au toir e a ghuins, chum daoine irioslachadh, aobhar uaill a thoirt uatha, am sagail falamh graineil 'nan suilibh fein, gradh Dhe a dhortadh a mach 'nan cridheachaibh, an deanamh eudmhòr airson Dhe, 's an t-saoghal so, agus fa-dheoidh, iomchuidh airson gloire.

Dh'fhaodhadh e bith, ann a bhi 'g radh nach urrainn duit creidsiun, gur h'e tha thu ciallachadh, nach urrainn duit do chridhe atharrachadh? Mu se? Thi mi ga d' lan-chreidsinn; cha'n urrainn duit do chridhe atharrachadh; agus cha ruig thu leas duil a bhi agad ris as eug'ais creidimh. Cha 'n'eil an Spiorad Naomha fein

ag atharrachadh cridheachan dhaoine as eug'ais creidimh.

Am bheil thu 'g radh : " Cuin a chreideas mi ? " 'S i so an uair—'s i so a mhionaid ; gun an t'ait 's am bheil thu 'a d' shuidhe f hagail. Tha lan-bharantas agad o Dhia na firinn creidsinn air a mhionaid so : agus cha'n e amhain sin, ach tha e mar an ceudna 'g aithne dhuit creidsinn, agus eadhon diombach dhiot a chionn 's nach eil thu creidsinn. Na h'uile mionaid a tha thu cur dail 'an creidsinn, tha thu saltairt air ful phriseil Mhic Dhe fo d' chos-aibh, a' cur an aghaidh an Spioraid Naoimh, a' deanamh breugaire do Dhia, a' toirt riarrachadh do shatan, agus a' cur t'anama fein 'an cunnart ; seadh, cunnart anns nach cuirinn m'anam airson an t'saoghal. Nach 'eil an ni sin a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsinn fior, co dhiu 'chreideas tu e no nach creid ? achi thoir fainear, ma 's e 's gu'n teid thu aon uair a dh'ifriunn, cha bhi e fior dhuitse an sin. An ni sin airson am bheil thus a' feitheamh nach e 'n dearbh ni sin e leis am bheil thu ga d' mhealladh fein ? Agus am bheil dñil agad gu'n cuidich an Spiorad leat ann a bhi ga d' mhealladh fein ? Gloir da ainm-sa nach cuidich : 's e am breugaire a chuidicheas leat anns an obair thruagh. An abair thu, mata, gu bheil e dalma, neo-sgriobturail do ghairm gu grad chreidsinn ? Nach ann a tha e dalma dhuitse dail mionaid a chur ann, agus 'na dhalmachd do dhuine sam bith, a bheireadh misneach dhuit sin a dheanamh : oir, gun athadh sam bith, theirim do'r taoblh ar aen ; gur luchd cur an aghaidh an Spioraid Naoimh sibh ; seadh, agus luchd-cuideachaидh do shatan mar an ceudna, ann am mealladh, 's ann an sgrios anam neo-bhasmhor.

Ach co aig ata fios nach ann a tha thusa de'n mhuintir sin a tha saoilsinn gu bheil iad a' creidsinn cheana. Is i so a cheist mata ; Ciod an t'atharrachadh a thug do chreidimh ort ? An d'f hag e falamh, bochd, grameil ann a d' shuilibh fein thu ? Am bheil Criosd luachmhor dhuit ? Am bheil bunait dochais agad do t'anam ach f huil-sau, agus am bheil creidimh anns an f huil sin a toirt sith do d' chogais, agus dianachd a thaoobl Dhe, air chor 's gu 'm b'urrainn duit dol a dh'ionnsuidh na siorruidh-eachd an taice rithe ?—An toigh leat Dia, agus am bheil

tlachd agad ann, cha'n e amhain airson a mhaitheis agus a throcáir, ach mar an ceudna airson a cheartais, agus a naomhachd ? an i dealradh glan a ghuaise an ni is ion-mhiannaichte leat, agus a ghruaim an ni is uamh-asaiche dhuit?—Am bheil thu lan-mhothachail nach urrainn duit an gnothach a dheanamh as eug'ais an Spioraid Naoimh, agus gu bheil a ghras-an cho feumail airson do chumail suas, agus a bha e airson t'iompachadh? Am bheil am focal priseil duit, agus am bheil miann a's ciocras air t'anam an geall air? Mar an ceudna; am fear urnuigh thu? cha'n e 'm bi thu 'g radh urnuigh, ach am bheil Spiorad na h'urnuigh agad? agus an iad do smuainte ceannairceach, d' aigne mhi-rianail, laigse do chreidimh, agus fuairead do ghraidh fein, na nithe is mo a tha ga d' ghortachadh, agus is minic a tha tarruing osnайдhean trom agus craiteach o d' chridhe? A bharr orra sin; an iad a mhuinnitir sin a tha giulan ionhaidh Chriosd comunn do ghraidh? An e aobhar gloirmhor Chriosd an ni is dluithe a tha luidhe air do chridhe? agus am bheil anama dhaoine eile a cur curam ort? Ann an aon fhocal; am bheil thu a' d' chreutair nuadh, agus a dearbhadh sin le do chaithe-beatha a bhi gu cubhaidh do shoisgeul Chriosd? Ann an lathair an Dia sin ris am bheil do gnothach, agus d'an leir do chridhe, ciod am freagradh a bheir do chogais do na ceistibh sin? Mar toir i am freagradh, *tha*, seachad gun mhearachd, gun mhealladh, faodaidh tusa na thogras tu a radh mu spionnadhbh do chreidimh, agns an t'socair 's am bheil e ga d' chumail; ach cha'n eil ann ach treun-mhealladh. Cha'n eil creidimh de sheorsa sam bith agad. Cha'n eil creidimh cinn no cridhe, fuar no teth, lag no laidir, beachdail no faireachail, 'nadurra no spioradail agad-sa. Cha'n eil creidimh idir, idir agad; cha'n eil tuille no tha'an cloich a bhalla, anns an deadh sgeul, a cheart ni a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsinn. Feudaidh tu bhi creidsinii nithe eiginn mu Chriosd, ach cha'n ann air an fhirinn mar ata i ann-san a tha thu deanamh greim:—cha'n ann o'n fhirinn sin a tha thu tarruing do mbisnich;—cha'n ann air a bhas-san amhain a tha thu leigeadh do thaise. Is i a bhreug, no a mhearachd an ni a tha thu cumail a' d' laimh dheis—an fhreumh ghrod a

tha cumail suas t'anama, le dochas baoth, agus misneach f'halla. Tilg bhuit gu luath an dochas meallta aig nach eil eolas agus creidimh na firinn mar a steigh. Cuimh-nich gur ni cudthromach slainte t'anam neo-bhasmhor. Na bi ga earbsadh ri ni co faoin, agus co beag steigh ri breislich, agus neonachas t'inntinn fein. Cladhaich domhain. Ruig carraig na firinn mu'n stad thu. Tha am na deuchainn a teachd. Na biodh dochas agad, ach dochas a sheasas gu diongmhalta ro' theachdaireachd a bhais, agus ro' uamhas an latha mhoir; agus a dh'f hagadh t'anam neo-ghealtach ri cluinntinn fuaim na trombaid dheireannaich,—ri faicinn an t'saoghal na aon lasair dheirg, agus coltas Mhic an duine a' teachd air neulaibh neamha. Cha 'n'eil ni tuille a bheir a mhisneach no'n danachd sin dhuit, ach Dia a ghabhail air f'ocal le lan chreideas a thoirt da, agus mar sin t'anam earbsa ri iomlanachd na h'iobairt a thug a Mhac suas, seadh, "a thilgeadh (mar a thubhairt neach araid) breun, salach mar ata e 'na lamhaibh-san." Agus cha chomasach dhuit t'anam earbsa ri Criod, ach le saor aideachadh air do pheacanna gu h'uile, leis an urnuigh; "A Dhe dean trocair ormsa ata am pheacach," agus le run suidhichte cha'n e amhain am peacadh a threigsinn gu tur, ach mar an ceudna thu fein a thoirt suas gu buileach do Dhia ann a bhi ga ghlorachadh re tim agus siorruidheachd.

Ciod, mata, a charaid, a tha thu 'g radh ris na nithe sin? Am bheil thu toileach beagan tuille dail a chur ann fathast, agus mar, Fhelics, a bhi 'g radh; "Imich romhad an trath eo: 'nuair a bhios uine agam cuiridh mi fios ort." Ma se sin do chainnt, tha thu a leigeadh ris gu soilleir ciod a tha ann ad chridhe; gur coma leat Dia, agus nach eil toil agad d'a sheirbhis; gur h'i seirbheis an diabhoil is roghnaiche leat; agus gu bheil iodhal eigin ga h'altrum ann ad uchd, agus a deothal do bhrocillich, nach eil thu toileach a spionadh air falbh—ana-miann, no leannan-peacaidh eigin, nach eil thu toileach a threigsinn air sgath Chriosd. Am bheil f'lios agad, O dhuine! Gur h'iad na nithe sin a tha co taitneach dhuit, agus tu gun toil an cuiteachadh, na dearbh chuibhrichean a tha aig an droch Spiorad m'a mhuineal t'anama. Ma bheir

e dh'ifrinn thu mata, 's ann ga d'dheoin. Tha thu cho toileil a bhi gabhail an rathaid leis g'a għaraidh ris fein. Ged a tha firinn De—an f'hirinn mar ata i ann an Criod, agus a tha Dia 'g aithne dhuit a chreidsiun—ged a tha an f'hirinn sin le caomh-ghairdein sinte amach, a chum do theasaирginn o f'hiaclaibh casgraидh an leomhain bheuchdaieħi, 's ann a tha thusa le sleagh gheur a mhi-chreidiinh ga sathadh le uile neart t'aingidheachid gu ruig an t'anam. Tha mi fiosrach nach eil suil agad fein a dhol db'ifrinn; ach gur h'i do bharail gu'n till thu uair-eigin 'an deigh so. Gun teagamh sam bith tha gu leoir 's an ionad uamhasach a bha aon uair dh'aon bharail riutsa; seadh, agus a bha mar an ceudna cho mhuiñghineach asda fein gu'n tilleadħ iad uair-eigin ro'n bhàs riutsa: ach ciod a ni sin doibl a nis! Na h'uile uair a thig e g'an cuimhne, nach ann a theid e mar shaighead bheo, no mar dhealgan teine tro'n anam?—nach ann a tha e mar chonnadh a fadadh suas n'au lasraichean dearg 's am bheil iad, chum tuille do theas-ghoil a chur 'au smior an cnamħan? Nach 'eil thusa 's an ām so fo' threun-mhealladh ceart amħul a bha iadsan? agus mar is muiñghiniche a tha thusa asad fein gu 'n till thu fathasd, nach annu is mo' agus is soilleire a tha thu a dearbhadh gu'm bi thu air do mhealladh mar an ceudna? Do bhri gu bheil thu mar an t-amadan ag earbsa as do chridhe cealgach fein. Ah! a charaid (ceadaich dhomh an flirinn innse dhuit ann an caoimhneas, 's anu au dilseachd do 'tanam) theirig thusa air t'aghaidh au drasda mar is miaunnach leat (ciod air bith na ruinteran a dh'f haodas bhi agad m'a phileadħ an deigh laimh,) agus fagadħ Dia thu an earbsa ri do chridhe agus ri do ghliocas fein; agus eo cinnteach 's a tha ifrinn annu 's ann 'na builsgein a stadas tu. Uime sin tha mi 'g aslachadħ—tha mi guidhe ort aire a thoirt, an t'eagal, le d' dhail, an f'huil sin, fuil phriseil Mhic Dhe, a tha 'g eigheach, *sith, sith*, ri t'anam, nach cluinn thu fathast i a' caochladħ a guth, agus mar thoirim tairneanaich chumhachdaich ag eigheach amach *diogħaltas, diogħaltas* do t'anam.

Thoir an aire, an t'Uau sin a tha 'n drasda le gairdean-aibh na caomh-throcaire sinte amach ga d'ionnsuidh,

chum do ghabhail, ciontach, graineil, mar ata thu, steach 'na ghilacaibh graidh, do pheacanna a ghlanadh air falbh le f'huil phriseil fein, agus do dheanamh lan shona ann an Dia; thoir an aire, nach f'haic thu fathast e tighinn, ann an teine lasrach na feirge, le ainglibh cumhachdach a dheanamh dioghaltas ort, mar neach gun eolas air Dia, agus nach robb umhal do shoisgeul ar Tigherna Iosa Criod: 'nuair a theid peanas a dheanamh ort le sgríos siorruidh o lathair an Tighearn, agus o ghloir a chumhachd. Ciod mata a tha thu brath a dheanamh? An cuir thu t'anam prisel ann an cunnart n'is f'haide, le *do dhail*? An teid thu ceum n'is f'haide air t'aghart, agus gun f'hios agad an ath cheum a bheir thu, nach ceum do 'n t'slochd —do bhuisgein na feirge a bhios ann? Ma tha aon srad de reusan duine an taobh a stigh dhiot, agus ma tha suim sam bith agad do shlainte t'anama? Ma tha eagal sam bith ort ro' f'heirg an Uain, no ma 's cuis eagail i do dhuine sam bith? Agus ma tha iarrtas sam bith agad air a dheadhb-ghean, no ma se 's gu'm bheil e ion-mhitannaichte? tha mi guidhe ort, na nach cuir mionaid tuille dail ann. "Feuch, a nis au t'am taitneach; feuch, a nis la na slainte." "An diugh, ma chluinneas tu a ghuth, na cruidhaich do chridhe." An diugh, air a mhionaid so; tha Dia 'na shuidhe air righ-chathair na trocair, toileach a bhi reidh ri t'anam air sgath a Mhic, ach amhain gu'n creid thu ann, 's gu'n gabh thu aitbreachas; ach a' maireach faodaidh e bhith 'na shuidhe air cathair breitheanais, t'anam ruisgte, ciontach, graineil 'na f'hianais, gun urrad a's aon leisgeul a chomhdaicheadas a lomuochd: a bhinn-ditidh air a toirt a mach, agus ceangailte eadar lamhaibh a's chosaibh air a thilgeadh sios, fuadaichite le doinioinn uamhasach a chorruich, do dhorchadas iomallach an leth a muigh, far am bheil gu agus giosgan fhiacal. Gloir do Dhia, nach 'eil thusa fathas: anns an ionad ghairisneach. Ma's dearbhta thusa gur duine peacach de shliochd Adhaimh thu, is dearbhta mise o f'hocail na firinn gu bheil thu fathast a faotainn cuireadh. Tha t'ainm agus do shloinne fathast sgrioblita sios anns a chuireadh luachmhor; "Agus go be neach leis an aill, gabhadh e uisge na beatha gu saor;" air chor 's gu'm feud thu dubhlan a thoirt do na h'uille deamhan a th'ann

an ifrinn a dhubbhadh a mach : ach ma se 's gu'n dean am bas aon uair greim ort gun Chriosd agad, theid a sgriobadh as le sgriobadh siorruidh, agus uime sin : ' Thoir an aire !

FOCAL DO'N IOMPACHAN.

THA thu 'g aideachadh gu'n d'f huair thu trocair do t'anam —gu'n deachaidh tu thairis o bhas gu beatha—gu'n do ghabh Dia riut air sgath a Mhic, agus gu bheil dochas agad, air a sgathi-san, agus tre neartachadh grais a bhi dealrachadh gu siorruidh mar a ghrian ann an rioghachid t'Athair neamhaidh.. Ma se 's gu bheil t'aideachadh treibhdhireach, agus do dhochas gun mhearachd, guu mhealladh, a reir eolais, air a steidheachadh air firinn sheasmhach Dhe ; their mi ; gur sona dhuit ; agus tha mi ga d'f hailteachadh mar bhrathair ann an Criosd. Chomhairlichinn duit co dhiubh gun a bhi t'uille is muinghineach a d'thaobh fein ; oir feudaidh tu bhi air do mhealladh Cuimhnich, gu bheil an cridhe cealgach, agus an nanhaiid innleachdach. Na bi riaraichte le dearbhaidhean sam bith, ach le dearbhaidhean a bhios air an steidheachadh air firinn Dhe. Cha chomasach dhuit tuille 's a choir a dh'earbsa chur ann au Criosd ;—ann an ionlaineachd 'na h'lobairt a thug e suas,—'na thoil 's 'na chomas air tearnadh ;—'na ghealladh, 'na throcair, 'na għliocas, agus, uime sin, 's 'na seolaidhibh a tha e toirt seachad 'na f'ocal. Cuimhnich gu bheil eadar-dhealachadh mor, eadar bhi teagħħiħ mu na nitħibb sin a tha fior mu Chriosd, agus a bhi teagħiħ am bheil thu fein iompaichte. Tha na nithe a tha sgriobhta mu Chriosd fior, co dhiu a chreideas tus iad no nach creid : ach feudaidh e bhi nach eil e fior gu bheil thusa ga 'n creidsinn ; agus gur duine ionpaichte thu. Gach uair, mata, a dh'eireas teagħiħ ann ad inntinn a thaobh na nithe a tha sgrioblita mu Chriosd ; fogair air falbh iad ; na toir fardach mionaid dhoibh, cha 'n 'eit annta ach na breugan, tha iad eas-urramach do Dhia 'na firinn : ach na

h'uile teagamh a dh'eireas mu d' chreidimh agus mu t'iompachadh fein, eisd riu sin, na bi saoilsinn gur h'ann o'n diabhal ata iad, agus gur h'e do mhi-chreidimh ata ann. Faodaidh e bhi guí h'ann o sholus do chogais fein a tha na teagamhan sin ag eiridh, agus, uime sin, eisd riu, agus dean rannsachadh mion air a chuis, air eagal gu 'feud tha bhi ga d'mhealladh fein. 'Nuair a dh'eireas na teagamhan sin, mata, bheir mise oidheirp air seoladh a thoirt duit chum eogadh nan aghaidh, agus air claidheamh a chur 'a d' dhorn leis an sgath thu sios iad. Ann an aite suidhe sios gu lunndach, slaodach, mar an daor-chladhaire, 's an dubh-thraill, nuair nach urrainn duit na creachadairean ud a chur amach as do thigh, leis na dearbhan a tha thu faotainn ann ad chridhe fein, no ann an eachdraidh t-iompachaidh, eirich gu grad air do bhonn-aibh, agus le cridhe cruadalach, 's le claidheamh sinte a mach abair ris na teagamhan sin; "Faodaidh e bhi O! theagamhan; gu bheil an ni ata sibh ag radh rium fior, nach 'eil an obair cheart annam idir, agns nach robh mi riabhach ga m' mhealladh fein: ach ma se's gun robh, cha bhi ni's f haide. Tha lan-fhios agam air so, gur creutair peacach mi, 's nach 'eil ni math sam bith agam a bheir mi, an lathair Dhe: ach tha fhios agam, mar an ceudna, gu'n do bhasaich Criod—gur Fear-saoraidh uil-foghainteach e, agus gu bheil e 'g radh, 'An ti a thig 'n m' ionnsuidh-sa, cha tilg mi air chor sam bith a mach e': an drasda fein air mo dha ghluin, tha mi ga m' thilgeadh fein air a throcair, a lan-chreidsinn nach cuir e cul rium." Se sin duit an doigh is sabhailte, agus is ealaimhe air na teagamhan f hogradh air falbh.

Bi air d'fhaicill an aghaidh bhi 'g earbsa as d'f hair-eachduinnean fein. 'Nuair a bhios do chridhe tais, agus nithe a drughadh air, saoilidh tu 's an ām gu bheil moran grais 'a d'anam.—do chreidimh laidir; agus eo ach thusa? Mar Pheadar eile, bidh duil agad gu'm b'urrain duit coiseachd an comhail an Tighearn' air an fhainge. Ach, uidh air uidh, toisichidh tusa air uaill a dheanamh as do nithibh taitneach fein, agus saoilidh tu gu'n dean thu 'u gnothach as eug'ais bhi ann ad pheacach truagh—a d'bhaigeir bochd aig eathair na'n gras, agus mar sin falbhaidh na nithe taitneach, fasaidh an cridhe cruidh, an inntinn

dorcha, agus toisichidh tu air dol fodha. Ciod is aobhair da so uile? Tha thusa, 'an ait a bhi beathachadh air an fhirinn, agus a deanamh uaill as an t'Shlannighear, a beathachadh air t'f haireachduinnean fein, agus a deanamh uaill asda. Thoir an aire mar an ceudna, nach meall, t'f haireachduinnean thu ann a bhi roghnachadh, cha'n e an teagasc is math dhuit, ach an teagasc is math leat. 'Se an teagasc sin a thonn-luaiseas t'aig-neadh—a mhaothaicheas agus a thaisicheas do chridhe, agus a bheir air do shuilibh silleadh, ged a bhiodh do thugse cho dall, aineolach, 'n am sgur's a toiseachadh—a bhios tu a'n cunnart a roghnachadh air thoiseach air an teagasc sin, a dh'f hosgladh suas slighe na slainte dhuit ann an simplidheachd,—a dh'f hagadh iosal, bochd a' d'shuiilibh fein thu—a rusigeadh 'sa dh'f hagadh falamh thu, gun ni sam bith air an leigeach tu do thaic ach Criod amhain, no air an deanadh tu greim ach an fhirinn ghlac—a dh'fosgladh suas slighe do dhleasnais fa d'chomhair, agus a ghairmeadh tu chum dol air t'aghaidh ann an umhlachd do Chriod. Bi air t'f baicill, mata, an aghaidh bhi 'g earbsa as t'f haireachduinnean fein; is ionadhl caoch-ladh a thig orra-san; ach cha tig atharrachadh no caoch-ladh air bunait do dhochais: oir tha, "Iosa Criod an de, agus an diugh, agus gu siorruidh an ti ceudna."

Ged a fhuaire thu sith agus sonas trid creidsinn ann an Criod, cuimhnich nach 'eil thu fathast ach 'am fior thoiseach a chogaidh, agus a chruaidd-chais. Ged a chaidh clann Israel tre n' mhuir ruaidh, agus a sheinn iad oran Mhaois do'n Tighearn, le bhi faicinn 'na saorsa a dh'oibrich e mach dhoibh, agus an naimhdean bàithte air traigh na mara; cha robh iad fathast thar Iordan ann an tir a gheallaidh: bha 'n fhasach iargalta air thoiseach orra, far an robh iad air an deuchainn, le teas loisgeach na greine, cion uisce, nathraigheibh nimhe, agus le righribh cumhachdach. Cuimhnich thusa mata gu bheil fasach an t'saoghal so air thoiseach ort, agus nach ruig thu leas duil a bhi agad dol uiread a's aon cheum anns an t'slighe gu neamhl, as eug'ais codhail a bhi air a thoirt duit le feachd na h'ifriunn. Agus na'm b'ann le treun-spionnadh a chogadh iad riut, cha bu dad idir e, ach 's ann leis 'na breugaibh is daicheala, agus leis 'na h'inn-

leachdaibh, agus a chealgaireachd is doimhne agus is uamhasaiche a dh'fheuchias iad riut. Ma se 's nach teid aca air do ribeadh na'n liontaibh, gabhaidh iad an dubhan ; 's mar dean am maghar no chuileag an gnothach, feuchaidh iad biathadh ; agus cha'n fhág iad clach gun tionndadh—traigh gun ruamhar, gun rannsachadh, airson a bhiathaidh sin a shaoileas iad a ghabhas, agus a bhios a reir do naduir truaillidh. Is iad na nithe sin ata 's an t'saoghal, a bheathaicheas "ana-miann na feola, ana-miann nan sul, agus uabhar na beathla," leis am feuch iad thu. Is ionadh eagar puinnsonta a chuireas an diabhul aon ad chluais ; agus is ionadh saighead thein-teach a thilgeas e ann ad bhroilleach, chum t'ana-mhiannan a lasadh suas. Bi air t'fhaicill mata an aghaidh cuilbheirtean an diabhul, buairidhean an t'saoghal, agus, gu sruicht, an aghaidh do thruaillidheachd fein. Cuimhnich nach 'eil namhaid ann is cunnartaiche dhuit na thu fein : cha dean duine no deamhan do choire, ach le d' aontachadh fein.

A chum, mata, 's gu'n seas thu gu tul-chuiseach daingean, an aghaidh do naimhdean, cha'n e amhain gu feum thu mar chreutair peacach a bhi taiceadh ri obair chriochnaichte an t'Shlainuighear, ach feumaidh tu mar an ceudna a bhi taice ris airson neart agus treoir. As eug'ais Chriosd cha'n urrainn duit ni sam bith a dheanamh. Cuimhnich sin. Na rach ceum air t-aghart ach 'na neart-san. Ma ni thu uail a ni sam bith gu ma h-ann as t'anmhuinneachd fein, a chum 's gu'n gabh cumhachd Chriosd comhnuidh ort. Mar is muinghiniche a bhios tu as do neart fein, 's ann is ciuntiche a thuiteas tu ro' d' nainhdibh. Ged a dh'fag Criosd an saoghal a thaohh a lathaireachd chorparra, gheall e Comhfhurtair eile, an Spiorad Naomh, a thoirt da dheiscioblaibh, a bhiodh anna, agus a dli'f hanadh mайл riu gu brath. Na tha dh'eolas air Criosd, de ghradh do Dhia, de ghrain do'n pheacadh, de naomhachd, de fhor shonas, agus de spiorad tagraidh anns an t'saoghal, 's e an Spiorad grasmhor is ughdar dhoibh. Ma 's duine iompaichite thusa, tha do chorp 'na theampull do'n Spiorad Naomh, ata annad, ata agad o Dhia, agus cha leat fein thu. Am bheil thu mata dol a dheanamh teampull iodhalan de'n

chorp sin, agus 'na ionad conmhuidh do spioradaibh neo-ghlan an t'sluichd? Nar leigeadh Dia. A reir 's mar a bhios tu air do lionadh, agus air do riaghlaith leis an Spiorad Naomh, 's ann a reir sin, a bhios tu cosmhail ri Criosd,—do thruaillidheachd leanailteach air a toirt, 's air a cumail fo chis, agus a bhios sith a's sonas agad ann ad inntinn fein;—a mholas tu an fhirinn do chogaisibh na'n uile dhaoine, agus a bhios tu a' d' bheannachadh 's an t'saoghal. Thoir an aire, mata, nach cuir thu doilgheas air an Spiorad; oir 's e do dhearbh charaid e. Cuimhnich gur grain leis ni truaillidh, agus nach toir e a ghnuis duit ann an doigh sam bith, a's thusa' toirt caidreamh do'n pheacadh.

A chum 's gu faigh thu comhnadh an Spioraid, feumaidh tu umhlachd a thoirt da, agus a sheolaidhean a leantuinn. Cuimhnich sin. 'S e fhocal an riaghait stiuraidh. Tha e 'g aithne dhuit, mata, "A bhi ri faire agus i i urnnigh." A bhi ri faire, gach uair a's mionaid de'n la, an aghaidh peacaidh, 's an aghaidh buairidh—faire air do smuaintibh, agus air do bhriathraibh. Mar is fhearr a mi thu faire, 's ann is mo a chi thn t'fheum air urnuigh, agus co graneil 's a tha thu 'an lathair Dhe. Gach aon am a theid thu a thagrach ri Dia; cuir na ceisdean: "co'n ti an lathair am bheil mi? Ciod na peacanna a th'agam ri aideachadh? ciod na h'aobhairean taingealachd ata agam dha? Ciod na beannachdan ata dh'uireasbluidh orm? Am bheil Dia toileach 'an toirt seachad; agus Co trid am faigh mi eisdeachd?" Agus mu'n eirich thu bharr do ghlainean; feoraich dhiot fein; "An ann trid creidimh a tha mi 'g urnuigh?" O l' tboir an aire nach dean thu, thu fein a chleachdadh ann a bhi tarruing dluth do Dhia le de bhilibh amhain as eugais do chridhe.

Cuimhnich mar an ceudna, gur h'e 'm focal am meadhon araid leis am bheil an Spiorad, a soillseachadh, a beothachadh, a naonihaeladh, 's a togoil suas a shluaign fein. Gun teagamh sam bith, tha aitean de'n Bhiobull is buannachdaile dhuit a bhi rannsachadh na aitean eile; ach gidheadh, gheibh thu buannachd nach saoil thu ann a bhi ga rannsachadh air fad. Ged a thachras tu ri moran de nithibh nach bi thu tuigsinn, na meataicheadh sin thu;

ach theirig air t'aghaidh 'an taice ri Spiorad na firinn, agus uidh air uidh, bi'dh t-eolas a sior dhol 'am meud : cuiridh an darna earrann solas air an earrainn eile. Ach thoir an aire nach bi thu a Spioradh leat earrann an so, 's an sin, gun a bhi toirt fainear a chomh-cheangail 's am bheil i, agus mar sin a toirt seadh cearr aisde. Cuimh-nich gu bheil na sgriobtuirean air fad air an deachdadhl leis an Spiorad Naomh: bi'sa, uime sin, deigheil air inntinn an Spiorad f haghail a mach, agus na bi feuchainn ri brigh spioradail, nach robh riamh air a runachadh leis, a thoirt a earrainn sam bith. "Mar naoidheana air an ur-breith, iarraibh bainne fior-ghilan an f hocail, chum 's gu fas sibh leis." "Naomhaich iad," arsa Criod, "troimh an f hirinn, is e t-f hocal-sa an f hirinn."

Tha nithe eile 'na meadhonan ann an laimh an Spioraid air obair na naomhachd a chur air a h-aghaidh 's an anam : mar ata comh-chainnt ri daoinibh spioradail, a tha soilleir's an f hirinn, — coinneamhan urnuigh — òrduighean an t'soisgeil, agus a feitheamh air aoradh follaiseach Dhe aig 'na h'amanaibh gnathaichte. Tha 'na meadhonan sin a' d'lamhaibh fein, agus an taice ris an Spiorad, feumaidh tu fein a bhi feitheamh orra ; oir as eug'ais sin, cha ruig thu leas suil sam bith a bith agad r'a chomhnadh-san. Cha dean an Spiorad do naomhachadh as t-eug'ais fein, — as eug'ais thu fein a bhi leantuinn na seolaidean a thug e seachad 'na f hocal priseil. Ceart co luath 's a ghabhas tusa do sheolaidhean fein, agus a chuireas tu do ghliocas fein ann an ait' gliocas De, ceart co luath 'sin, theid thu as an t'slighe 's am bheil an Spiorad a' geall-tuinn cuideachadh leat.

Ann an so, cha bhi e mi-f heumail focal no dha a thoirt air aghaidh a thaobh a cho'n altraidh a raoghnaicheas tu. "An ti a comh-luadair le daoinibh glice, bidh e glic; ach sgriosar companach nan amadan." 'S anabarach a bhuaidh a tha aig comhluadar air duine, bheir e dh'ionnsuidh a chuma fein e an aithghearr. A reir 's mar a ghleidheas tu companas ri duine sain bith, 's ann a reir sin a thig thu gu bhi cosmhail ris, agus a ghalhas tu cuma na molltair sin anns na dhealbhadh e fein. 'S 'gann gu'n ruig mi leas focal a labhairt riut a thaobh a bhi seachnadh comhluadar 'na muinntir sin a tha nan naimhdean follais-

each do Dhia, agus nan luchd-fanaid air tiadhuidheachd : bi'dh tu fein air t'fhaicill nan aghaidh : 's iad do cho-aoisean fein, muinntir shiobhalta, mhodhail, chaoimhneil, ach gidheadh feolmhor 'nan inntinnibh, gun chàil do nithibh spioradail, gu mor is cunnartaiche dhuit. Le cion-faicill goididh seanachas agus doighean nan daoine sin ort, gus an tig iad, uidh air uidh, gu bhi taitneach dhuit, agus an ol thu suas iad mar a mhil mhilis : ach mu dheireadh fairichidh tu gu'n d'ol thn 'm bàs ! Faodaidh tu, mata bhi lan chinnteach nach fhaigh thn buamachd do t'anam ann an companas ri duirne sam bith a tha gun ghras, ciod air bith co taitneach sa dh'fhaodas e bhi ann an rathaidibh eile : oir mar is taitniche e 's ann is cunnartaiche dhuitse e ; uime sin, bi air t-fhaicill an an aghaidh a' leithid. Ach ma se 's gu bheil iad sin cunnartach dhuit, tha cuid de dhaoinibh crabbhach ann agus 's iad is cunnartaiche air fad. Daoine aig am bheil moran crabbhaidh 'nam beul, le suilibh trom a's gnuis fo sprochd ; "sgeadaichte le samhladh broin, is aghaidh leointe chrom." Daoine a tha, cha'n e amhain, a' cur mi-dhreach air an aghaidh, ach mar an ceudna mi-shnas air an cainnt : chan 'e amhain nach eil iad ag aideachadh bhi 'g altrum dochais iad fein, achi 's ann a mheasas iad 'na an-danadas do dhuine sam bith, ach fear 's a mhile, a bhi ga altrum ; agus ma chi iad neach ri gairdeachas 's an Tighearn. 's ann is beag nach saoil iad gu bheil e air an dearg chuthach. Saoilidh tu, astar beag uapa, nach 'eil 's an t-saoghal nis iriosaile na ind ; achi cha luaithe a thig thu dluth dhoibh, agus a ni thu carachadh beag air a chileoc, na chi thu 'm folach smior an uabhair, agus fior spiorad na fein-fhireantachd cho domhain, f'hreumhach, ris a chraobh dharaich. Cha 'n'eil iad duilich an aithneachadh : 's e ciod a thuirt am ministir so, agus an duine mor ud eile—naigheachdan miorbhuiileach mu chuid diu, nach do thachair riamh, toiseach a's deireadh an sgeoil. Cha bhi moran iomraidh aca air ; Ciad a deir 'na Sgriobtuirean, mar bi beagan de nithibh mu'n dorchadas inntinn 's an robh an Salmadair ag amanaibh, agns nithibh dorcha mu earrainnibh eile, nach 'eil iad a tuigsinn gu ceart. Da rireadh, tha e na ni coltach nach ann do ughdarras Dhe a tha iad a striochdadh ach do ughdarras dhaoine :—

nach 'eil an creidimh ann an cumhachd Dhe, ach ann an gliocas dhaoine. An àm a bhi 'g aoradh maille riu, air leat gu bheil thu ann an tigh a chuirp, agus gur h'iad na daoine is crabhaiche, na daimhich is dluithe do'n neach nach maireann. Ach ciod tuille a ruigeas mi leas a radh umpa, agus gu bheil an dearbh chruth air a thar-ruing cho mean le rogha na laimhe.

“ Bu bheag air riamh an lubaireachd,
 'S an eudan mhugach bhalbh,
 'S na h'osnaidh chneadach chiuch ranach
 Gun sugh annt ach an dealbh.”

Seachainn an leithide sin de dhaoinibh, mar a sheachnad tu a phlaigh. Tha iad ag altrum beachdan tur chearr air diadhaidheachd ; seadh, agus beachdan a tha uanhasach eas-urramach do Dhia na firinn.

Tha seorsa eile de luchd-aideachaidh ann, agus tha iad anns na h'uile doigh a' tighinn calg-dhireach an aghaidh na muinntir ud. Tha iad so, gu slan, fallan—cha 'n'eil cnead orra ;—An cridheachan calma, 's an intinnean laidir :—cha 'n'eil iomagain sam bith orra m'an truaillidh-eachd fein. Tha iad ag radh gu bheil creidimh aca, 's mur h-easan tha laidir, oir ge d' pheacaich iad 'an cainnt 's an gniombh, gun iomradh air an smuainte, tha an creidimh 's an dochas a' fantuinn co daingeant ri carraig. Tha an dia anns am bheil iad a' creidsinn, agus an slanuighear anns am bheil iad a cur an earbsa, cho fabharach 's nach bi gruaim air riu ged a pheacaich iad. Tha duil aca fein gu bheil iad a dol do neamh, ach mu tha, tha iad a faotainn slighe ni's fhasa na daoine eile. Tha 'n seors dhaoine so na'n rogha dheasbairean : falbhaidh an teangannan gu siubhlach ann a bhi cuir sios muinntir eile, agus a moladh am beachdan fein : agus bbeireadh e tuille solais dhoibh, aon duine a dheanamh d'am barail fein, na tri fishead a bhi air an toirt chum an Fhir-shaoraidh. 'S e an toirt a dh'ionnsuidh lon spioradail an anama—manna na firinn—gradh Fir-saoraidh, agus a bhuaidh a tha aig creidimh ann-san air cridhe 's caithe-beatha duine, a chuireas na'n tosd iad ; 's ann a stadas an teanga 'n sin, mar a stadas euidheall mhor muillion leis an reothadh. Seachainn an leithide sin. Ma se's gu'm bi thu 'an cnunnart a bhi air do thachdadhl le toit maille ris 'na daoinibh eile,

bi'dh tu ann an cunnart a bhi air do mheileachadh le fuachd maille ris a mhuintir so.

Leigidh mi ris dhuit a nis, an comhluadar is coir dhuit a roghnachadh; a mhuinntir sin da'm bheil, " Daoine ciuine na talmhuinn," 'na ainm freagarach. Daoine a tha 'g altrum dochais, agus nach gabh naire riasan an dochais a thoirt seachad, nuair a dh'iarar orra e le ceannsachd 's le eagal :—a tha aoidheil, geanail, gradbach m'a cheile, a's mu na h'uile a tha gradhachadh ar Tighearna Losa Criod ann an treibhdhireas 's am firinn; agus aig am bheil truas na'n cridhe, do'n mhuiuntir sin a tha ga'n sgrios fein. Daoine nach 'eil ga'n cùr fein ann an cruth, an gnuis no'n cainnt, ach mar ata iad an lathair Dhe; aig am faigh thu seanachas buannachdail, air chor 's 'n àm a bhi dluthachadh orra, gu'm fairich thu, a bhi dluthachadh air a bhílathas, cha'n e blathas truagh na toit, acli blathas soilleir, glan na firinn; agus an àm a bhi dealachadh riù, gu'm bi aobhar agad a radh, " B'fheارد mi sud." Daoine a bhios ag urnuigh, cha'n ann o chleachdainn, ach o threibhdhireas cridhe :—ag aideachadh aìn peacanna gu saor le fior mhothachadh air an grainealachd :—ag aslachadh trocair le mothachadh air a feum :—agus a toirt buidheachais o chridhe taingeil. Daoine a tha toirt 'na h-uile dearbhadh uach 'eil bunait dochais aca, acli an f'huil a dhoirteadh air a chrann; uach 'eil suil aca ri beannachd, acli air sgath Chriosd; agus gur h'anu amhain ri Spiorad naomh nan uile ghras, a tha iad a taic, airson buaidh f'haotuinn air an trnaillidbeachd fein, agus airson peacaich thruagh iompachadh. Ann an aon t'hocal; daoine a tha leigeil ris 'na tha de f'hior shonas aca 's an t-saoghal so, gur h-ann o gnuis f'habhabraich an Dia sin a tha reidh r'au anam a tha e a sruthadh, agus da rireadh gu bheil iad a faotuinn sonais ann. 'S e sin dhuit na companaich bhunaunnachdail: ma thuiteas tu, togaidh iad suas thu; ma bhios tu aimeolach teagaisgidh iad thu; ma bhios tu cearr, leigidh iad ris duit do mhearchd; agus ni iad caoidh maille riut nuair a bhios tu ri caoidh, agus gairdeachas nuair a bhios tu ri gairdeachas. Ach cuimh-nich co-dhíu nach 'eil duine sam bith gun fhaillinn, agus uime sin cha'n f'heum thu bhi tuille is tārmusach, air dhuit a bhi mothachail gu bheil faillinnean annad fein.

'S e so do mhisneach, mata, gu bheit aon charait seas-mhach aon ; an Tighearn Iosa Criod.

Ma's neach thu a fhuair trocair, na biadh naire sam bith ort aideachadh follaiseach a dheanamh air Criod 'an lathair an t-saoghal. Cuimhnich gu bheit Criod ag radh, "Uime sin ge b'e dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar ata air neamh. Ach ge b'e dh'aicheadhas mise am fianaist dhaoine, aicheadhaidh mise esan am fianaist m'Athar ata air neamh." Mata, x. 32, 33. C'arsou a ghabhadh tu naire do Chriod? Na m b'-aithne dhuit gu ceart e, 's ann a dheanadh t-anam gairdeachas thu bhi air do mheas airidh air masladh fhlulaing air sgath ainn-san. Theirig, mata, air t-aghart ann an umhlachd do Chriod, agus abradh an saoghal a roghainn.

Na bi riaraichte le tomhas beag de ghras. Na b'i do cheist; "ciod an tomhas is lugha de ghras a dh'f hoghaineas chum dol air eigin do neamh? Ach gu ma h'i so do cheist; "ciod an tomhas is mo de ghras air an gabh ruigheachd 's an t-saoghal so!" Ged a tha an t'slighe a dh'ionnsuidh tomhas ard de lanachd Chriod, a tighinn calg-dhireach an aghaidh do naduir truaillidh; ged is slighe na fein-aicheadhl, agus na cruidh-spairn i anns gach ceum; theirig thusa air t'aghaidh, tha Dia toirt na h'uile misueach dhuit. Agus an uair a bhios an slaotaire truagh, no an traill bhochd a' gearan air dorchadas inntinn, agus a theagamhan—a luidhe sios mar ainnhidh fo 'n t-sachd; 's ann a bhios tusa a faotainn spionnadh nuadh—ag eiridh suas mar iolair air a sgiathaibh—a beatheachadh air solasaibh ard na 'm flaitheas—t'anam a deanabh mor-ghairdeachas le h'aoibhneas air dol thar lahhairt agus lan do ghloir; ged a dh'f haodas tu aig amannaibh a bhi fo thuirse tre iomadh buaireadh. Da rireadh mar is mo a gheibh thu de laithaireachd an Tighearn, agus is mo a bhios de fhor shonas agad, ann an sealbhachadh co-chomunn ris; 's ann is mo a ghoirticheas e thu nuair a cheileas e a ghuuis ort. Ach na meataicheadh ni sam bith thu, ged a tharruingeadh tu iomadh acain ghoirt—iomadh, "Och, och! is duine truagh mi!" theirig air t-aghaidh, cha 'n 'eil buaidh gun chath. Cha 'n 'eil ceannard treun na 'm buadh a gealltainn cuideachaidh dhuit ach a'n dol air t-aghaidh: ma philleas tu air t-ais

no ma bheir thu thairis, cha bhi aig anam-san tlachd annad. Is leoir a ghras-san duit Da thrid-san a ghradhaich thu, bheir thu tuille a's buaidh. Ni aon mhionaid do dhluath cho-chomunn ris an Athair agus r'a Mhac Iosa Criod—ao'n bhoisge d'a ghnuis dhealraich tuille is lan dioladh dhuit airson gach cruaidh-chas a thig ort 's an diau-stri. Bi'sa mata, "fas ann an gras, agus an eolas ar Tighearn Iosa Criod" "Do shlighe mar sholas fior-ghlan na maidne, a dhealraicheas ni 's mo, agus ni 's mo gu ruig an la iomlan."

Bi air t'f haicill an aghaidh cul-sleamhnachadh, no treigsinn do chéud gh:aibh. Nuair a chailleas tu do shonas 'an Dia, agus do chioeras an geall air f'locail :—a bhios tu toileach dearmad a dheanainh air urnuigh uaig-neach,—no air do ghreasadh ga h'ionnsuidh, cha'n ann le mothachadh air d'f heum, no ann an umhlachd do Dhia, ach le sgiorsadh do chogais fein; agus 'nuair a bhios rud-eigin do aomadh aig do chridheri comhluadar diomhain, agus comhluadar sluagh Dhe gun bhi eo flior thaitneach dhuit, gabh grad rabhadh, agus tuig gu bheil an cul-sleamhnachadh 'na thoiseach. 'S e ath-philleadh ri Dia, mata, agus sin gun dail, a dh'fheumas bhi ann. Tha f'bios agad cho cunnartach 's a bhiodh an dail, na'm briseadh teine mach ann ad thigh, no na'n toisicheadh an stoirm air a rusgadh. Tha mi fiosrach gur h'iomadh leisgeul a bhios aig eridhe cealgach nan lub, airson dail a chuir 'an grad philleadh, ach cha 'n'eil math eisdeachd ris; seadh, ged bhiodh a leisgeilean air an tumadh 'sa mhil mhlilis.

Nuair a thig dorchadas air t'inntinn, agus a bhios tu gun danachd agad aig cathair grais, tuig gu'n do pheac-aich thu le cionta eigin thoirt air do chogais, agus mar sin doilgheas a chur air an Spiorad Naomh. Dean rann-sachadh mean air a chuis, faigh a mach an t-aobhar, agus dean saor aideachadh air an lathair Dhe. 'S e so do mhisneach, "Ma dh'aidhicheas sinn ar peacanna, tha esan firinneach agus ceart, chum ar peacanna a inheitheadh dhuinn, agus ar glanadh o gach uile neo-f hireantachd."

Math a dh'fhaodte, ann angliocas 's an caoimhneas dhuit airson do smachdachadh, gu'n toir Dia rudeigin do chead do n' bhuaireadar eiridh ort, agus d'fhagail greis 'na lamhaibh, fo chruas eridhe agus fo agartas cogais, a chum

do theagascg a bhi ni's faicilliche 'rithisd, agus a' ni graineil sin is fuathach leis a sheachnadh. 'S e sin duit am na deuchainn's am biodh e feumail lamh cheart a bhi aig an stuir, agus a bhi furachar air eagal n'an uisgeachan a tha dluthachadh air lorg a cheile, 's gach aon diubh a bagradh do chur fodha 's an doimhne. 'S e so an t-am 's am biodh e feumail a bhi glaoighaich gu l'ana-barach airson cobhair an aghaidh buairidh 's an droch latha. Cha'n'eil leigheas, mata, air a chuis, ach aideachadh treibhdhireach a dheanamh air do pheacanna 'an lathair Dhe: agus a thaobh aingealtachd do dhroch cridhe, agus unabhar do naduir, 's e gras amhain a bheir a dh'ionnsuidh sin thu. Ach cha luaithe a thig an t-aideachadh glan, saor n'a gheibh t'anam faochadh—thig an fhaurge gu socair, an stoirm gu seath, a ghrian gu dealrachadh troimh na neoil, agus gean a's gaire air a chruitheachd gu leir. Faodaidh tusa uime sin a bhi lan dearbhte ma bheir thu caidreamh do pheacadh sam-bith, gu'n dean Dia sgiursair dheth, agus gu'n cuir e ann an laimh do chogais e chum do dheadh sgiursadh. "Oir an ti a's ionmhuinn leis an Tighearn smachdaichidh se e, agus sgiursaidh e gach mac ris an gabh e."

Thoir fainear gu bheil nithe eile aig Dia anns an amharc a d'thaobh, a bharrachd air t'anam fein a thoirt do neamh, agus a bhi 'n sin gu siorruidh sona: tha so gu sonruicht aige 's an amharc; gu'n gloiricheadh tu e san t'saoghal, le d' chorp 's le d' Spiorad is leis. 'Nuair a tha esan a beannachadh duine 's ann a chum 's gu'm biodh e na bheannachadh. "Agus cha las daoine coinmeal, chum sgu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann au coimleir, agus ni i solus do na bheil a stigh." 'S e caithe-beatha naomh agus diadhaidh sluagh Dhe, aon de na meadhonaibh araid a tha Dia a beannachadh chum saoghal ceannairceach a thoirt gu striochdadh dha fein. 'N robh companaich agadsa mata ann ad cheannaire, agus a bha thu cuideachadh ann a bhi ga'n sgrios fein? Mu bha, bi a' d'fhanuis dhileas d'an anamaibh airson Chriod. Bi tagradh ri Dia air an son, agus thoir fainear a mhiseach a tha e toirt. "Abair riu, mar is beo mise deir an Tighearn Dia, cha'n'eil tlachd air bith agamsa ann am bas an aingidh; ach gu'm pilleadh an t-aingidh o' shlighe,

agus gu'm biodh e beo." Ma bhios tu da rireadh a' tagradh air an son, cha n'urrainn duit gun bhi toileach air cothrom fhaotainn air labhairt ri. Ach thoir an aire gu'n tig thu orra ann an doigh ghlic. Na bi mi-mhodhail, no bras. Nuair a gheibh thu duine leis fein gun ghruainean, gun mhiothlachd; 's e sin an t'am dhuit a bhi aige, agus O! na fosgail do bheil ris gun do chridhe a thogail ri Dia air a shon. Math a dh'f haodte nach fhiach leis aideachadh, no aontachadh leat; ach co aig ata fios nach fhaod an t'saighead sin a dhol an greim, nach leig a chogais leis a tarruing air a h-ais, agus a theid ni's doimhne 's ni's doimhne an greim, gus mu dheineadh, an ni sin nach b'fhiach leis aideacheadh 's a chluais, 's an t'seomar uaigheach, am bi e toileach eigheach air nullach na'n tighean. Chuala mi iomradh air duine air leabaidh a bhais, agus gun dochas aige, ach a bhi truagh gu siorruidh; a thubhairt; "Tha duine mu m' choinneamh air an taobh eile de 'n t'sraid, agus tha mi creidsinn gur duine diadhaidh e, ach bi'dh mi guidhe na mallachd dha ann an ifrinn gu siorruidh, airson ged a bha fios aige gu'n robb mi cearr, nach do labhair e focal riamh rium a thaobh cor m'anama." Tha mi cinnteach nach miann-aicheadh tusa anam sam bith a bhi guidhe na mallachd dhuit ann an ifrinn, airson do chion-dilseachd dha? Mur miannaicheadh, bi dileas do anamaibh neo-bhasmhor. Tha creidmhich agus luchd-aideachaidh diadhaidheachd a' tighinn gu h'uamhasach gearr air an dleasamh anns an rathad so: 's ann a tha e coltach gu bheil iad a' fagail na h'obair chudthromaich an earbsa ris 'na ministearan gu huileach, mar gu'm biodh duil aca gu'm freagair ministearan air an son an ceann la mor a chunntas. Ministearan a freagairt air an son! Tha gu leoир aca freagairt air an son fein! Fhiad 's a bhios cogais neo-lochdach aig duine, agus an fhirinn a tha e creidsinn 'toirt sonas da anam fein, cha n'urrainn da bhi 'na thosd; ach an uair a thig ciont air a chogais, a chailleas e a shonas 'an Dia, agus a thig bas agus caoile air anam, is beag a labhras e, agus am beagan a labhras e, cha 'n'eil fhiors agam nach b'fhearr dha bhi 'na thosd. Ma bhios 'na h'earailean so feumail dhuit, thoir a ghloir do Dhia.

DO'N LEABHIRAN.

'Leabhrain bhig bi thusa falbh 'measg
Ghleanntan uaigneach feadh nan Garbh-chrioch,
'S gach eilean cuain, a's ait an Gaclcachd,
Far am bheil do chanain bhasda.

Bi-sa fos 'an lainih a Chiobair,
'N am na beinne bhi 'ga direadh,
S air seasamh dba air bharr nan stucan,
Thoir-sa 'n sin d'a shuilibh fradhare.

'Leabhrain bhig bi thusa falbh 'nis,
S mor am feum ort feadh nan garbh-chrioch,
Daoin' tha lionmhor anns a cheo ann,
S iad gu bronach anns an t-seahran.

'N dall cheo mealltaeh doreh a's gruamach,
Dean-sa sgapadh uaith 'sa ruagadh,
'Chum 'nuair chitear leis a chaor-ghlas
'M fiadh nach saoil e a bhi aige.

'Leabhrain blig thoir iul dha 's fradhare,
Air gach iarunn sron a's adhare,
Gach beum 'an eluas a's fiacaill beoll,
S gach ui is coir dha bhi aithnicht'.

Bi-sa dha mar 'smeorach' luath dhuhb,
Teoma, scolta 'n am a chnairteach',
S bhcireadh air na h-uain 'na spogau,
S fiacaill beoil gun chur nan craicean;

'Leabhrain blig bi thusa falbh 'measg
Ghleanntan uaigneach feadhl nan garbh-chrioch,
Far am faict na h-uain gheal reis-ruith,
A's an eilid ann ri faire.

Bi-sa dha feumail 'spion' nan uth'nan,
'Chum an luidirean air ur-bhreith,
Gun annais e gu gionach sugach,
Air an ioc-shlainnt urar fhallan.

Ma bhios cuid d'a threud 'gan dalladh,
Bi-s a'd sgian da thoirt na fal' asd',
Fosgail chuisle fo na suilean,
'Chum 's gun sput i mach gu frasach.

Ma bhios cuid d'a threud 'san ribe,
Sniomhta, suainte anns na drisean,
Cuir na euibhriehean mu sgoil doilh,
S dean an saodach chum na fars'neachd.

Leabhrain bhig bi dir' na leachduinn,
Ged robh eur na dil' ann 's ceathach,
Cuir na caoirich as na frogan,
thoir do'n chro iad o na ghadueil.

'N sin thoir mach do sglan 's gu h'inich,
Cuir beum a's rib 'an eluas gach gin diubh,
Cuir-sa t'iarrunn air an sron, a's
Dean do choire cheart orr' aithnicht',

Bi-sa fos an laimh an tuath'naich,
'N am na eurachd a's na buana,
'N am bhi tionaladh nan sguabhan,
No gam bualadh anns an t-sabhal;

Leabhrain bhig bi thusa falbh, 'measg
Ghleanntan naigheach 's shraithean tarbhach,
S bi gu deurach 'cur do shil, a
Chum 's gu'n till thu le mor aiteas.

A chridh' fein dean thusa ruamhar,
S rogh an t'sil dean charadh suas ann,
'Chum 's gu'n tionailear mar sguab e,
N am na buana do na flaitheas.

Leabhrain bhig, &c.

Bi-sa fos 'an lainih a mhabair,
Nuair a tharr'ngear stigh an t'acair,
Sa shuidh's e an taic na stiurach,
Dean-sa 'n sin reul-iuil mhath dha.

Leabhrain bhig bi thusa falbh, 'measg
Eileinibh taobh shiar na h'Alb', o
Iort nan eun gu eilein Leo's, a's,
Uatha sin gu Boad a's Arrain.

'Nuair thig glagarsaich na fiath air,
 S lunndach slaodach bhios a thrialla,
 Duisg-sa suas an aile shurdail,
 'Ni chuid shiuil a chur o chrathadh.
 Leabhrain bhig bi thusa falbh, 'measg.
 Eileinibh, &c.

'Nuair a thig cruaidh-chas na h'eigin,
 Tuinn fo bhuaireas, gaoth ga 'n scideadh,
 Uisgeachan gu borb a' dluth'chadh,
 S muir 'na smuidrich gheal mar chathadh;
 Leabhrain bhig bi mach 'an eabhaig,
 Bi a' d' ruith a dh'ionnsuidh chladaich,
 Dh fheuch an sabhail thu na daoine,
 S iad a' glaoedhaich ann ar sealladh.

Thoir iad sabhailt steach do'n chaladh,
 Ged a rach' m'huir bhuaire fearrad,
 Chaoiadh nan eian na dean an treiginn,
 Gus an eighear, *mach an t'acair*.
 Leabhrain bhig, &c.

Cuid ni d' chaineadh 's ni do smadadh.
 Cuid do shaltairt fo an sailtibh,
 S coidh 's an oidhche ghruanach gheamhlraiddh,
 Ni do thionndadh mach o'n ghara'.
 Leabhrain bhig cha 'n'eil riut m' fharmad,
 'Measg nan gleanntan feadh nan garbh-chrioch,
 S anns gach ait air feadh na Gaelteachd,
 Far nach fhaigh thu fardach chaidreach.

Ach an corr ait gheibh t'm fardach,
 Rogh a'n athlan—smor a chairdeis,
 S luidhidiu tu gu caidreach blath,
 An uchd neach araid 'bhios ga d' altrum.
 Leabhrain bhig is mor riut m' fharmad,
 'Measg nan gleanntan feadh nan garbh-chrioch,
 S anns gach ait air feadh na Gaelteachd,
 Far am faigh thu fardach chaidreach.

Ni cuid do dhit' le fianuis bhreige,
 Gun bhi tuigsum gruind do reusan,
 S togaidh 'n guth gu h-ard ag eigheach,
 'Deanaibh cheusadh as an rathad'.
 Leabhrain bhig 'se 's eigin falbh duit,
 'Measg nan leomhann allta garg ud,
 'M fiacallan mar chloidhean geura,
 'Chum do renbadh ann ad bhlaidhean.

S cuiridh tosdach sios do'n uaigh thu,
 S sleaghan tarr'nte bi'dh m'an euairt duit,
 Chuim as sin nach eirich suas thu,
 Gu bliu Inaidh air an euid mhearachd'.

Leabhrain bhig 'se 's eigin falbh duit,
 Ged is codhail sud bhios searbh dhuit,
 S feind'r-uinn seasamh taobh na firinn,
 Dian san stri gu ful d' cathach'.

Ach as 'sin ni thusa dusgadh,
 S gabhaidh luchd nan sleagh a mluisceag,
 S tuitidh sios air taoblh an cuil iad,
 Air bhi dhoibh gun luth's 'nau altaibh.

Leabhrain bhig bi thusa falbh, nis,
 S is tu dh'fheumadh bhi fo t-armachd.
 Fireantachd mar t-uchd-eididh,
 S claidheamh geur a d laimh an tarruing.

Fathast eiridh eairdean buadh-mhor,
 Sheasas treubhach taoblh do ghuaille,
 S cuiridh air do naimhdean' aige,
 Ga'n trom-bhuladhbh fo an easan.

Leabhrain bhig, &c.

Rach-sa thairs air na cuantan,
 Thoir America mu thuath ort,
 S anns gach ait s blicil clann nan Gael,
 Feadh chraobhain ard faigh thusa mach iad,
 Leabhrain bhig bi thusa falbh, measg
 Ghleannntan uaigheach feadh nan garbh-chrioch,
 S mu'n teid thu a seal' mo shula
 Bi dh' sinn 'g urnuigh anns an dealacein.

LAOIDHEAN SPIORADAIL.

TROCAIR FHOILLSICHTE DHE.

Air trocair Dhe sior sheinnidh mi
Is ni mi oirre sgeul,
O al gu h'al gu maireannach,
Air t'f hirinn thig mo bheul.

SALM lxxxix.

'S i trocair Ichobhah do pheacaich, tha seoladh
Gu luath dh' ionnsuidh doruinn a's broin tha gun chrioch,
Rinn m' inntinn a threorach' gu smuaineach' air oran,
A chur ann an ordugh thoirt solas do m'chri' ;
'S O ! 'Thi tha ro ghlormhor, thoir an Spiorad ga m' sheoladh,
Gu 'm b'i mi gu h'ordail air trocair a seinn ;
Thoir sealladh bhios mor chum gu faic mi 'n a gloir i,
Thoir briathran bhios beo 's a bhios ceolmhior a's binn.

Mu'n do chrui'cheadh an saoghal, no na h'aingealain naomha,
Bha *Trocair* neo-chaochlaideach, caomhail, do dhaoin ;
Bha 'focal an comhnuidh, 's a chomhairle ghoirmhoir,
'S cha deach' aon ni shonrach' le 'deoin-sa chur faoin ;
'S nuair dh'innis 'n t-'Uil'-leirsineach, gu 'm fagadh, 's gu'n
treigeadh,
Sliochd Adhaimh gu leir iad, le geill thoirt do 'n namh,
Thuirt Ceartas le morachd, " bi'dh mis air mo ghlorach"
" Ged' b' ann le 'm ful dhortadh gun trocair gun ghras."

" 'S e 'n sonas bhi striochdadhi, cha mhath mi am fiachan,
" Mo threigeas iad m' iarrtus ; cha 'n fhiar mi gu baigh,
" Mu shaltras iad m' aith'nteann, fo 'n casaibh gu taireil !
" Bi'dh claidh'mh mo dheas laimhe annt saithto gu brath."
Thuirt Firinn gu luath riu 'si dileas ra ghuailainn,
" 'S i m' inntinn-sa chual' sibh gu buan a's gu fior,
Gach focal a dh'eisd sibh, gheibh uile mo sheulsa,
Seadh, gheibh iad gu leire m' *amen-sa* gu sior."

Chual' Trocair na briathran, oir blia i 's an fhianuis,
A's dh'aidich gu ciallach, deadh riasan d'an taoblí ;
" Ach cionnas a riaraichar m' iochd-sa gu siorruidh,
'No dhealra's mo ghrian-sa gu tiorail a chaoi'dh ?
Am fol'chear gu brath mi ann am broilleach an ard-Righ ?
An cumar mo ghairdean o shlainint thoirt do dhaoin ?
Am fagar siol Adhaimh fo'n mhallaichd gu basach',
Do 'n pheacadh nan traillean 's aig Satan g' an claoi'dh ?"

A's fhreagair 'n sin Siocaint le briathraibh ro bhinn iad,
 Le ciuineas 'na h' inntinn gun mhighean gun ghruaim,
 "Si siocaint gun chomhrag, a's run thoirt do Throcair,
 'S geur Cheartas bhi gloirmhoir mo dheoin-sa gach uair :
 Ach cionnas a dh'faodar na ceannaireicli 'shaoradh,
 Le Ceartas gun chlaonadh a's Naomhachd gun mhuth ?
 Cha 'n urrainn domh smaoineach ged tha mi an gaol air,
 'So 'n 's ceist i nach aotrom, ruibh aomam a chuis."

Bha tosd anns na Neamhaibh car tainnull, a's eisdeachd,
 A dheuchaim co reiticheadh, cheist a bha cruaidh !
 Ghlac maille an geiread, ghlac doille an leirsinn ;
 'S cha d'fhosgaileadh beul le aon chreutair 's an uair.
 Ach dhealraich a ghrian orr, 's is math dhuinn gur fior e,
 A's sgap i gu siorruidh gach fiamb agus gruaim,
 'S i Gliocas neo-chriochmach, ann an doimhneachd a cialla
 Thug freagradh do'n iarrtus 'bha diomhair a's cruaidh.

"Se fear na deis laimhe, dlu-chompanach gradhach,
 'S fior iomhaigh an aird-Righ, gun fhaillinn gun ghaoid ;
 Greim 'dheanamh do 'n nadur, 's am peacaichi sliochd
 Adhaimh,
 A's seasamh 'nan aite amhain ni an saor' ;
 Seadh seasamh 'n an aite, mar urras 'no rathan,
 A's umhlachd gu bas thoirt gun fhailneachadh chaoidh ;
 Chum geur-cheartas ardach', gu soilleir a's dealrach,
 'Bhios suarach a's taireil fo shaitibh nan daoí."

Ged' bliitheadh gach aon de na h'aingilibh naomha,
 Le peacadh nach d'aontaich 's nach d'aom le ni claoen,
 Air an iobradh gu iarrtus geur-Cheatais a riarach',
 'Nuair bliiodh iad sin criochnaicht' b'e diogh'ltas a ghlaodh ;
 Loisgto uil' iad an cabhaig mar mholl no mar ashbhain,
 A's bluristeadh mar dhealan gu h' ealamh gu daoin,
 Gun dion a's gun fhasgadh o leir-sgrios a Cheatais,
 Bhiodh iadsan mar asgart anns an lasair le gaoith."

'S nuair dh'aontaich an t'aon-ghingu gradhach 's gu gaolach,
 Dhol 'n aite chloinn daoinne gu 'n saoradh o thruaigh',
 Bha na h'aingilean naomha lan solais da thaobh sin,
 'S fhuair 'n imtinnean soillseach, 's ur aoibhneas' bhios buan,
 'S dh'fas Trocair a's Firinn 'nan cairdean ro dhileas,
 A's chomhlaich an sith iad, le sineadh na laimh' ;
 A's Ceartas a's Siocaint, bha lan de thoil-imntinn,
 Le suil ris an iobairt 'thug Ios' air a chrann.

'S nuair pheacaich sliochd Adhaimh le briseadh na h'aithe,
 'Sa threig iad an t'-ard-Righ le gradh thoirt d'a iniam,
 Rug am mallachd 's am bas orr', 's chuir Ceartas an sas iad,
 'S bha 'd truaillidh 'a's traillleil aig satan 'na lion :

Gun neart a's gun dochas, gun neach ann g'an comhnadh,
 Air seachran 's a cheo 's iad gu doruinn a' triall.,
 B'e 'n-t'aoibhneas ro mhor e, 'nuair a shoillsich orr' Trocail,
 A's caoimhneas Iehobhah thoir treoir dhoibh a's dion.

Bha 'n Trocail so dealrach', mar reul anns na h'ardaibh,
 Le samhlan, a's sgailean, a's faidhean 's gach tim ;
 O'n thuit an ceud Adhamh, 'nuair a bha e 's a gharadhl,
 Gus an d'thaing an Slanui ghear grasmhor do'r tir :
 'S ged b'fhann a bha soillse, re fada na h'oidhch' ud,
 Le mheas ann an coimeas ris an fhoillseach thain' oirn
 'S mor dh' fhairich de caoimhneas, 'bha 'n teanntachd ro
 oillteil,
 'S mor 'las i le h'aoibhneas, bha claoide le bron.

Ach theich uainn na sgailean, (mar reulltaibh 's na'
 h'ardaibh,
 'Nuair shoillsich's 'an la oirn le dealradh na grein,)
 'Nuair 'rugadh an Slanuighear o mhnaoi annus annu stabull,
 'S a ghabh e ar nadur mar phailliun da fein.
 Snd a 'm pailliun 's na choinhnuich am fior-Dhia, Iehobhah
 Ged bha e gan treoir a's e 'deothladh na cich' ;
 Gun ait 's an tigh-osd da, le Herod air fliogradh,
 'S air' ghiulan le Ioseph o fhoirneart an righ !

Ach dh'fheuch e a mhorachd le oibrith ro ghloirmhor,
 Rinn iochd agus trocail, air deoraibh bochd truagh ;
 Thug aoibhneas a's solas, do dhaoinibh bha bronach,
 'S thug saorsadh do mhioran, bha 'n doruinn ro chruaidh.
 Gach buaidh auns an diadhaidheachd, dhealraich gu sgiamh-
 ach,
 'Na ghiulan 'na mhiorbhuilibh, 's gniomhaibh a lamh',
 A's dhealraich caomh Throcail 'na mais' annt' gu h'oir-
 dhearc,
 Ann 'm briathraibh a bheoil, a's 'na dheoir nach bu ghiann.

B'e 'n sealladh ro dhruigliteach bhi faicinn a dhurachd,
 Ag osnaich 's ag urnuigh 'n deadh runa do dhaoin',
 Na deoir a bhi bruchdadadh gu frasach o shuilibh,
 'Nuair tharruing e dluth do Ierusalem bhaoth.
 "O ! gu 'm biodh tu eolach air firinn mo bheoil-sa,
 " 'S gu'bheil mi gle dheonach do threorach gu sitli,
 " Mu'm bi thu air t'fhogradh gun iochd a's gun trocail,
 " Gu ifrinn na doruinn—'an dolas gun chrích."

'Nuair ghlacadh le h'uamhunn an aireamh de 'n t'sluagh
 sin,
 Bha gradhach m' an cuairt da dol suas leis 'san rod,
 Gu tul-chuiseach buadhmhorr, lan luchdaicht' le truacantas,
 Ghreas e gu luath 'n coinneamh truaigh' agus broin ;

'S chuir Ceartas a chlaidheamh gu feargach 'na anam,
 A's ghiulain e 'm mallachd chaidh 'bhagradh air daoin',
 Chaidh 'phronnadh 'san amar. fo chorruich an Athar,
 'S mar bhoinnibh tiugh fala bha fhallus a taosg'!

Chaidh daoin' agus diabhlann 'leig' mu sgaoil air g'a phianadh
 'Si, chaomh-fhuil a dh' iarr iad le ciocras ro gheir,
 Gach innleachd bu taireil', bu mhaslaich' 's bu chraitich',
 Chaidh ghnath'chadh le naimhdibh 'san ainneart 'ga cleus',
 Le Ceartas ga bhual' agus peacan' an t-sluaigh air,
 'S chaomh Athair 'an gruaim ris chuir uamhunn r'a phein,
 Am bas a bha 'n uachdar, 's thug thairis do'n uaigh e,
 Gun char'chadh gun għluasad 'na shuain innt gu seimh.

Ach dh'eirich o'n bhas e, m'a blristeadh na faire,
 Air maduinn 'n treas-la an deigh charadh 'san uaigh ;
 A's naimhdean bha laidir. mhin-phronn e fo shaitibh,
 'S aig deas laimh an ard-Righ tha thamh aig' gu buan.
 Gach cumhachd air thalamh a's shuas anns na flaitheas,
 Tha 'n gairdean 'san claidheamh Immanuel gu leir,
 A's shuidh anns a chathair, chum ifrinn a's talamh,
 Da 'n deoin no da 'n ain'eoin f'a smachd-san bhi geill.

Tha 'n sgeul so toirt foillseachadh iongantach saoibhir,
 Do 'n pheacach is oillteil' air caoimhnes graidh Dhe,
 Chum 's gu 'n till e le nair' ris, fein-dhite, goirt craiteach,
 S bhi g' aslachadh fhahair le danachd nach geill
 Ach 's bronach ri sumaineach cho gorach 's cho uaibhreach,
 'S tha moran 's an uair so caoin-shuarach m'a għras,
 Is annsa leo strioċhdadh do shatan 's d'am miannaibh,
 Na gabhail ri Criosda thug dioladh 'nan ait.

Fhir eisdeachid mo dhana, faic caoimhneas an aird-Righ,
 Do pheacaichibh graineil 'nan nadur 's 'nan gluas'd :
 A's teich chum an t-Slan'għear a sheasamh 'na t'aite,
 'S a rinn Ceartas a shasach gu d' shabhal' o thruaigh',
 'Bheir fireantachd shaor duit, 'bheir an Spiorad glan naomh
 duit,
 Bheir sith agus naomhachd le saorsadh o 'n uaigh,
 Bheir aisig a's treorach' do rioghachd na gloir duit,
 Far an seinn thu air Trocair le oran bith-bhuain.

TROCAIR AITHNICHITE DIE.

GRAD mhosgail mo ghloir ! agus tog do ghuth ceolmhoir,
 Chum seinn air caomh Throcair le oran ro bhinn ;
 Tha 'n t'am dhuit bhi toiseach' lo t'anam 's le d' dheoine,
 On' thainig, i d' chomhail le solasaibh grinn,

'S O ! cionnas nach seinn mi air ni tha eo aoibhinn,
 'Sa bluin rium eo caoimhneil 's mi oillteil 's an dith,
 'S mi m' thruaghan air faontra' a'm fasach an t'saoghail
 Gu seachranach baoghalt' mar chaor' a bhios cli!

'Nuair bha mi am namhaid dhomh fein a's do 'n ard-Righ,
 'S ri dimeas air slainnte ge d' bha i co mor,
 Mo chul'aobh ri Pharas, 's a toirt umhlachd do shatan,
 A's esan ga in' thaladh gu samhach gu bron,
 Mi graiueil a's truaillidh, lan ardaiu a's uabhair,
 Toirt gradh do n' tha suarch a's fuath do n' tha caoin ;
 A' glaodh'ch airson suaimhneas 's an t-saoghal bhochd
 thruagh so,
 'S mi daonnan ga ruagadh 's cha d'fhuair mi ach saoth'r.

Thain' Trocair am rathad, s' dhomh dh'fheuch i gu
 h'ealamh,
 Gu 'n robh mi am amadan falamh gun treoir,
 'M luidh' buailteach do 'n mhallaichd, 's an diabhol ga m'
 mhealladh,
 A's truaillidhreachd m' anam ro anabarrach mor,
 Co dhiu a bha stri rium, an namhaid, no 'u Fhirinn,
 Cha b'urrainn domh innseadh, le cinnte 's an uair ;
 Oir folaicht o m' leirsinn bha Trocair gu leir uam,
 'S cha d'fhairich mi seanhachd gus an d'eigh mi "gabh
 truas."

'S nuair bha mi goirt ciurte, 's gu deurach mo shuilean,
 'S ini iargaineach bruite, neo-shunndach gun reit ;
 Mo pheacan' n deigh dusgadh, 's iad feuchainn an gunis domh,
 Mo chogais ga m' rusgadh 's ga m' sgiursadh gu geur !
 A's Dia ann an gruaim rium a's Ceartas ga m' ruagadh,
 'Se glaodhaitch a' m' chluasaibh le fuaim a bha treui,
 " Is mallaicht' gach uair thu, 's mar paighear gu luath leat,
 " Ni mi do ghrad bhualadh le uamhasan De."

A's chuir e an sas mi, a's thubhairt, "o m' laimhse
 " Cha teid thu gu brath gus am paigh thu gu leir,
 " Na rimu thu do cheannaire a' u aghaidh m' uil' aith'nte,
 " Oir bha iad gle thaireil fo d' shaitibh gun speis."
 Ghlac crith mi a's uamhunn, a's mheataich mo chruadal,
 A's ghlaodh mi 'san uair le guth cruidh agus geur,
 " A Dhe dean-sa trocair oir 's peacach ro mhor mi,
 A thoill 'bhi air m' fhogradh gu doruinn a's pein."

Thain' Trocair thoirt faoch' dhomh, gu gradhach 's gu
 faoilidh,
 A's b-aillidh a h' aogas, na aon ni fo 'n ghrein !
 Thiormaich i m' aodainu' o m' dheuraibh, 's mi caoincadh
 A's ghlac i gu caomh mi 'na gairdeanaibh seimh,

A's chiuinich i 'n fhuaim a sheirm Ceartas a' m' chluasiabilr,
 A's thug esan fuasgladh o 'n fhuair e o chein,
 Na dh'ardaich e suas, gun dad call dha ach buannachd,
 An iobairt ro uasal fuil luachmhor Mhic Dhe.

'S dhoirt ola a' m' lotaibh bha daor dhi is cosdail,
 A's chiuinich i' phlosgail chruaidh ghoirt a bha 'm chri ;
 Le ceartas 'na focail, 's ann dh'aithn i do m' chogais,
 " Bi samhach is tosdach, thoir clos dha is sith."
 A's sgaoil i sgiort tharam, 'an caoimhneas do m' anam,
 'S mi aogail a's airsneil 's a mhachair bha sgaoilt' ;
 'S nuair dh'fhsogail mo' shuilean 'sann chunna mi dlu dhomh,
 Beo thobar a' bruchidadh de 'n uisge tha saor.

A's dh'fheuch i dhomh 'n rathad tha treorach' gu flaitheas;
 Tre thir so na mallachd, gu talamh na sith ;
 " Ach feumaidh tu aire thoirt," deir i a's bhi caithris,
 " Oir naimhdean ro charach ort tachraiddh 'san tir ;
 Bidh 'n saoghal a's satan 'm feall-fholach 's gach aite,
 'S le truaill'eachd do naduir gabhail fath ort 's gach tim ;
 Ach bi thusa laidir 'san ti is ro airde,
 Le creidimh 's fein-aicheadh theid 'm blar leat 's a chrich."

'N sin ghabh mi an rathad le sunnd a's le farum,
 A's shaoil mi gu 'sgathain mo naimhdean gu treun,
 Ach 'n imleachidean meallaidh, 's an cuilbheartean carach,
 'S an treubhantas ghramail cha b'aithne dhomh fein,
 'S nuair thainig mi dluth orr', gun umhail gun churam,
 'Sa dh'fhag iad an cuiltean nan sputan 'dh' aon-bheum,
 Chaidh mhisneach air chul, leis na buillibh bha druidhteach,
 A's dh'fhag iad mi ciurrt a gle bhruite gun flium.

Ris chunnaic mi in' ghoraich, 's beag aobhair air boilich,
 Gun neart a's gun treoir air mo leonadh gu truagh ;
 'S b'e glaodhaichi ri Trocair thigh'nn a ris ga m' chomhnadh,
 Mo spionnadh, mo dochas, mo sholas, 's mo bhuaidh ;
 'Si trocair chum suas mi 's gach ceum anns na għluais mi,
 A's dh'fhaidh a's fhuair mi i truacanta caomh,
 B'i tobar mo shuaimlineis nach d' fhail'mnich mi 'n eruaidh-chas,
 Bha' caol-ghluth a'ruagadh gach gruaim uam a's daors'.

'S nuair bha mi goirt craiteach, fo smachdach' an ard-Rig
 A' thug cuid do m' chairdibh le bas as an t-saogh'l,
 'Si Trocair, gu grasinhoir, rinn seasamh nan aite,
 'S mo chreuchdan a shlanuich gu baigheil a's caoin ;
 'S re mo thim annis 'n t'saoghal, 's nuair a għlacas 'n t'aog mi,
 Bheir Trocair gu faoilidh dhomh saors agus dion,
 'S do'n ionad ro naomha bheir aiseag 'na gaol domh,
 'Se mealtuinn a caoimhneis lan-aoibhneas gun chrioch.

LAOIDH NA NOLLAIGE.

'S O ! gur mi tha fo smuairein,
 Agus m' inntinn air gluasad le bron,
 Le bhi faicinn m' an cuairt domh,
 Moran pheacach a glusad 'sa cheo,
 Tha iad aotrom a's luaineach,
 Tha iad 'greasad gun smuaineach' 's an rod,
 'Bheir gu doruinn bith-bhuain iad,
 Far nach cluinn iad guth suaimhneach no ceol !

Tha 's an ait so gu beachdta
 Bras shruth laidir tha neartmhòr a's luath,
 'S tha mor aireamh do peacaich',
 'Dol gu sanhach leis seachad gu truaigh,
 'S ged a ghlaodhar riu "Stadaibh,
 " Gabhaibh saorsa o'n charraig nach gluais,"
 Cha toir eisdeachd do'n rabhadh,
 A's cha gheill iad nan anam do 'n Uan.

Tha na cleachduinnean graineil,
 A's na mearachdan b'abhuist gach uair,
 Air an leanachd le caileachd,
 'S iad comh-ionann ri nadur an t'sluaigh ;
 'S cha druigh teagascg a Bhiobuill,
 Air an aigne, tha 'n inntinn eo cruidh,
 Is gur diomhain bhi stri riu,
 Mar tig Spiorad na firinn a nuas.

Tha cuid a bristeadh na sabaid,
 A's cuid eile a' sasach am miann ;
 Dream ri mionnaibh le h'ardan,
 'S gu breugaibh tha aireanh a' fiar' ;
 Cuid ri gaduidheachd thraigheil,
 A's do mhisge tha pairt dhuibh a striochd',
 'S cha n'eil 'h-aon do na h'ainth'tibh,
 Nach eil iad saltairt fo 'n sailtibh gach ial.

Tha uisge-beatha na mallachd,
 Air a chleachdadadh aig banais a's pos',
 'S feumaidh esan bli pait ann,
 Ged nach fanadh aon tasdan sa phoc' ;
 'S na seachd sreathan, 'n am caradh
 An fhir-phosada a bhasaich fo'n fhoid,
 Ged a rachadh a phaisdean
 Fhagail ruisgte gun fhardach gun doigh.

A's aig toiseach na bliadhna,
 Cha 'n ion-mholta 's cha chiatach a' m' shuil ;
 A bhi faicinn nan riaghilean,
 Tha mar reachdaibh o'n diabhol 's an duth'ch ;

Theid na h'oig-fhir gu h-iomain,
 Chum 's gu 'm fogair iad bioran gun fhiu,
 'Se ful a dhortadh gu minig,
 'Chuireas 'ghoraich 'san iomairt air chul.

'S chum 's gu meudaichear aighear,
 's gu 'm bi aoibhneas nan laithean ud mor,
 Theid nu thuaiream leth-ghalan,
 De na bhuaireadair 'cheannach' gu ol';
 Theid am milltear thoirt dachaидh,
 'Chur na miltean gu lasraichibh beo,
 'S thug o uaislibh am fearann,
 'S rimu an ruagadh gu talla a bhroin.

An am duibhro an anamoich, *
 Ged bhiodh uisge ro gharbh ann a's ceo,
 'Chumadh daoine o'n t'searmoin,
 Do nach gaolach bhi leanmhuinn na coir,
 Theid gu sunndach do'n talla,
 Far an cluinn iad mor chaithream a's ceol,
 'S bheir an oidhcho na'n caithris,
 Gun bhi claoidechte le cadal gu lo.

Ciod is aobhair do'n aighear,
 A's do'n aoibhneas, do'n chaithream, 's do'n cheol!
 'M bheil na daoine gun anain,
 'N d' fhuair iad saorsa o'n mhallaichd 's o'n bhrón?
 No an eigin doibh freagradh
 Thoirt mu 'm beusan 's mu 'n cleachdan 's an fheoil?
 'Nuair 'thig Losa thoirt breith orr',
 A's gun diobradh air sean no air og.

Ah! a dhaoine gun chialla!
 C'uim co aotrom mhi-rianail gach lo,
 Cur ur cul'aobh ri Criosa,
 Agus 'runach' bhi 'riarach' na feol!
 Bheir am bas sibh gu striochdadh,
 'S theid ur caradh gle iosal fo'n fhoid;
 Ach an t'anam neo-dhiadhaidh,
 Theid e dhachaидh do phriosan a bhroin.

Ruisgte, truaillidh, a's salach,
 Graiveil, uaibhreach, a's malluicht' gu leoир,
 Theid a ruagadh, gun charaid,
 'S e mo thruaigh' e! gu lasraichibh mor';
 A's na diabhlán dubh greannach,
 Rinn gu h'innleachdach 'mhealladh le sgleo,
 Ni iad sin air le fanaid,
 Ged bu dichiollach lean e an seol'.

Ann an ionad na truaigh' ud,
 Chi iad sonas ac' shuas ann an gloir,
 Aoibhneas aighear, a's suaimhneas,
 'S cluinnidh aiteal air uairibh de 'n ceol ;
 Ni an sealladh, 's an fhuaim ud,
 An geur-ghonadh, tha 'n uabhar eo mor,
 Chi iad sud, a's am fiaclan,
 Ni iad 'chasadh, ge diomhain an doigh !

Bi'dh an cogais 'na dusgadh,
 Cumail codail o'n suilibh 's an oidh'ch,
 'S gu neo thosdach, ga'n sgiursadh,
 A's ga'n gonadh, ga'n rusgadh, 's ga'n claoidh ;
 'Si a chnuimh sin nach basaich,
 A bhios tuille a' cradhadh nan daoí,
 A's mar ul-bheiste snagach
 Bhios gu guineach an 'sas annt' a chaoidh.

Cha bhi binn cheol na fidhl' ann,
 A thoirt solas do dh'inntinn an t'shuairgh ;
 Cha bhi scala na piob ann,
 Ach cradh anaim a's mi-ghean a's gruaim ;
 'S cha 'n e caithream a bhaile,
 Cha 'n e farum an damhs' bhios ri fuaim,
 Ach gaoth dhoinionnach seideadh,
 An loch theine mar bheuchdaich a chuain.

Cha bhi ol nan deoeh-slainnt ann,
 Cha bhi boilich mu 'n dram ann ni 's mo,
 Cha bhi misgear a's srann aig',
 'Na shuidh filte 'sa cheann air a bhord ;
 Ach li'dh doinioinn bhios garg ann,
 Tein' a's pronnasg bhios anabarach mor ;
 Sud an cupan ro fheargach,
 'Bhios iad tuille, go searbh e ag ol'!

Cha bhi aighear no solas,
 Cha bhi tighean de dh'oigridh ann lan,
 Bhios toirt tamull air orain',
 Agus tamull air boilich a's gair ;
 'S ann a blitheas iad 'chomhnuidh,
 Ann am priosan na doruinn gu brath,
 'S ged a għlaodh iad air trocair,
 Cha tig saorsa, no dochas, nan lath'r.

Anns na lasraichibh oillteil
 Cha bhi caraid bhios aoidheil a's seimh :
 'Chuireas gean agus aoibhneas
 Anns an anaim bhios claoide le pein,
 Bi'dh iad gruamaech, neo-bhaigheil,
 'S iad gun suaimhneas, gun chairdeas, gun speis,
 Naimhdeil, uaibhreach, lan ardaín,
 'Cheart cho truaillidh ri satan nan gne.

Cha bhi dealradh na grein ann,
 Cha toir gealach, no reultan, ann soills' ;
 Cha bhi smeorach air geig ann,
 'S cha tig earrach no ceitein lo 'n aoidh ,
 Cha bhi fas air an fheur ann
 Cha bhi maise no eideadh air coill',
 'S cha toir claireachd no leirsinn,
 Braon sonais do chreutairibh daoí.

Cha bhi suil ac' ri latha
 A bhi dluth'chadh mar fhaidhir no feill,
 'Chuireas surd anns an anam
 Bhios ro chiurte fo fhaireachduinn gheir
 Fhad 's a sheallas iad romhpa,
 Chi iad deattach a's toit anns an speur—
 Cuan do lasraichibh 'losgadh,
 'S cha bhi lasach' no fois ac' o pheir.

Tonn air thuinn a' sior thighinn,
 Mar a ruidhleas an-t-siorruidheachd bhuan,
 'Bual' an daoí 'sa grad bhristeadh
 A's fadheoidh ag ath-philleadh do'n chuain;
 A's mar atharrachadh feachda,
 Thig an ath-te gu neartmhòr a's luath,
 'S bheir an stairneach gu reasgach
 'S ann air ardan a pheacaich le buaidh.

Cha 'n e masladh no tamaitl,
 A tha agam 's an dau-sa am run,
 'S ann an caoimhneas 's an cairdeas
 Tha mi labhairt cho dau ris an duth'ch,
 Dh'fheuch an teicheadh iad trathail
 O an cleachduinnibh graineil nach f hiu—
 Agus gabhail ri slainnte
 Mu 'n teid geata na 'n gras orra dhun'.

'S tha mi 'g inns' dhuibh gun mhearachd,
 'S ann le cinite o'n Abstol Pol,
 Sibhs' tha gluasad 's an rathad,
 A tha suaimhneach a's taitneach do'n fheoil,
 No tha goilleadh do'r miannaibh,
 Gun an ceusadh 's an ciosnach' gach lo.
 Gur h'ann gu doruiun tha 'r trialla,
 Far an comhnuich sibh 'm piantaibh ro mhor.

Ach nach b'fhearr dhuibh grad philleadh
 Dhiomisuidh 'n t'Slanuighear iochdmhoir a's chaoin?
 Bheireadh slainnta d' ur cridhe,
 Bheireadh gras dhuibh a's misneach faraon,
 'S nuair a dh'fagadh ur neart sibh,
 'S bhiodh ur cairdean nan seasamh 's iad caoin',
 Bheireadh 'ghairdean-sa steach sibh,
 'S ann do'n ait sin 's am meal sibh a ghaol.

Ann an caidreamh na Trianaid,
 Gu ro dhealreach mar ghrian anns an speur ;
 Aoidheil, maiseach, a's sgiamhach,
 A' giulain dreach agus iomhaigh Mhic Dhe ;
 Far am biodh sibh neo-chianail,
 'Seinn nan oran' is ciataiche gne,
 Ann an sonas neo-chriochnach,
 'Measg na 'in brathraibh tha fior-ghlan lan speis.

GAIRM AN DUSGAIDH.

Is gur mithich dhuinn dusgadh,
 O'r cion-curam 's o'r moneis,
 Dhionnsuidh fair, agus urnuigh,
 Dh'ionnsuidh surdalachd cogaidh ;
 Oir tha naimhdean ar duthelia,
 Daingean dubait 'n aon bhroilleach,
 Le ceum seasmhach a dluth'chadh,
 'Chum ar spuinn' 's ar troimh-lotadh !

Ach ar ceannard tha treubhach,
 Buadhach, euchdach, lan tionnsgail,
 Chuir air naimhdean nan eiginn,
 Bheur gu geill iad gun taing dhoibh ;
 'S mu bhios simm dha dileas,
 'S anns an stri bhi cur eárbs' ann,
 Bheir e uil' iad fo chis duinn,
 Dh'ain'eoin 'n innleachdan cealgach.

Tha ar cairdean fas lionmhor,
 Tha 'n ear 's an iar a toirt seachd,
 A's cha 'n urrainn an diabhol
 'Chreicli a dhionadh ni's fhaide ;
 Tha o airde na greine,
 Moran threubhan tigh'nn thairis,
 A's o arois an fhuachdaidh,
 Iomadh truaghan tigh'nn dachaidh.

Tha ar cairdean fas lionmhoir,
 'S mais' an diadh'achd ri fhaicinn,
 'S ann an nearta na Trianaid
 Dol fo 'n sgiathaibh do'n bhatailt,
 'S toirt nan ionnsuidhean ciatach
 Air bhi spionadh nan anam',
 Chum do lasraichean siorruidh,
 Nach rachadh sios iad fo'n mhallachd.

'Sibhs' a chairdean tha aointe
 Ann an caomhalachd anam',
 'S ann trid eolais a ghaoil sin,
 Thug Fcar-saoraidh gu talamh,
 Bithibh dileas da aobhaír
 Oir bu daor dha nr ceannach,
 Seasaíbh daingean r'a thaobhsan,
 Sa chaoidíh na aomaibh le gealtachd.

Tha mor thruaill'eachd ur naduir
 Sann o'n ghradh sin ga'r tairring,
 Chum nan solasan traileil
 Tha 's an fhasach ri f haghail,
 Ach mu dha'ontach's sibh 'chairdean,
 Bi'dh sibh 'n sas aig an náthair,
 Bheir 'na chuibhrichibh basmhor
 Buaidhean aluinn bhur n' anam'.

Ni nr creachadh 's ur spuineadh,
 Ur glan rusgadh 's ur dalladh,—
 O n' chridh' bheir an durachd,
 'S bheir gach curam o'n anam,—
 Ni ur n' atadh le b'uabhar,
 Ni sibh truaillidh 'n ur n' aigne,
 Db'f h'gas tur sibh 'n ur truaghain,
 Gu mi-shuaimbhneach lan gearain.

Seasaíbh daingean a's dileas,
 Cha bi sith ann ach carraig,
 Mar toir sibh fo chis e
 Bheircar sibhse ann gu h'calmh,
 Fhad's is beo dhuibh 'san tir so,
 Bi'dh a' milltear 'na chaithris,
 A toirt ionnsuidhean lionmhoir,
 Clum ur fiaradh ou rathad.

Ach cha sinne gu sonruicht'
 Tha e 'n dochas a mhilleadh,
 Ach na daoin nach d'fhuair colas
 Air Iehobhah 'sa shlighibh,
 'S mu gheibh e sinn diuididh,
 Gun bhi 'g urnuigh tsan Spiorad,
 Gun bhi tagradh le durachd,
 Le ar suilibh bhi sileadh.

Bheir e lcis iad gu scoíta
 Annis na roidibh tua taitneach,
 'Gealltuinn sonais bhios mor dhoibh,
 Ann an storas 's am beartas;
 Ann an meas 's ann am mor-chuis,
 'S ann an solasaibh peacaidh
 Gus am faigh e fadheoidh iad,,
 Ann am doruinn na lasraich.

'S O ! nach truagh leibh an caradh,
 Aig an namhaid ga' mealladh,
 'S iad gu dannarra dana,
 'Seasamh 'n airde fo' bhrataich ;
 A's nach creid iad an Slan'ghear,
 Ged is cairdeil a rabhadh,
 Iad a philleadh gun dail ris,
 Chum 's nach basaich an anaim.

Na 'm biodh agams' an Spiorad
 'Chur gu tioma 'm Fear-saoraidh,
 'S ann a ghlaodhain le mulad,
 'S mi a' gul a's a' caoineadh,
 "Och nach robh agaibh aithne,
 Air a charaid ro chaomhail,
 'Dhoirt fhuil chraobhach gu talamh,
 'Chum ur glanadh 's ur naomhach !"

'Dhoirt fhuil-chraobhach gu talamh,
 'S ghiulain 'm mallachd 'n a aonar ;
 Thug lan dioladhl do'n cheartas,
 'S leig an reachd ris na naomhachd ;
 Dh'fhosgail slighe gle fharsuing,
 Do ghradh an Athar gu taomadh,
 Chum na traillean bochd peacach,
 Truaillidh, seachranach 'shaoradh.

Sibhs' a bhraithre tha dileas,
 Cuiribh dichioll ri faire,
 Agus glacaibh am Biobull,
 'Nur laimh sinto mar chlaidheimh ;
 Tha na ceudan 's na miltean
 Anns an tir so fo'n mhallaichd,
 'S mu gheibh bas iad neo-iompaicht'
 Theid iad cinnteach gu peanas.

'S cha 'n 'eil seoltachd no innleachd,
 Ann an inntinn no 'n eanchainn—
 Cha 'n 'eil gliocas no faoghlum,
 'N teangaidh dhaoino no ainglean,
 Ni an dream sin a shaoradh
 Th'aig dia 'n t'saoghail so geimhlicht',
 'S e an Spiorad na aonar
 Chuireas sgooil' anns na ceangl'chibh.

Ach tha Athar na trocair'
 Uile dheonach 'thoirt seachad,
 Agus feitheamh gun 'dhortadh,
 Gus an toisich an tagradh,—
 Gus an toisich am bualadh
 A ni fuaim anns na flaitheas,
 'S bheir na beannachdan nuas oirn,
 A chrith-ghluaiseas an talamh.

Chuireas toirm a's crith-ghluasad
 Anns na h-uaighibh bha duinte,
 'S bheir na mairbh annta 'm follais,
 A'n an sealladh na sula;
 'Se Spiorad Naomh sin a gheallaidh,
 'Ni an togail 's an dusgadh,
 'S a sheideas annta an anail,
 Chuireas anam a's iul annt'.

'S O ! nach mithich bhi 'g eiridh,
 'S dol gu leir chum an Athar,
 Mar na diolacha-deirc, a
 Tha ga 'n leireadh 's ga 'n lathadh,
 'S e toirt gealladh gun bhreug dhuinn
 Sinn' ar beul fhosgladhl farsaing,
 'S gu 'n dean esan gu fialaidh
 A shar lionadh le pailteas.

Do thaobl gealladh an Spiorad
 'Tha sinn' sireadhl 'sa miannach',
 'Chum ar glanadhl 's ar naomhach',
 A's an saigh'l thoirt gu striochdadhl,
 Tha e dhuinne, gun teagamh,
 'Reir ar creidimh 's ar 'n iarrtais,
 'S cha leig 'n flirinn no 'n gealladh
 Chaoidh a choir' chuir air Dia leinn.

'S mar faic creidmhich de 'n al so,
 Mu am fag iad an saoghal,
 Seilbh air gabhair do 'n t'Slan'ghear,
 Anns gach ait 'am bheil daoine,
 A's na cinnich dha striochdadhl,
 Am an rianalachd aoraidh,
 Se a theirinn gun mhearachd
 Gur h'e cion-creidimh is aobhar.

Oir tha 'n oidlich' air dol tharuinn,
 'S fair 'na maidne tha ciuin ann,
 Gairm a choilich toirt rabhadh
 A sior-labbairt, " Grad dhuisgibh !
 " Oir tha grian ghlan an aiteis
 " A sior tharruing ni 's dluithe.
 " 'Ni an duibhre, ghlan sgapadh,
 " 'Sa lionas talamh le surda."

'S ann an uin gun bhi fada
 Chi gach anail i 'g eiridh,
 'S gu ro-sgiainhach, mar ghaisgeach
 'Ruith a h' astair 's na speuraibh,
 A's gach creutair air thalamh
 Thug o anain lan-speis di,
 Chi a gnuisse le h'aiteas
 'N am bhi saltairt nan sleibhteas.

Ach ni i muiseag a's gealtachd
 'Chur air ciontaich 's luchd-reubainn,
 'S cuiridh geilte gu h-ealamh
 Air luchd-sgapaidh nan treudan,
 Ni iad 'n teanganna chagnadh
 Le cradh anam a's peine,
 'N am bhi teicheadh le cabhaig
 Mar na sionnaich o'n spreidhe.

'S ann bhi nis a co-dhunadh
 O fhior ghrunnda mo chridhe,
 'Se a theirinn le durachd,
 "Feuch nach much sibh an Spiorad ;
 "Feuch nach dean sibh a chradhadh
 "Ach a ghnath bhi ris 'pilleadh,
 "'S mor an call bhi 'ga fhogradh,
 "Le chuid sholasaih milis !"

Thus' a Cholumain neamhaidh,
 Thig gu seimh oirn 's dean fanachd !
 Deonaich leasachadh eud dhuinn,
 Cuir na h'eibhlean gu lasadh,
 'S tu bheir atharrachadh gne dhuinn,
 'Nuair a sheideas tu t-anail,
 'S tu ni gradh an Fhir-shaoraidh
 A chraobh-sgaoileadh 'n ar n' anam.

Cuir-sa fradharc 'n ar sealladh
 'N am bhi togail a Bhiobuill,
 A's cuir aonachd a's ceangal
 'Measg na h'aiteam tha dileas :
 Spiorad-pairtidh na mallachd
 Dean 'ghlan-sgaradh o'r criochaibh,
 'S cuir an cumhachd le d' fhocal
 'Bheir na peacaich gu striochdadadh.

AN DEADH SGEUL.

SE soisgeul nan grasan an sgeul aghmhør a's caoin,
 A thainig do'n t'saogh'l mar theachdaireachd,
 O 'n Ti is ro airde thoirt slainut do chloinn-daoin,
 Trid umhlachd 'n Fhir-shaoraidh bheannaichte.
 Tha mi 'n drasd 'cur an dan ni is feaird' m' anama.
 A's air fonn tha neo-throm dh'fhasgas connail geanail mi,
 Chum seinn air saor-ghrasan a 'm pailliun mo chuairt,
 Gus an cairear a'n uaigh 's an anart mi.

Tha daoine thaobh naduir nan traillean d'am miann,
 Eu-ceillidh neo-striochdt' s air seacharan,
 Toirt nmhlachd do shatan, gun ghradh ac' do Dhia,
 A'n naimhdeas dha dian, gun aithne air,
 'S iad gu faoin, ruith na gaoith', feadh an t'saoghal fhar-
 suing so,
 'S le mor shaoth'r, 'cosd am maoin, 's gun ach plaosgan fal-
 amh ac',
 Dia neimh air an cul'aobh 's iad a' diultadh dha geill,
 Gun chreidimh d'a sgeul gun aithreachas.

Tha soisgeul na slainnte fo 'n sailtean gu faoin,
 Mar shalachar an t'saogh'l 's mar anabas,
 A's satan le sheoltachd cur sgleo orr', nach leir
 Dhoibh fad agus leud nam beannachdan,
 'Tha gun traogh', sruth' gu saor, nuas o ghaol an Athar
 dhoibh,
 Trid an Uain, dh'fhosgail suas, slighe nuadh a's fharsuing
 doibh,
 Gu taomadh a nuas oirnn, thoirt suaimhneas gun dith
 Do 'n anain gun sith 's e airsnealach.

Tha 'n sgeul-sa toirt foillseach' air caoimhncas graidh Dhe,
 Tha do-chur-an-geill le teanganna,
 'Nuair chuir o 'na fhabhar o airde nan neamh,
 'Dhlu-chompanach seiinh mar theachdair uaith,
 'Mhae ro chaomh, chuir do 'n t'saogh'l sud an gaol tha barr-
 aichte,
 Chosnadhl saors' do chloinn-daoin', a's gach aon fo 'n mhall-
 achd dliubh ;
 Iad nimheil, a's naimhdeil, mi-thaingeil, gun speis ;
 An aimhreit r'a cheil, 's nan as-creidmhich.

'Nuair thain' an t'am sourruicht', roimh-orduicht' o chian,
 'S an coi-lionadh Dia a ghealladh dhuinn,
 'N sin rugadh o mlmaoi bhochd, an naoidhean o neamh,
 A b'aillidh na reult na maidno :
 Luchd-fair' 'n treid, bha 'm Betleh'm, ghlac gu leir a gheal-
 tachd iad,
 S aingeal De, tigh'mn o neamh, ann an cideadh dealarach,
 'S e tuirling a nuas orr', le luthas na gaoith,
 'S a dearsadh mar bhoisge dealanaich.

Bha 'bhriatlran mar mhil a's i sileadh o'n chir,
 'Nuair thuirt e gu siobhailt tairisneach,
 " Cha 'n cagal 's cha sgath dhuibh, mo lai'reachd tha seimh,
 " So th'agam deadh sgeul ri aithris duibh :
 " Sgeul ro bhinn, do gach linn, bheir toil-inntian 's anam
 doibh,
 " 'N sgeul is mils', chaidh riamh inns', ann an tir na h'airs-
 neal so,
 " Oir rugadh dhuibh Slan' ghear 'm bail' Dhaibhidh an righ,
 " A's gheibh sibh na shin' a'm prasaich e."

So labhair an seraph, 's an deireadh a sgeoil,
 Feuch! cuideachd ro ghloirmhor maille ris,
 Do dh' armaitibh neimh, leam gu 'm b'eibhinn an ceol,
 'S iad 'cantuinn an orain mhaisich so,
 "Gloir do Dhia, feedh gach ial, 'n ti tha riagh! o chathair
 shuas,
 "'S sith a's gaol, do chloinn-daoin', oir tha deadh ghean
 fhlaitheanais
 "Gle nochdta, gle dhearbhta, lan-shearmonaicht' a chaoidh,
 "A'n tabhairt an naoidhean bheannaichto ud."

Deich 'r fhichead de bhliadhna'chaibh bha Ios' ann an aois,
 'Reir baralach dhaoin', 'nuair bhaisteadh e,
 'S air dha bhi 'g urnuigh le durachd a's gradh,
 A's a shuilibh an aird ri fhlaitheanas,
 Dh'fhosgladh neamh, agus feuch! Spiorad Dhe tigh'nni 's
 fanachd air,
 Agus chulas 's an uair guth o shuas a labhairt ris.
 "Is tus' mo Mhae gradhach bha aillidh dhomh ri'nh,
 "'S mo thlachd bidh gu siorruidh maille riut."

O'n am sin bha Iosa mar ghrian anns an speur,
 'S e dealrach' na sgeimli 's na mhaiscealachd,
 'Toirt solais glan gle gheal 'u Iudea le failt,
 'S gu sonruicht' le blath's an Galile,
 'N duibhre dorch, 's luibhr' na lorg, theich a's colg gach an-
 shocair,
 Ciont a's bas theich mar chach, a's thug satan chasan as,
 'Nuair 'labhair e 'm facal bha smachdail a's treun,
 Ghlae crith iad gu leir 's chaidh cabhag orr'.

Na gaothan bha doirbh rinneadh soirbh leis iad 's calld',
 'S tuinn bhuaирto chuir pramh a chadail orr',
 Labhair Iosa 's a mionaid no 'm priobadh na sul,
 Feuch thug iad lan-umhlachd ealamh dha;
 Dhearbh a's dh'fheuch, anns gach ceum, gu'm b'e fein gun
 atharrachadh,
 'M fior Mhae Dhe, 'n ti o chein, chruthaich neamhli 's an talamh
 so,
 'S tha lionadh gach aite le lath'reachd 's le ghloir,
 Dia foillsicht' 'san fheoil—EMANUEL!

Chuir a ghuala le togradh ri obair na saors',
 Sheas daingean a'n aobhar fhlaitheanais;
 Chuir 'n aghaidh gach mearachd, 's droch-cleachduinn 's an
 t'saoghlí,
 'S saobh bharaillean dhaoine amaideach;
 'N lagh ro naomh, math gun ghaoid, ceart neo-chlaon 's neo-
 mhearrachdach,
 Ains gach cas, sheas a phairt, 's dh'fheuch gu brath bhi seas-
 mhach e,
 Gun atharrachdadhbh, gun chaochladh, gun aomadh, gun fliar',
 Na mhaise, na riar, 's na bhagraidhean.

A naimhdean bha diorrasach dioghaltach garg,
 Lan mi-ruin a's dalmachd aineolach,
 M'a thimchioll ag iadhadh 'san diobh'l air an ceann,
 (Mar an t'athar 's a chlann) toirt sparradh dhoibh,
 "Aire thall! aire thall!" arsa 'n t'seann nathair ud,
 "Glacaibh 'n fheall gu ro theann, chum 's a cheann a caith-
 cadh air,"

Mar nathraichibh oillteil 's neo-aoidheile greann,
 Bha 'naimhdean a's srann m'a chasaibh ac'

'S ged rinn iad a cheusadh le h-eucoir ro mhoir,
 'S 'n am fhuil bhi 'ga dortadhl fanaid air;
 A chrunadh le sgitheach bha biorach a's geur,
 Cha d' fhosgail e bheul 's cha d' ghearin e :
 O! an-speis do-chuir 'n geill, a's an seamhachd 's mhaisalachd,
 Bha 'n Uain De, 's fheol 'ga reub', a's e 'm peintean chas-
 graidh ac',
 Nuair thuirt e, "O m'Athar! thoir-sa maitheanas doibh saor,
 "Do ghradh no mo ghaol-s' cha 'n aithne dhoibh."

Na dh'fhlulaing ar Slan' ghear ann an aite an t'sluagh,
 Cha gabh e a luaidh no aithris duinn,
 'N uil' pheacannan graineil chaidh 'charadh mar chual,
 Air anam le 'n truaigh sle 'm mallachdaibl ;
 Righ nan dul' chlaidheamh dhuisg, liomhta ruisgte lasarach,
 'S bhuachaill' seannh, charaid treun, bhual gu geur 's gu
 sgaiteach leis,
 Fearg theinnteach na naomhachd chuir 'dhaonnachd na smal,
 Ach dhiadh'eachd 'n uair rainig chaisgeadh e.

"Ata e nis criochnaicht'" thuirt Ios' air a chrann,
 A's lub e a cheann a's chadail e,
 Lan phaigh e na fiachan le dioladh neo-ghann,
 Do'n cheartas rinn toann an ag-airt air ;
 'N gath o'n bh&e;as thug, a's le shail, bbruthadh ceann na mathracha,
 Thugadh buaidh leis air 'n u&e;igh, 's dhirich suas do f'blaitbeanaas,
 A's shuidh anns a chatbair le cath-reim 's le gloir,
 'S uil' naimbdean nan stol fo chiasaibh aig'.

Tha 'n sgeul so lan-dhearnbla 's fath earbs' e nach treig,
 Sar bhunait nach geill 's nach carach e;
 Grad chuir-sa lo oolas do dhoigh ann gu leir,
 A's gheibh thu na steigh tha daingean e ;
 'S ged bhiodh colg air an stoirm' seideadh borb a's bagarrach,
 Roidble gharg air an fhairg, 's eiridh gharbh air cladaichibh,
 Cha 'n eagal 's gach aui duit an amhgar no 'n teinn ;
 A's t'acair an greim 's a chaladh so.

CUIMHNEACHAN.

Mo bheannachd dhuit an drasda
 A bhrathair th'ann Ceap-breacan thall,
 Ge fad thu uam 's an fhasach
 Mo chridh tha 'n gradh gle cheangailt riut ;
 'S ann ann an cladh Cill-mhicheil,
 Aig eaglaise na sgireachd,
 Far am bhcil na miltean
 Nan luidh sinte a dhcalaidh sinn.

Far am bheil uisg' Ard-uil
 Gun tamh dol seach gu farumach,
 A' teagast do 'n luchd-aitich',
 Gu bas gu 'm bheil nan deannaibh iad,
 Gu 'm bheil gach gineal dhaoine,
 Dol seachad sios gun traoghadh,
 'S gach ni ta anns an t'saoghal
 Gu 'm bheil gu caochladh cabhaig air,

Nach cuimhne leat na laithean
 Gu brath nach tig n'ar caramli-ne,
 'Nuair bha sinn anns an ait' sin
 Ni blath's a chur n'ar n'aignidhean ?
 Nach iomadh car le cheile,
 Thug sinn feadh ghleann a's shleibhtean,
 'Nuair bha sinn air bhcag ccille,
 'S air sligh' na reit' tur aineolach.

Ach, 'nuair a thain' an uine
 Chaidh suilean thoirt a dh'fhaicinn duinn,
 Mor aingidheachd ar giulain,
 'S 'n eas-umhlachd bha n'ar n' anamna,
 Gu 'n robh sinn truaillidh trailleil,
 A'm braighdeanas aig satan,
 A'n naimhdeas dian do'n ard-Righ,
 'S cur cul ri gras 's ri flaithcanas.

B'iad sud na laithean gruamach,
 Bha uamhasan a's lasraichean
 Air mullach Shinai shuas uainn,
 'S i gluasad leis na bagraidhean :
 'S Iehobbah fein o'n nial dhubbh,
 Aig eigheach ruinn gu diana,
 " Teichibh as o'n t'sliabh so
 " Mu 'm brist mi sios mar dhealanaich !"

" Ach, ciod an taobh a theid sinn ?"
 Sin 'n eigh a bha n'ar n' anamua,
 " 'S sinn 'n so a'm fasach clicine,
 " An eiginn chruaidh, 's sinn' airsnealach,

“ Gach tobar traight’ gun diar anu,
 “ Gach luibh a’s blath ‘n deigh erionadh,
 “ Na speuran mar an t’iarunn,
 “ ‘S mar umha criadh na ’m machraichean ?”

Ceart amhail a bha Hagar
 ‘S an fhasach sgith air seacharan,
 A’s mac a’ cuim Ishmael
 ’N deigh failneachadh le tartmhoireachd,
 ’Nuair dh’fhosgail Dia a suilean,
 ‘S ann chunnaic i gle dhluth dhi,
 Beo thobair uisg a’ bruchdadh,
 Chur surd na cridh a’s geanalachd.

Is amhuil sin rinn Trocair
 Ar seoladh chum na carraig
 O’m bheil am fior uisg’ dortadh,
 ’Bheir solasan bhios maireaunach ;
 A’s thuirt i ruinn, “ Lan olaibh,
 “ Chum iota chasg is looir e,
 “ Gach cionta gruaim, a’s doruinn
 “ Sior fhogradh uaibh an amhainn so !”

B’e sud an sealladh caoimhneil,
 Thug aoibhneas tha do-labhairt duinn ;
 Gach cionta gruaim a’s oillte,
 Mar oidhche theich, ’s thain’ latha oirnn’ ;
 ’S neul dubh a’s dorch a’s gruamach,
 Chur eagal oirnn’ a’s uamhunn.
 Dh’fhas aoidheil geal guí bhuaireas,
 ’S ghrad sheall sinn suas le h’aitreas ris !

DO’N TEACHDAIRE.

“ Cia sgiamhach cosa na muinntir sin a ta searmonachadh soisgeil
 na sithe.”—Rom x. 15.

*’Theachdair chaoinh na sgeimh ’s na maise,
 Air na sleibhtibh biodh do chasan.
 ’S tu aig eigheach “ sith a’s reite,”
 Tre ’n Chrann-cheusaidh do goch anam.*

Ar caraid thu ’s ar toachdair eibhinn,
 ’S is dearbhta gur mor ar speis duit,
 A’s gach taobh a theid thu ’ruin, bi’dh
 Sinne ’g urnuigh leat gun fhangach’.
 ’Theachdair chaoimh, &c.

Rach-sa sios a dh'ionnsuidh 'bhatailt,
 'S bheir sinn 'n sliabh oirnn' chum bhi tagradh,
 Agus *Amelic* 'sa dhaoine,
 Deau am bual' le faobh'r a chlaidhinih.

'M Philisteach neo-thimchioll-ghearrta,
 Ma bheir 'dulan do ar 'n armait,
 O'n t'sruth-chlais, tagh clacha min, 's am
 Mala chiobair dean an sparradh.

'S rach an codhail fir na boilich,
 Ainn an neart 's an ainm Iehobhah ;
 'San clar-aodainn dean a bhualadh,
 Leis a chruaidh-chloich o'n chraunn-tabhuill.
 'Theachdair chaoimh, &c.

Ol gu pait de 'n Spiorad ghrasmhor,
 Thruacant' iochdmhor bha 's an t'Slan'ghear,
 A's mar lochran bheir thu soillse,
 'S teichidh 'n oidhche amhaidh, ghereannach.

'Theachdair chaoimh glan spion o d' anam,
 Spiorad *pairtidh* truagh na mallachd,
 Ma gheibh ait e ni do thraghaidh,
 'S tobair 'ghraidh fasaidh falamh.

Labhair thus' ri cloinn nan daoine,
 Tog do ghuth gu h'ard 's na caomhain,
 'S innis doibh mar beirear' risd iad,
 Nach bi dion ac' anns na flaitheas.

'Theachdair chaoimh na dean-sa meatach',
 'S leoir a ghras-an chum do neartach',
 Fan-sa dluth do'n ard Cheann-iuil, a's
 Bi'dh tu bochid a's bruit a's beartach.

Innis doibh gu bheil iad truaillidh,
 Salach, graineil, lan de 'n uabhar,
 'N naimhdeas dian do Dhia na gloire,
 'S iad gu doruum 'triall' 'an cabhaig.

'Theachdair chaoimh le durachd anam',
 'S suilibh deurach bi-sa tagradh,
 'S guidh air daoinibh, as uchd Chriosda,
 Iad bli reidh ri Dia gu h-ealamh.

Innis doibh mu mheud na h-iobairt,
 Chaidh thoirt suas chum ceartas dhioladh ;
 Gun d'fhosgladh leis an iobairt ghoirmhor,
 Doras trocair do gach anam.

Innis doibh gur 'sin do bharail ;
 'S cuir do mheur dhoibh air gach earrainn,
 'Chum 's gu'm faic iad o'n a Bhiobull,
 Gur h'i 'n fhirinn tha thu labhairt.

Thoir gu fialaidh farsuing saor dhoibh,
 Cuireadh teachd a chum 'n Fhir-shaoraidh ;
 'S innis doibh ma theid 'an dith iad,
 Nach bi 'n iobairt ac' ri thagradh.

'Theachdair chaoimh their thus dhoibh rabhadh,
 Chum 's nach bi iad air am mealladh,
 Socrach, siochail, anns na didean'
 Mhealltach, mhillteach, bhreugach, chad'lach.

Thoir orr' fras de'n gharbh chloich-mheallain,
 Chum am bual' le fuaim 's le faram,
 Chum an dusg' an creach' 's an spuinneadh,
 'S an geur sgiursadh mach o'n garaidh.

'Theachdair chaoimh, fuidh steigh a mheallaidh,
 Leag am fudar 's cuir ris sradag,
 Suas 'na smuid e, chi thu ruisgt' iad,
 'S casan siubhlach teich le 'n anam :

'S 'g eigheach " Fheara a's a bhraithre !
 Ciad a ni sinn chum ar tearnadh,
 Tha ar 'n urninghean 's ar crabhadh,
 'N deigh ar fagail fo na mhallaichd!"

Theachdair chaoimh bi mach le d' fhreagrach,
 'S abair riu, le danachd Pheadair,
 " Creidibh ann an Iosa Chriosda,
 'S gheibh sibh dion a's slainnt, bhos maireann."

" Deanaibh aithreachas gu trathail,
 Pillibh calamh chum an t'Slan'ghear;
 Deanaibh striochdadh dha gu h-iosal,
 'Chaoimhneas siorruidh tha, do labhairt."

Theachdair chaoimh, &c.

Tha 'm faogh'r mor 's luchd-oibre annamh,
 Tog do shuilean 's faic na h-achan',
 Fhad's is leir dhuit chi thu gle-gheal,
 Abaich reidh iad chum a ghearaidh.

'Charaid chaoimh bi mach an cabhaig,
 Dhit do chot' a's mach le t'fhallas,
 Cuir an sath do chorran geur,
 A's bi a' d' leine 'cur 's na bannaibh.

'S ged robh cuid ri d' thaobh 's an achadh,
 Direach, ard-cheannach mar chruaibl ;
 'N darna fear ag innseadh sgeoil,
 'S am fear eil' an comhnuidh 'fanaid ;

'Charaid chaoimh bi thus a gearradh,
 Chaoidh gun fhailling air do spionnadhl,
 Gheibh thu neart o'n Tighearn mhor,
 Oir as leis le coir na h-achan'.

'S cuiridh thugad chum an achaidh,
Smior a chruithneachd, mil o'n charraig;
'S gheibh thu fion gu pailt ri ol,
'Chuireas gean a's treoir a' d'anam.

'Charaid chaoimh cha'n fhaodar fannach,
Fhad 'sa bhios aon sguab gun tarruing,
Gus an cluinnear aird a ghlaoidh,
Tigh'nn o na naoimh "*am faogh'r dhachaidh!*"

"M faoghar' dhachaidh!" glaodh o'n talamh,
"M faoghar' dhachaidh!" freagradh fhlaithis!
Air ais 's air aghaidh feadh n'an speur, bi'dh
Caithreim eibhinn a mhic-talla!

Cha bhi creutair, ni, no anam,
'Charaid chaoimh nach damhs le h'aiteas,
'S nach bi mar theudan 'n inneal-chiuil,
Ach an slochd gun ghrunnd gun aigeann.

Ach an slochd bi'dh gruaim na tosd air,
Udlaidh mar an uaigh 's i fosgait'
Gun ghean, gun ghair, gun aoidh na ghnuis,
Ach iargalt, muigeach, 's ceo m'a mhalaidh.
'Theachdair chaoimh, &c.

*A supply may be had, by applying to Mr. R. Simpson,
Cloth Merchant, 50 Candleriggs, Glasgow.*

